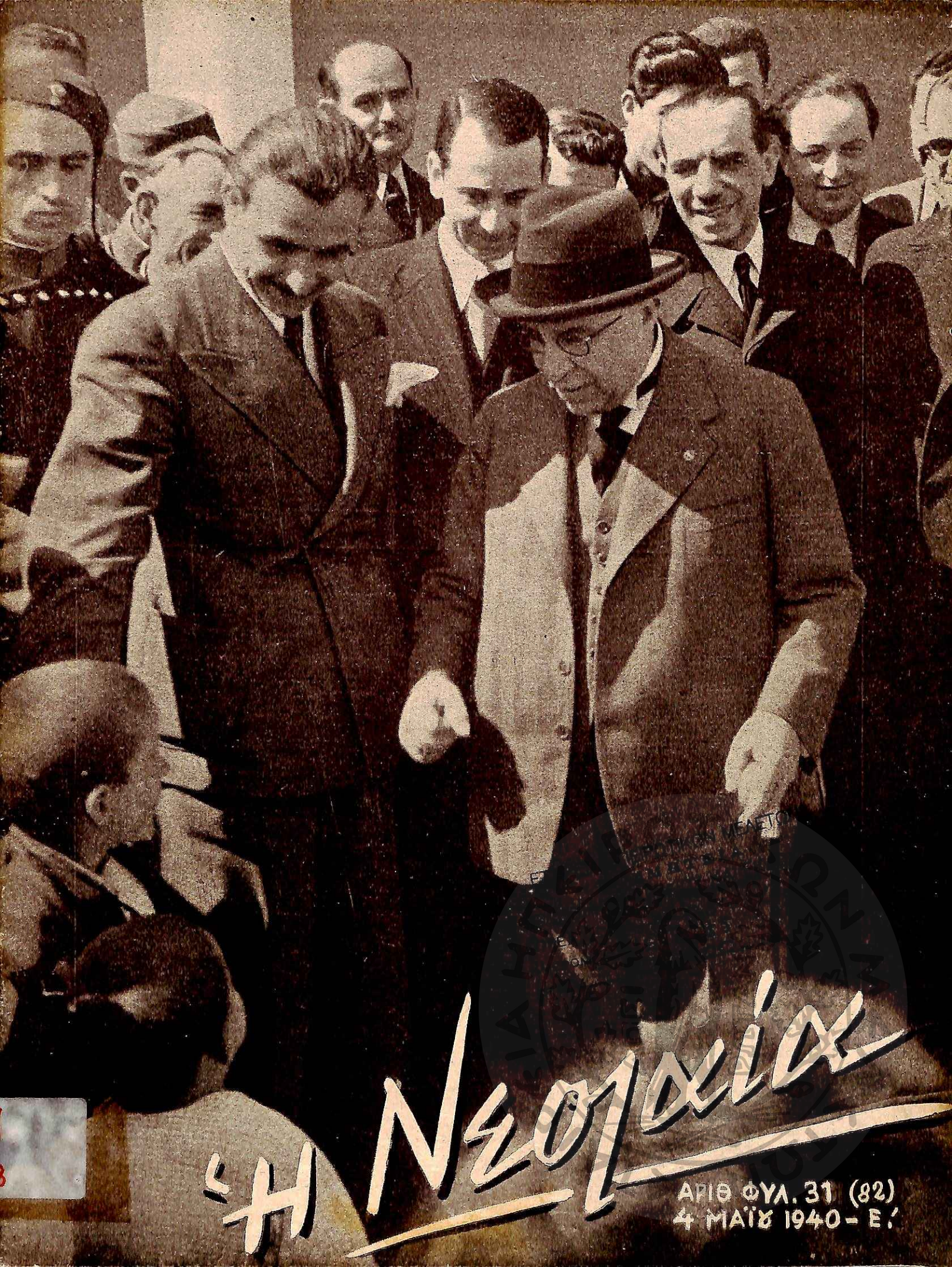

Η Νεοσχία

ΑΡΙΘ ΦΥΛ. 31 (82)
4 ΜΑΪΟΥ 1940 - Ε΄

Η Νεοραία

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ
(Νόμος 334)

Μοικαὶ Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, διοικου-
μένων υπό Ἀνωτάτου Διοικητικοῦ Συμβουλίου
προεδρευομένου ὑπὸ τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ
τῆς Κυβερνήσεως κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΕΑ, ὅστις
καὶ ἐκπροσωπεῖ ταύτην, ἀνεπιτρούμενος ὑπὸ
τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου
κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΤΟΣ Β'. - ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
Ὁδὸς Λεωχάρους 19 (Β' δροφός)
Ἀριθ. Τηλεφ. Λογιστηρίου 32-094
» » Συντάξεως 34-425

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικὸν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Ὁδὸς Λεωχάρους 19

Ἀρ. Τεύχ. 31 - 4 Μαΐου 1940
ΤΙΜΗ Δραχ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

Διὰ πᾶσαν πληρωμὴν πρέπει νὰ λαμβάνητε ἀπόδειξιν φέρουσαν τὴν ὑπογραφήν τοῦ Γεν. Γραμ-
ματέως τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΗ Συνταγματάρχου & ἀ. καὶ τὴν σφραγίδα τῆς Ε.Ο.Ν.

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Μελὼν καὶ μὴ
μαθητῶν μελῶν
ΕΤΗΣΙΑ (Ἑσωτερικῶς) Δρ. 160 - 200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ » 80 - 100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ » 40 - 50
ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰρ. Ἀγγλίας 1
Ἀμερικῆς Δολ. 6
Αἰγυπτίου Αἰρ. 1

Διὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιω-
τικοῦ Δικαίου (Δήμους, Κοινοτήτας) καὶ
Σχολικὰς Ἐφορίας. ΕΤΗΣΙΑ Δραχ. 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»
κ. ΣΠ. ΡΟΥΒΑΛΗΝ, Γεν. Γραμματέα Ε.Ο.Ν.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Παρακαλοῦνται οἱ κ. κ. Συνδρομηταί, τῶν ὁποίων ἔλθεν ἡ λήγει ἡ συν-
δρομή, ὅπως μᾶς ἐμβάζουν τακτικῶς αὐτήν.

Ὅσοι ἐξ αὐτῶν δὲν ἐπιθυμοῦν νὰ τὴν ἀνανεώσουν παρακαλοῦνται νὰ μᾶς
τὸ γνωρίζουν ἐπιστρέφοντες τὸ πρῶτον τεύχος ποὺ θὰ λάβουν, μετὰ τὴν λήξιν
αὐτῆς, γράφοντες ἐπὶ τῆς ταινίας τὴν λέξιν «ἀπαράδεκτον».

Ἡ μὴ τοιαύτη ἐπιστροφή σημαίνει διὰ τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Περιοδικοῦ τὴν
ἐπιθυμίαν τοῦ συνδρομητοῦ νὰ συνεχισθῇ ἡ ἀποστολὴ τοῦ τεύχους καὶ τὴν ὑπο-
χρέωσιν τοῦ ὅπως ἐμβάσῃ τὴν συνδρομὴν του.

Ἐπίσης παρακαλοῦνται ὅσοι ἐκ τῶν κ. κ. Συνδρομητῶν ἀλλάσσουν διευ-
θύνσιν νὰ μᾶς τὸ γνωρίζουν ἐγκαίρως δι' ἐπιστολῆς των, ἐσωκλείοντες εἰς
ταύτην καὶ 3 δραχμὰς εἰς γραμματόσημα διὰ τὴν ἀλλαγὴν τοῦ πλακιδίου τῆς
διευθύνσεώς των.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΩ 1841

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ & ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ ΔΡΑΧ. 1.205.000.000
ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ (τῇ 31 Δεκεμβρίου 1939) 10.541.000.000

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ: ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Γ. ΚΟΡΙΖΗΣ

Η ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Δέχεται καταθέσεις πάσης φύσεως εἰς δραχμὰς. Ἀγοράζει καὶ πωλεῖ μετοχὰς καὶ ὁμολογίας εἰς τὸ ἐν
Ἀθήναις Χρηματιστήριον διὰ λογαριασμὸν τρίτων. Παρέχει δάνεια ἐπὶ ἐνεχύρῳ δημοσίων χρεωγρα-
φῶν, μετοχῶν καὶ ὁμολογιῶν ἐταιρειῶν. Δέχεται πρὸς φύλαξιν χρηματόγραφα παντὸς εἴδους. Ἐκμε-
θεοὶ χρηματοκιβώτια πρὸς φύλαξιν τίτλων καὶ τιμαλφῶν ἀντικειμένων.

Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Τὸ ὅτι ἀποκατεστάθῃ πάλιν ἡ παλαιὰ ἑλληνικὴ πρω-
τομαγία, ἀπὸ ἡμέρα ἀνατρεπτικῆς ἐπιδείξεως καὶ ἐμφυ-
λίου μίσους, ὅπως τὴν εἶχε καταντήσει ὁ δαιμονικὸς κομ-
μουνισμός, εἰς ἡμέραν παλλαϊκῆς ἀνοιξιᾶτικῆς χαρᾶς
καὶ εὐφροσύνης εἰρηνικῆς, εἶναι μία ὠραία νίκη. Μία
ἄλλη ἀκόμη ὠραιότερα νίκη τὸ ὅτι εἰς τὴν ἡμέραν αὐ-
τὴν προσετέθη ἕνα νέον χαρούμενον καὶ γόνιμον νόημα.
Ὡς ἡμέρα τῆς ἐθνικῆς ἐργασίας, ἡ πρωτομαγία ἐλυ-
τρώθη ἀπὸ κάθε στοιχείον χολῆς καὶ δυσφορίας. Ἀπὸ
κάθε στοιχείον κακίας καὶ φθόνου καὶ ἀναστατώσεως.
Ἡ ἀφιέρωσίς της εἰς τὴν ἰδέαν τοῦ ἀνθρωπίνου μόχθου
ἔχει ἐνώσει εἰς ἕνα ῥωμαλέον καὶ ὑγιᾶ ἑορτασμὸν
ὅλους τοὺς κλάδους τῆς δημιουργικῆς ἐργασίας, ὅλους
τοὺς παράγοντας καὶ ὅλους τοὺς φορεῖς της. Τὸν γεωρ-
γὸν ποὺ ποτίζει μὲ τὸν εὐλογημένον ἰδρώτα του καὶ γο-
νιμοποιεῖ μὲ τὰ τίμια χέρια του τὴν πατρῶαν γῆν. Τὸν
βιοτέχνην τῶν πόλεων καὶ τὸν ἐργάτην τῶν βιομηχανι-
κῶν κέντρων, ποὺ δαμάζει τὴν ἀμορφὴν ὕλην στὴ φωτιά,
στὰ χημικὰ ἐργαστήρια, στοὺς πολυπλόκους ἀργαλειοὺς
καὶ τὰ ὑφαντήρια τῶν ἐργοστασίων, ὅλους ποὺ μὲ τὰ
σύνθετα ὄργανα καὶ μέσα τῆς μηχανοποιημένης παραγω-
γῆς τῆς ἐποχῆς μᾶς κατασκευάζουν τὴν ἀτελείωτον ποι-
κιλίαν τῶν πραγμάτων ποὺ πλουτίζουν καὶ ἐξωραίζουν
τὴν ζωὴν. Τὸν ἐπιστήμονα, τὸν τεχνικόν, ποὺ μὲ τὰς γνώ-
σεις καὶ τὴν πείραν του συμβάλλει εἰς τὸ νὰ γίνετα ἡ
παραγωγὴ ἀφθονώτερη καὶ πιδ ἄνετα καὶ ὁ κόπος τοῦ
ἀνθρώπου ὀλιγώτερον βαρὺς καὶ περισσότερον ἀποδοτι-
κός, εἰς τοὺς ἀγροὺς καὶ εἰς τὰς πόλεις. Τὸν ἐπιχειρη-
ματίαν, ποὺ ἔχει τὸ χάρισμα νὰ συλλαμβάνῃ μὲ τὸ πνεύ-
μα του καὶ νὰ ὁργανώσῃ μὲ τὴν πείραν του νέα σχέδια
καὶ νὰ διανοίγῃ νέας πηγὰς ἐργασίας καὶ πλούτου καὶ
ποὺ ὁ ρόλος τοῦ εἰς τὴν εἰρηνικὴν παραγωγὴν εἶναι ἀπα-
ράλλακτα ὅπως ὁ ρόλος τοῦ ἐπιτελικοῦ ἀρχηγοῦ ποὺ
ὁδηγεῖ μικροὺς ἢ μεγάλους στρατοὺς εἰς τὴν μάχην καὶ
εἰς τὴν νίκην. Τὸν καλλιτέχνην ποὺ εἶναι καὶ αὐτὸς ἕνας
ἐργάτης καὶ τὸν ἀνθρώπον τῶν γραμμάτων καὶ τῆς ἐπι-
στήμης, ὅλους μ' ἕνα λόγο τοὺς ἀνθρώπους ποὺ δημι-
ουργοῦν χρήσιμα ἔργα καὶ δημιουργοῦντες ὑπηρετοῦν
τὸ σύνολον, καὶ ποὺ μὲ τὴν ὑπηρεσίαν των αὐτὴν ἐξα-
γοράζουν ὅχι μονάχα τὸ ὕλικόν δικαίωμα τῆς ζωῆς
ἀλλὰ καὶ μὲ αὐτὸ καὶ τὸ εἶναι ἀνώτερον καὶ πολυτι-
μότερον, τὴν βαθμολόγησιν καὶ τὴν τοποθέτησιν των εἰς
τὴν κοινωνικὴν ἱεραρχίαν.

Μὲ τὸν ἑορτασμὸν αὐτόν, ποὺ δὲν ἔχει μόνον συμβο-
λικὴν ἀλλὰ καὶ πραγματικὴν σημασίαν, τὸ Κράτος ποὺ
κάτι ποὺ μὲ τὴν ἐπίδρασιν τῶν διαλυτικῶν ἰδεῶν τῆς πα-
νηθῆ. Τὴν παλαιὰν δηλαδὴ ὅσον ὁ Κόσμος ἀρχήν, ὅτι
δὲν ὑπάρχει ἐργασία ταπεινὴ καὶ εὐτελής, καὶ ἐπο-
μένως δὲν ὑπάρχουν ταπεινοὶ καὶ καταφρονεμένοι ἐργά-
ται. Γιατὶ κάθε ἐργασία ὑπηρετεῖ τὸν ἀνθρώπον καὶ τὸ
σύνολο καὶ κάθε τι ποὺ ὑπηρετεῖ τὸν ἀνθρώπον καὶ τὸ
σύνολο προσπορίζει εἰς τὸν ἐργάτην του καὶ τὴν ἀμοιβή
ποὺ τοῦ ἐξασφαλίζει τὰ μέσα νὰ ζῇ καὶ τὴν τιμὴ καὶ τὴν
ὑπόληψιν ἀπὸ μέρους τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. Τὴν τιμὴ καὶ
τὴν ὑπόληψιν ποὺ χρωσάμε ὁ καθένας καὶ ὅλοι μαζί σὲ
κάθε ἄτομο, σὲ κάθε μέλος τῆς Κοινωνίας καὶ τοῦ ἔ-
θνους γιὰ τὸ χρήσιμον ἔργο ποὺ προσφέρει μὲ τὸ πνεῦμα
καὶ μὲ τὰ χέρια του στὴν ὁλότητα.

Ἡ μέθοδος αὕτη ποὺ ἀκολουθήσαμε εἰς τὴν Ἑλ-
λάδα, ἔπειτα ἀπὸ τὸν Αὐγουστο τοῦ 1936, διαφέρει οὐ-
σιαστικὰ ἀπὸ τὴν μέθοδο ποὺ ἐδίδασκον οἱ ἀνατροπεῖς.
Καὶ ἡ διαφορὰ αὕτη δὲν πρέπει νὰ μᾶς διαφεύγῃ. Ἐκεῖ-
νοι ἐκήρυτταν ὅτι ἐπέδιδον τὴν ἰσότητα καὶ τὴν ἰσο-
πέδωσιν. Ἐφ' ὧς ἐπιδείκνυντο καὶ ὑπέσχεοντο μίαν Κοινωνίαν
ὁμοιόμορφον, ἕνα κοινωνικὸν πολτόν, ὅπου δὲν θὰ ὑπῆρχε
τίποτε ποὺ νὰ ξεχωρίζῃ καὶ νὰ διακρίνεται καὶ ὅπου
μέσα ἡ προσωπικότης τοῦ ἐξεχωριστοῦ ἀτόμου θὰ εἶχε
σθῆσιν καὶ θὰ εἶχε χαθῇ. Ἄν δὲν εἶχε προηγηθῇ εἰς
μίαν μεγάλην χώραν αὐτὸ τὸ πείραμα καὶ δὲν εἶχε τὰ
ἀποτελέσματα ποὺ ὅλος ὁ κόσμος γνωρίζει σήμερα, τὴν

γενικὴν κατάπτωσιν καὶ ἐξαθλίωσιν ὅχι τῆς πνευματι-
κῆς καὶ τῆς ἠθικῆς ζωῆς, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀφάνταστον ὕλι-
κὴν ἔνδειαν, τὴν πρωτοφανῆ βαρβαρότητα, ὅπου ἔχει κυ-
λισθῇ μία χώρα φυσικῶς πλουσιωτάτη καὶ τὰς φοβερὰς
ταπεινώσεις ποὺ ὑπέφεραν καὶ ὑποφέρουν ἀκόμη χωρὶς
ἐλπίδα λαοὶ πολλῶν δεκάδων ἑκατομμυρίων, ὁ πειρα-
σμός θὰ ἦτο ἴσως δυσνίκητος. Πρέπει νὰ εὐλογοῦμεν τὸν
Θεόν, γιὰτὶ μᾶς ἐφύλαξε ἀπὸ τὸν πειρασμὸν αὐτόν. Πρέ-
πει νὰ εὐλογοῦμε τὸ πνεῦμα καὶ τὴν σοφίαν τοῦ λαοῦ
μας, πρέπει νὰ εὐλογοῦμε τὴν μοῖραν του, γιὰτὶ βρέθηκε
τὴν ὥρα ποὺ ὅλα ἔδειχναν πὼς ἐπὶ γαίαν νὰ κυλισθῇ ὁ
τόπος στὴν ἀβυσσοῦ τῆς ἀναρχίας, τὸ δυνατό χέρι ποὺ
τὸν ἐκράτησε στὸ χεῖλος τοῦ κρημνοῦ.

Εἰς τοὺς λόγους ποὺ ἀκούσαμε τὴν περασμένη Τε-
τάρτη ἀπὸ ἐπίσημα καὶ ἀρμόδια στόματα, ἔχουν τονισθῇ
μὲ πολλὴν εὐγλωττία καὶ μὲ ἰσὴν ἐγκαύχησιν οἱ ἐκπλη-
κτικὲς ἀλήθειαι, γιὰ τὰ μέσα καὶ τοὺς πόρους τοῦ τό-
που μας, μεταρρυθμίσεις ποὺ ἔγιναν εἰς τὸ κοινωνικόν
ἐπίπεδον. Δὲν θὰ ἐπαναλάβουμε ἐδῶ τὰ ἴδια λόγια. Δὲν
θ' ἀπαριθμήσουμε τὸ τί ἔγινε γιὰ νὰ καλλιεργήσῃ
γενικὰ οἱ συνθήκες τῆς ζωῆς τῶν ἐργαζομένων ἀνθρώ-
πων. Αἱ συνθήκαι τῆς ἀμοιβῆς των καὶ τῆς ὑγείας των,
ἡ ἀσφάλειός των ἐναντίον τῶν κινδύνων τῆς ἐργασίας.
Ἡ πρόνοια γι' αὐτοὺς καὶ γιὰ τὰς οικογενείας των. Ὅλα
αὐτὰ πρέπει νὰ τὰ θεωροῦμε, ὅπως καὶ εἶναι πράγματι,
φυσικά. Καὶ ἂν ὑπάρχῃ κάτι ποὺ εἶναι κατόρθωμα, αὐτὸ
τὸ κατόρθωμα εἶναι περισσότερο πνευματικὸ καὶ ἠθικὸ
παρὰ ὕλικόν. Εἶναι τὸ κατόρθωμα αὐτὸ ὁ τρόπος μὲ τὸν
ὁποῖον ἐπαγιάσθη ἡ κοινωνικὴ εἰρήνη καὶ ἡ κοινωνικὴ
συνεργασία. Εἶναι ἡ συμφιλίωσις καὶ ἡ συναδέλφωσις
τῶν κοινωνικῶν ὁμάδων, ποὺ τὸ Κράτος κατόρθωσε νὰ
ἐπιτύχῃ, ἀπευθυνόμενον ὅχι μόνον εἰς τὴν λογικὴν των
ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ αἶσθημα. Εἶναι τὸ κήρυγμα ποὺ ἐκή-
ρυξε καὶ ποὺ τὸ νόημά του συνοψίζεται στὰ λίγα αὐτὰ
λόγια. Ὅτι ἕνα ἔθνος εἶναι ἄρρωστο καὶ καταδικα-
σμένο, ὅταν ἡ στοργὴ καὶ ἡ φροντίδα του δὲν ἀγκαλι-
ζῇ ὅλα τὰ ἄτομα ποὺ τὸ ἀποτελοῦν. Ὅτι μίαν Κοινο-
νία δὲν ἔμπορεῖ νὰ στέκεται, ὅταν ὑπάρχουν μέλη της
ποὺ πεινοῦν καὶ ἄλλα ποὺ διαθέτουν ἀγαθὰ ποὺ δὲν τὰ
χρειαζόνται. Ὅτι τέλος ὅσο διάφοροι κι' ἂν εἶναι ἡ θέ-
σις ποὺ κατέχουν οἱ ἀνθρώποι σὲ μίαν ἐπιχείρησιν, λόγῳ
πλούτου ἢ λόγῳ γνώσεως ἢ λόγῳ ἱκανότητος, τὸ συμ-
φέρον ὅλων δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ εἶναι κοινόν μὲ τὸ συμ-
φέρον τῆς ἐπιχειρήσεως. Ἀπὸ τὰ κήρυγματα αὐτὰ, ποὺ
δὲν ἔμειναν μόνον λόγοι ἀλλὰ ἔγιναν πράξεις, ἔγιναν
νόμοι καὶ μέτρα καὶ θεσμοί, ἔχουν προέλθει μὲ τὴν νο-
θεσίαν τοῦ Κράτους ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν κατανόησιν τῶν πο-
λιτῶν, αἱ μεταρρυθμίσεις.

Θὰ ἦτο βέβαια πολὺ ἂν ἐλέγαμε ὅτι ἐλύθησαν
ὅλα τὰ προβλήματα, ὅτι θεραπεύθησαν ὅλαι αἱ ἀδι-
καιαὶ ὅτι ἐξηφανίσθησαν ὅλαι αἱ ἀντιθέσεις. Ἐμπήκαμε
ὅμως εἰς τὸν δρόμον τὸν ἀληθινόν. Ἐξυπνήσαμε τὸ αἶ-
σθημα τῆς ἐνότητος τῆς ἐθνικῆς, ποὺ ἐκινδύνεψε ν' ἀτρο-
φήσῃ καὶ ἐπαγιάσαμε τὴν κοινωνικὴν ἀλληλεγγύην, ποὺ
ἐπὶ γαίαν νὰ μαράθῃ. Ἀποκατεστήσαμε τὴν ἰδέαν τῆς ἐρ-
γασίας, ποὺ εἶναι τὸ πρῶτον καὶ τὸ μέγιστον κοινωνικὸν
ἀγαθὸ καὶ τὴν ἰδέαν τοῦ φορέως της, ὡς πρώτης κοινω-
νικῆς ἀξίας. Δὲν μένει παρὰ νὰ προχωροῦμε τὸ κάθε
ἄτομο χωριστὰ καὶ ὅλοι μαζί, καλλιετερεύοντες τὴν ἐρ-
γασίαν καὶ βελτιώνοντες τὴν ἀπόδοσίν της. Ἀπὸ τὴν καλ-
λιτέρευσιν αὕτη θὰ προέλθῃ ἀσφαλὲς κάθε μέρα καὶ
περισσότερη ἀνεσις καὶ εὐφορία, ποὺ θὰ ἐπιτρέψῃ νὰ
ὑπάρχῃ ἕνα κατὰ τὸ ὅριον ἀγαθὸν δι' ὅλους καὶ συγ-
χρόνως ἕνα ὅριον, ποὺ ὅσο κι' ἂν ἔχῃ κανεὶς, ὅσο κι' ἂν
θέλῃ, δὲν θὰ ἔχῃ τὸν τρόπο νὰ τὸ ξεπερνᾷ στίς δαπάνες
του. Ἐστὶ θὰ φθάσωμε μίαν μέρα, χωρὶς χαλασμούς καὶ
χωρὶς καταστροφὰς μάταιας καὶ ἀδικαιώτους, ξεροπια-
σμένοι καὶ ἐνωμένοι, σὲ μίαν δικαιοτέραν Κοινωνίαν, σὲ μίαν
Κοινωνίαν ὅπου ἡ ἐργασία θὰ ἐξασφαλίζῃ σ' ὅλους, μαζί
μὲ τὰ μέσα τῆς ζωῆς καὶ τὴν τιμὴ καὶ τὴν ὑπόληψιν καὶ
ὅπου τὸ νὰ ζῇ κανεὶς χωρὶς νὰ παράγῃ θὰ κρίνεται καὶ
θὰ εἶναι ἀτιμία.

Κδς

ΝΑ ΣΤΡΑΦΩΜΕΝ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΘΑΛΑΣΣΑΝ

ΤΟ ΝΕΟΝ ΣΥΝΘΗΜΑ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Τὰ θαλάσσια ἀθλήματα δὲν εἶναι τόσο γνωστὰ καὶ διαδεδομένα, ὅσον πρέπει λόγω τῆς γεωγραφικῆς θέσεως τῆς χώρας μας, εἰς τὰς μεγάλας λαϊκὰς τάξεις. Πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην ἐστράφη ἡ Ἐθνικὴ Ὁργάνωσις Νεολαίας Ἑλλάδος ἐπιθυμοῦσα καὶ φιλοδοξοῦσα, συγχρόνως, ὥπως αὕτη συντελέσῃ ὅχι μόνον εἰς τὴν ἀπλὴν διάδοσιν τῶν θαλασσίων ἀθλημάτων, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν καθόλου προαγωγὴν τούτων μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς, ἵνα ἀποτελέσουν βάσιν, οὕτως εἰπείν, τῶν ἀθλητικῶν ἐπιδιώξεων τῆς Ὁργανώσεως. Εἶναι πράγματι λίαν ἀποκαρδιωτικόν, ὅταν ἕνα μεγάλο ποσοστὸν τῶν κατοίκων τῆς χώρας μας, τῆς ἀποτελουμένης κατὰ τὸ μεγαλύτερον μέρος ἀπὸ θαλάσσαν, δὲν γνωρίζῃ οὔτε καν νὰ κολυμβᾷ. Αἱ ἐλπίδες τοῦ Ἑθνικοῦ κατὰ τὴν ἀρχαιότητα ἐστηρίχθησαν μόνον «στὰ ξύλινα τεῖχη» καὶ κατὰ τοὺς ἀπελευθερωτικοὺς ἀγῶνας, κατὰ μέγα μέρος, εἰς τοὺς ἀπτοήτους θαλασσινοὺς μας. Ἡ ὠραιότερα μας παράδοσις στηρίζεται στὴ θάλασσα. Ὁ μεγαλύτερος ποιητὴς τῆς ὑψηλῆς καὶ τῶν αἰώνων, ὁ Ὀμηρος, ἔγινεν ἀθάνατος τραγουδῶντας τὸ συνυφασμένο μὲ τὴν Ἑλληνικὴ θάλασσα δαιμόνιον τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς, Ἐχούσα, λοιπόν, ὡς πρόλογον τὴν Ἑλληνικὴν παράδοσιν καὶ τὴν Ἑλληνικὴν ἱστορίαν ἡ Ἐθνικὴ Ὁργάνωσις Νεολαίας προβαίνει καὶ χαρακτηρίζει ὡς κύριον θέμα τῆς ὑπάρξεώς της τὴν διάδοσιν καὶ προαγωγὴν τῶν θαλασσίων ἀθλημάτων.

Πρὸς τοῦτο ἔρριψε τὸ ἐξῆς σύνθημα διὰ τοὺς σκαπανεῖς καὶ τὰς σκα-

πανίσσας: «Κάθε σκαπανεὺς ἢ σκαπανίσσα πρέπει νὰ δύναται νὰ κολυμβᾷ τοὐλάχιστον 50 μέτρα, νὰ πίπτῃ εἰς τὸ νερὸ ἀπὸ ἐνὸς μέτρου, νὰ χειρίζεται ἀνάλογον μὲ τὴν ἡλικίαν του κωπήλατον λέμβον ἢ πλωτῆρα καὶ νὰ μάθῃ νὰ συμπεριφέρεται ἐπὶ πλοίου ἐν ὄρμῳ ἢ ἐν πλῶ». Καὶ διὰ τοὺς φαλαγγίτας καὶ φαλαγγίτισσας τὸ ἀκόλουθον: «Κάθε φαλαγγίτης ἢ φαλαγγίτισσα πρέπει νὰ δύναται νὰ κολυμβᾷ ἐντέχνως, τοὐλάχιστον ἑκατὸ μέτρα, μὲ τὸς βασικοὺς τύπους κολυμβήσεως (ἐλευθέρα, πλαγία, προσθία, πρηνὴς καὶ ὑπτία), νὰ ἐκτελῇ ἀπλᾶς καταδύσεις ἀπὸ ὕψους 3-5 μέτρων, νὰ χειρίζεται ὑδατόσφαιραν, νὰ χειρίζεται τελείως κωπήλατον καὶ ἱστιοπλοῦσαν λέμβον, νὰ γνωρίζῃ ναυαγιστικήν συνεννόησιν, ναυτικὴν ὀνοματολογίαν, ναυτικὸν μηχανισμὸν καὶ πρωταθλητικὰ ἔργα».

Κατ' αὐτὸν λοιπὸν τὸν τρόπον προβαίνει ἡ Ε.Ο.Ν. εἰς τὴν ἐναρξιν τῆς εὐρείας διαδόσεως τῶν θαλασσίων ἀθλημάτων καὶ τοῦ προπαγανδισμοῦ ὑπὲρ τῆς ἀγάπης, ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς, τῆς θαλάσσης. Ἐκ παραλλήλου ἔχει λάβει τὴν ἀπόφασιν νὰ μὴ παραλείψῃ τίποτα ἀπὸ ὅσα εἶναι δυνατόν νὰ χρησιμοποιηθοῦν ὡς μέσα διὰ νὰ ἀποκτήσουν τὰ μέλη τῆς ὑδροτεχνικὴν ἱκανότητα καὶ διὰ τούτων νὰ ἐπηρεάσῃ ολόκληρον τὴν Ἑλληνικὴν κοινωνίαν. Ἄν σκεφθῶμεν ὅτι τὰ μέλη τῆς Ὁργανώσεως ὑπερβαίνουν τὸ ἑκατομύριον, τότε θὰ ἀντιληφθῶμεν, ἀσφαλῶς, ὅτι ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν θάλασσαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ καὶ πρὸς τὰ θαλάσσια ἀθλήματα θὰ γίνῃ σὲ

λίγα χρόνια κατάστασις, ἴσως καὶ πάθος.

Ἡ Ἐθνικὴ Ὁργάνωσις Νεολαίας, ἡ ὁποία ἐμελέτησε τόσο καλῶς τὸ ζήτημα τοῦτο, ἀντελήφθη μὲν τὸ δύσκολον τοῦ πράγματος, ἀλλὰ προέβη εἰς τὰς ληφθεῖσας ἀποφάσεις, καθότι παρουσιάζει, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, καὶ σπουδαιότατην παιδαγωγικὴν ἀποψιν.

Υπεύθυνος τῆς Διευθύνσεως ἀθλητισμοῦ τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως τῆς Ε.Ο.Ν., τὸν ὁποῖον εἰδομεν, μᾶς ἐτόνισε τὰ ἑξῆς: «Ἡ Ὁργάνωσις ἔχει τὴν ἀπόφασιν, μὲ τὴν ἀπαιτούμενην διὰ τοῦτο μεθοδικότητα, νὰ πράξῃ ὅ,τι δὲν ἔπραξε μέχρι σήμερον τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος ἀπὸ τῆς συστάσεώς του. Ἡ χρησιμοποίησις τῆς θαλάσσης, ὡς μέσου παιδαγωγικοῦ, εἶναι ἀπαραίτητος. Θὰ ἐπαναφέρωμεν τὸ Ἑλληνόπουλον εἰς τὴν θάλασσαν, ὥστε νὰ ἀρυσθῇ, ἐκεῖθεν, ὅλα τὰ ἐκ ταύτης ἀπορρέοντα ὠφελήματα (σωματικά, ψυχικά καὶ διανοητικά), καὶ μὲ τὸ θάρρος τοῦ ναυτικοῦ, τὴν φρόνησιν, τὴν μεγαλοφροσύνην, τὴν αὐτοκυριαρχίαν, καὶ τὰς λοιπὰς ἀρετάς του θὰ τὸ κάμωμεν νὰ προχωρήσῃ ἐν αὐτοπεποιθήσει, δεξιότητι καὶ ἀποφασιστικότητι εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῶν μεγάλων ἐθνικῶν του ἰδανικῶν.

Γνωρίζει κάλλιστα ἡ Ὁργάνωσις ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς πολιτισμὸς χαρακτηρίζεται—ὄχι ἀδυσμα—μᾶλλον ὡς θαλάσσιος πολιτισμὸς, ὅτι ἐκεῖ ἔχει τὴν βάσιν του καὶ ὅτι ἐκεῖ πρέπει πάλιν νὰ ἀναζητήσῃ καὶ νὰ θέσῃ τὸν θεμέλιον λίθον τῆς μεγάλης προσπάθειας τὴν ὁποίαν ἀνέλαβε.

Ἡ Ἐθνικὴ Ὁργάνωσις τῆς Νεολαίας σκοποῦν ἔχει νὰ ἐπηρεάσῃ τὴν προσωπικότητα τοῦ Ἑλλήνου καὶ διὰ τῆς θαλάσσης. Θὰ δημιουργήσῃ πρὸς τοῦτο ὁργανωμένον ὁμαδικὸν θαλάσσιον ἀθλητισμὸν, ἀπὸ ὅπου θὰ ἐξορμῶν ἀλλεπάλληλα τὰ τροφοδοτικά κύματα, ποὺ θὰ πυκνῶνουν τὰς τάξεις τῶν πρωταθλητῶν. Ὅλοι αἱ μορφὰι τοῦ ναυτικοῦ ἀθλητισμοῦ, αἱ ἀθλοπαιδικαὶ καὶ ἡ ψυχαγωγία—θὰ χρησιμοποιηθοῦν ἐντονώτατα καὶ θὰ ὁργανωθοῦν τελείως καὶ κατὰ τρόπον πρωτότυπον. Τὸ κολύμβημα, ἡ κωπηλασία καὶ ἡ ἱστιοπλοία εἶναι αἱ τρεῖς κυρίως κατευθύνσεις, ἐπὶ τῶν ὁποίων στρέφει περισσότερον τὴν προσοχὴν τῆς Ὁργάνωσις.

Διὰ τὴν ἐπιτυχίαν αὐτοῦ τοῦ σκοποῦ ἐτοιμάζει ἐγκαταστάσεις ἀναλόγου φύσεως καὶ καταστρώνει λεπτομερὲς πρόγραμμα διὰ τὸν τρόπον ἀποκτήσεως τοῦ ἀναγκαίου ὀλικοῦ. Κατ' ἔτος θὰ ἐκπαιδεύῃ ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερα εἰδικὰ στελέχη, τὰ ὁποία τοποθετοῦμενα καὶ χρησιμοποιούμενα ἀναλόγως εἰς τὰ διάφορα σημεῖα, ὅπου ἐκδηλοῦται ἡ ναυτικὴ δράσις τῆς Ὁργανώσεως, θὰ δυνήθῃ νὰ διαδώσῃ γνώσεις θετικωτέρας καὶ νὰ ἀναπτύξῃ φιλάθλους ναυτικὰς ἱκανότητος εἰς ὅσον τὸ δυνατόν μεγαλύτερον πλῆθος».

Ι. Μιχ.

ΧΡΑΪΜΑΤΑ
ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

Η ΕΟΡΤΗ ΤΩΝ ΑΝΘΕΩΝ

Ἀγαπητοί μου Φίλοι,

Ἡ εορτὴ τῶν ἀνθῶν, ποὺ ὁργανώνεται στὴν Ἀθήνα, εἶναι μιὰ γιορτὴ πολιτισμοῦ. Εἶναι ἡ γιορτὴ τῆς Φύσεως καὶ τῆς Ὁμορφίας στὴ μεγάλη καὶ πλατεῖα τῶν ἐννοιῶν. Τὰ λουλούδια ποὺ θὰ παρουσιαστοῦν στὴν ἔκθεσιν, ποὺ θὰ προσφερθοῦν ἀπὸ τοὺς πλανοδίου ἀνθοπώλας, ποὺ θὰ στηθοῦν στὶς ἐξέδρες μέσα στὶς γλάστρες τοὺς, ποὺ θὰ στολίσουν τὰ παράθυρα τῶν σπιτιῶν, δὲν θὰ εἶναι ἀπλῶς ἕνα φυτικὸν σῶμα, τὸ φυσικὸν ἀποτέλεσμα μιᾶς τυχαίας γεωργικῆς ἀπασχολήσεως. Θὰ εἶναι μιὰ εἰκόνα ἐσωτερικῆς καλλιέργειας, μιὰ ἀνώτερη ψυχικὴ ἐκδήλωση.

Ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἐκαλλιέργησε τὸ λουλούδι ἐκεῖνο, κ' ὅταν ἀκόμα εἶναι ἕνας ἐπαγγελματίας, σημαίνει ὅτι εἶχε μέσα του ἕνα πλούσιο ψυχικὸ ἀπόθεμα, γιὰ νὰ καταπιεσθῇ μ' αὐτὴ τὴ δουλειά. Γιατὶ ἡ δουλειὰ αὕτη χρειάζεται πρῶτα ἀνεπτυγμένο καλαισθητικὸ συναίσθημα, γούστο λεπτὸ, ἐμφυτὴ κλίσι πρὸς τὸ ὠραῖο. Αὐτὰ δημιουργοὺν τὴ βαθεῖαν καὶ εὐγενικὴ διάθεσιν, ποὺ σπρώχνει τὸν ἄνθρωπον, εἴτε ἐρασιτέχνης εἶναι εἴτε ἐπαγγελματίας, στὴν καλλιέργειαν τοῦ λουλουδιοῦ.

Κ' ἔπειτα, γιὰ νὰ καλλιεργηθῇ τὸ λουλούδι, πόση στοργὴ χρειάζεται, πόσο ἐνδιαφέρον, πόση φροντίδα! Εἶναι τὰ ἴδια σχεδὸν αἰσθήματα ποὺ νοιώθει ὁ καλλιτέχνης ποὺ μεταπλάθει τὸν πηλὸ καὶ τὸν μορφοποιεῖ, ὁ λογοτέχνης ποὺ ἐκφράζει κ' ὁλοκληρώνει μὲ τὸν λόγο τὴν ἔμπνευσίν του, κάθε δημιουργὸς, κάθε τεχνίτης, ποὺ δημιουργεῖ ἕνα ἔργο τέχνης.

Ἐδῶ βέβαια δὲν εἶναι τέχνη, ἀλλὰ εἶναι κάτι βαθύτερο καὶ βασικώτερο: Εἶναι ἡ ἴδια ἡ πηγὴ τῆς Τέχνης, ἡ Φύσις. Ὁ ἄνθρωπος ποὺ φυτεύει τὸν σπόρο, ποὺ τὸν λιπαίνει καὶ τὸν ποτίζει, ποὺ τὸν βλέπει νὰ ξεπετιέται μέσα ἀπὸ τὸ χῶμα, καὶ παρακολουθεῖ καὶ περιποιεῖται τὸ μπουμπούκι, καὶ χαίρεται σὸ τέλος αὐτοῦ καμάρωνει τὸ τελειωμένον λουλούδι, κάνει κάτι σπουδαῖο, κάτι μεγάλο: Συνεργάζεται μὲ τὴ φύσιν.

Σὰς ἔχω ὑπογραμμίσει αὐτὴ τὴ μικρὴ φράσιν, ἀγαπητοί Φίλοι, γιὰ νὰ τὴν προσέξετε ἰδιαιτέρως. Δὲν νομίζω πῶς εἶναι ἀνάγκη νὰ σὰς τὴν ἐξηγήσω. Βγῆτε ἔξω, σὸ ὑπαιθρο, κ' ἐπικοινωνήστε μὲ τὴ Φύσιν! Ἀκούστε τὴ φωνὴν τοῦ δέντρου, τοῦ ἀγριολουλουδιοῦ, τῆς χλόης! Ἀκροασθετὲ τὸ κελῶδημα τῶν πουλιῶν, τὸ μουρμούρισμα τῶν νερῶν, τὰ μυστικὰ λαλήματα τῶν θρύλων καὶ τῶν παραδόσεων, ποὺ ἀναδίνονται ἀπὸ παντοῦ. Θὰ καταλάβετε ἀμέσως, μόνον, σὰς, ποῖα μεγάλη καὶ πλατεῖα σημασία ἔχει ἡ ἐπαφὴ μὲ τὴ Φύσιν. Θὰ νοιώσετε βαθύτατα μέσα σὰς τὴν ἐξαγνιστικὴν ἐπίδρασίν της, τὴν ἀναγεννητικὴν πνοὴν της, τὴ δύναμιν τῆς ἀνατάσεως, τῆς υγείας καὶ τῆς χαρᾶς ποὺ θὰ σὰς μεταδώσῃ. Καὶ ὅλα αὐτὰ μαζί θὰ σὰς κάμουν νὰ αἰσθανθῆτε κάτι ὑπέροχον, κάτι ἐξαιρετικὸ καὶ μεγάλο, νὰ αἰσθανθῆτε τὴν παρουσίαν τῆς θείας πνοῆς, τῆς ἀγάπης καὶ καλωσύνης, τῆς θείας δυνάμεως, τὴν παρουσίαν τοῦ Θεοῦ.

Νὰ τί σημαίνει ἐπικοινωνία μὲ τὴ Φύσιν. Καὶ νὰ, σὰν φυσικὸ ἀποτέλεσμα, ἡ βαθύτερη καὶ πλατύτερη σημασία τῆς εορτῆς τῶν ἀνθῶν, ποὺ τὴν ὀνομάσαμε εορτὴ πολιτισμοῦ. Γιορτάστε τὴν ἀγαπητοί μου Φίλοι, μ' ὅλη σας τὴν ψυχὴ. Ἄν ἐσεῖς ἐκεῖ ἔξω, ὅσοι μένετε σὸ ἐξοικιστὸ Ἑλληνικὸ ὑπαιθρο, δὲν θὰ ἔχετε ἐκθέσεις καὶ παρελάσεις καὶ ἐξέδρες, ὅπως θὰ ἔχουμε ἐμεῖς ἐδῶ, ἔχετε κάτι καλύτερο, κάτι ὠραιότερο: τὴν ἴδιαν τὴ Φύσιν, τὴν ἴδιαν τὴν Ἑλληνικὴ Φύσιν αὐτούσια, σ' ὅλο τὸ μεγάλο της, σ' ὅλη τὴν ὁμορφίαν της, σ' ὅλη τὴν τὴ δόξα. Γιορτάστε τὴν, ἀγαπητοί μου Φίλοι!

Μὲ ὅλη μου τὴν ἀγάπην
Μελῆς Νικολαΐδης

Εἶμαι βέβαιος ὅτι ἡ Νεολαία τῆς Ἑλλάδος θὰ κάμῃ μίαν Ἑλλάδα καλλιτέραν ἀπὸ ἐκείνην τὴν ὁποίαν θὰ τῆς παραδώσωμεν ἡμεῖς. Πρέπει νὰ μᾶς ὑπερβῆτε, διότι, ἂν δὲν μᾶς ὑπερβῆτε, τότε δὲν θὰ κάμετε τὸ καθήκον σας. Ὅπως θὰ σὰς ὑπερβοῦν καὶ σὰς ἐκείνοι ποὺ θὰ ἔλθουν κατόπιν καὶ ἔτσι διαδοχικῶς ἡ Ἑλλάς θὰ φθάσῃ ἐκεῖ ποὺ τὴν ὀνειρεύεσθε ὅλοι.

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Ο ΟΡΚΟΣ ΤΩΝ ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

Μιά ἀπὸ τὶς ὠραιότερες τελετὲς ποὺ ἐγίνοντο εἰς τὰς Ἀθήνας τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος ἦταν καὶ ἡ εορτὴ τῶν ἐφήβων. Κατὰ τὴν εορτὴν αὐτὴν, ποὺ γινόταν μιὰ φορὰ τὸ χρόνο, ἐντὸς τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀγρούλου ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως, οἱ νέοι ποὺ εἶχαν φτάσει σὲ ἡλικία 17—18 ἐτῶν κατετάσσοντο εἰς τὴν τάξιν τῶν ἐφήβων δίδοντες τὸν ὄρκον τοῦ πολίτου. Ἡ εορτὴ ἀρχίζε μὲ τὴν συγκέντρωσιν ὅλων τῶν ἐφήβων, τοὺς ὁποίους συνώδευαν οἱ γονεῖς τοὺς καὶ πληθος Ἀθηναίων ποὺ πῆγαιναν νὰ καμαρώσουν τοὺς αὐριανούς στρατιώτας τῆς πατρίδος τῶν. Οἱ ἐφηβοὶ ἕνας—ἕνας ἐπλησίαζαν τὸν ἄρχοντα τῆς πολιτείας, ἔπαιρναν ἀπὸ τὰ χέρια του τὸ ἀκόντιον καὶ τὸ τόξον ποὺ τοὺς ἔδινε ἡ Πατρίς καὶ μὲ ζωερὴ φωνὴ καὶ τὸ κεφάλι ψηλὰ ἔδιναν τὸν κάτωθι ὄρκον:

«Οὐ καταισχυνῶ ὄπλα τὰ ἱερὰ, οὐδ' ἐγκαταλείψω τὸν παραστάτην ὄψω ἂν στοιχήσω, ἀμυνῶ δὲ καὶ ὑπὲρ ἱερῶν καὶ ὑπὲρ ὁσίων, καὶ μόνος καὶ μετὰ πολλῶν τὴν πατρίδα δὲ οὐκ ἐλάττω παραδῶσω, πλείω δὲ καὶ ἀρείω ὅσας ἂν παραδέξωμαι καὶ εὐηκόησω τῶν ἀεὶ κρινόντων εὐφρόνως καὶ τοῖς θεσμοῖς τοῖς ἰδρυμένοις πείσομαι καὶ οὐστίνας ἂν ἄλλους τὸ πλῆθος ἰδρύσῃται ὁμοφώνως καὶ ἂν τις τοὺς θεσμοὺς ἀναιρῇ ἢ μὴ πείθεται, οὐκ ἐπιτρέψω, ἀμυνῶ δὲ μόνος καὶ μετὰ πάντων, καὶ ἱερὰ τὰ πάτρια τιμήσω».

Ἰδοὺ καὶ ἡ παράφρασις τοῦ ὄρκου ἀπὸ τὸν Κωστὴ Παλαμά:

«Θὰ κρατήσω τὰ ὄπλα αὐτὰ καὶ δὲν θὰ τὰ ντροπιάσω, καὶ μόνος καὶ μὲ συντροφιά καὶ ἐδῶ κ' ὅπου νὰ λάχῃ, θὰ πολεμήσω μὲ καρδίαν κ' ἀφρόντιστα θὰ πέσω. Καὶ τὴν πατρίδα μιὰ φορὰ μεγάλη θὰ τὴν κάμω. Καὶ θ' ἀγαπῶ τὸ δίκαιο καὶ θὰ τιμῶ τοὺς νόμους. Θὰ κατατρέχω τοὺς κακοὺς, θὰ σφάζω τοὺς προδότας. Κι' ἂν ἴσως λέγω ψεύματα, κολάστε με, θεοί μου!»

Ὁ κόσμος ὅλος ἐχειροκρότει καὶ οἱ ἐφηβοὶ κατόπιν ὅλοι μαζί, χαρούμενοι καὶ τραγουδοῦντες, διηυθύνοντο εἰς τοὺς στρατώνάς των.

Τὸ σημερινὸν Ἕθνος δὲν ἔμπορεῖ νὰ ἀποτελῇται μόνον ἀπὸ ἀνθρώπους ἡλικιωμένους καὶ ἀπὸ ἄνδρας καὶ ἀπὸ γυναῖκας ποὺ παλαίουν τὸν βίον τῆς ζωῆς καὶ κουρασμένους. Ἐχει ἀνάγκην τὸ παρὸν. Ἐχει ἀνάγκην αὐτὸ ποὺ εἴμεθα τώρα, ἔχει ἀνάγκην νὰ βλέπῃ τὸν ἥλιον τῆς ζωῆς, νὰ βλέπῃ τὴν φλόγα τῆς ζωῆς, ἡ ὁποία θὰ τοῦ θερμαίνῃ τὰ στήθη. Σεῖς εἰσθε αὐτὸς ὁ ἥλιος, σεῖς εἰσθε αὐτὴ ἡ φλόγα καὶ τώρα ἀκόμη ποὺ εἰσθε νέοι δὲν εἰσθε μόνον ὀδηγούμενοι ἀπὸ ἡμᾶς τοὺς μεγαλυτέρους, εἰσθε οἱ θερμαίνοντες καὶ ἐνθουσιάζοντες ἡμᾶς καὶ ἐπομένως εἰσθε κατὰ ἕνα μεγάλο μέρος οἱ ὀδηγούντες ἡμᾶς.

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ

Είς δολόκληρον τὴν ἐπι-
κράτειαν, ἀπὸ τῆς πρω-
τευούσης μέχρι τῶν τελευ-
ταίων χωρίων ἡ ὀνομαστι-
κὴ ἑορτὴ τῆς Α. Μ. τοῦ
Βασιλέως Γεωργίου τοῦ
Β' ἐωρτάσθη μέσα εἰς ἀ-
τιμόσφαιραν παλλαϊκῆς χα-
ρᾶς καὶ ἐνθουσιασμοῦ. Κα-
τὰ μυριάδας τὰ συγχαρη-
τήρια τηλεγραφήματα τῶν
ἐπισήμων, τῶν ὁργανώσεων
καὶ τῶν ἀπλῶν πολιτῶν
κατέκλυσαν τὸ Βασιλικὸν
Αὐλαρχεῖον. Ὁ ἐλληνικὸς
λαὸς μαζί με τὴν ἀγάπην
τοῦ πρὸς τὸν Βασιλέα, τὸν
συνεχιστὴν τῆς λαμπρᾶς
παραδόσεως τῆς Ἑθνικῆς
Δυναστείας, διεδῆλωσε καὶ
τὸ αἶσθημα τῆς βαθείας
τοῦ εὐγνωμοσύνης καὶ ἀφο-
σιώσεως διὰ τὸ σταθερὸν
καὶ ἀπόσκοπτον συντε-
λούμενον ἀπὸ τετραετίας
ἀναγεννητικῶν ἔργων, τὸ ὁ-
ποῖον δὲν ἔπαυσε νὰ ἐμ-
πνέῃ ὁ Βασιλεὺς. Ἡθέλη-
σεν ἀκόμη νὰ διαδηλώσῃ
ὁ ἐλληνικὸς λαὸς τὴν κα-
ταπλημμυροῦσαν τὴν καρ-
δίαν τοῦ χαρὰν διότι χά-
ρις εἰς τὴν πρόβλεψιν καὶ
τὴν σύνεσιν τοῦ Βασιλέως
καὶ τῆς Κυβερνήσεώς Του
ἡ χώρα ἠτύχησεν, ἡνω-
μένη, μ' ἀδιάσπαστον τὴν
δύναμιν τῆς, νὰ εὐρεθῇ
ψυχικῶς καὶ ὀλικῶς παρε-
σκευασμένη ὥστε νὰ δύνα-
ται νὰ προσθλέπῃ, στηρίζο-
μένη εἰς τὰς δυνάμεις τῆς,
μετὰ θάρρους εἰς τὰς ἀν-
τιξοότητας καὶ τὰ ἀπρό-
βλεπτα τῶν χαλεπῶν και-
ρῶν τοὺς ὁποίους διέρχε-
ται ὁ Κόσμος.

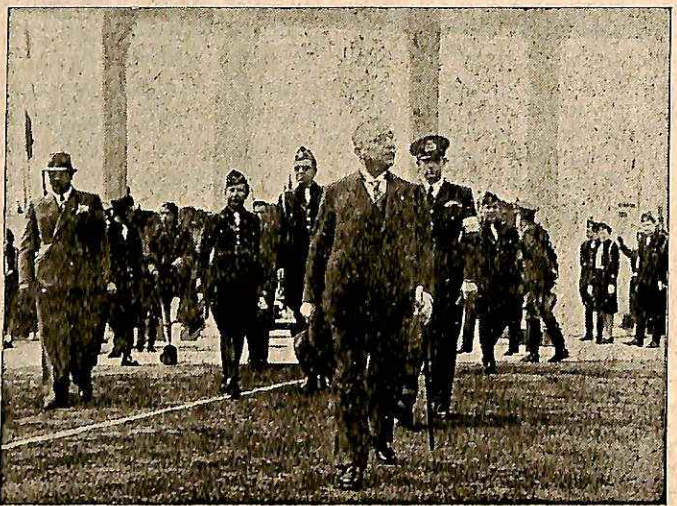
Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ἡ χαρὰ, ὁ ἐνθουσιασμός, ἡ
ἐγκαρδιότης, ἡ ὅλη φιλικὴ ἀτι-
μόσφαιρα, μετὰ τὴν ὅποian ὁ ἐργα-
ζόμενος κόσμος τῆς Χώρας ἐώρ-
τασε καὶ ἐφέτος τὴν Πρωτομα-
γιά, ἐδεῖξαν ἀκόμη μίαν φορὰν
κατὰ τὸν ὁραιότερον καὶ θετικώ-
τερον τρόπον, τὸ βαθὺ καὶ σταθε-
ρὸν πνεῦμα τῆς αἰσιοδοξίας καὶ
τῆς ἀλληλεγγύης, μετὰ τὸ ὁποῖον
ἔχει βαθύτατα ἐμποτισθῇ ὁ Ἑλ-
ληνικὸς ἐργατικὸς κόσμος. Ἀλλ'
ἐδεῖξαν συγχρόνως καὶ κατὰ ἄλ-
λο: τὸ στερεὸν καὶ ζωτικώτατον
αἶσθημα ἀσφαλείας, τὸ ὁποῖον ὁ
Ἕλλην ἐργάτης ἔχει ἀποκτήσει
διὰ τῶν ἐξασφαλιστικῶν μέτρων
τοῦ μετασυνομιαντοῦ καθεστώ-
τος, αἶσθημα ἀσφαλείας τῆς ἐρ-
γασίας του, τῆς ὑγείας του, τοῦ
μέλλοντός του. Διὰ τοῦτο ἀκρι-
βῶς ἔχει ἀσθανθῇ βαθύτατα τὸ
πλατὺ καὶ ὕψηλον νόημα, πού ἔ-
δωσε τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγού-
στου εἰς τὸν ἐορτασμὸν τῆς ἡμέ-
ρας αὐτῆς, καὶ τὸ ἐχάρη καὶ τὸ
ἐξεδήλωσε κατὰ τὸν ἐντονώτερον
καὶ ζωηρότερον τρόπον τὸσον εἰς
τὰς ὥρας καὶ αὐθιμότητος
προκηρύξεις, ὅσον καὶ εἰς
τὸν θαυμασίον τρόπον τοῦ ἐορ-
τασμοῦ του.

Ἐγέμισεν ἀπὸ χαρὰν καὶ ὑπερφάνειαν ἐθνικὴν ἡ
ψυχὴ τῶν χιλιάδων τοῦ κόσμου πού παρηκολούθησε
τὴν προχθεσινὴν ἑναρξιν τῶν ἀγῶνων εἰς τὸ Πανα-
θηναϊκὸν Στάδιον. Ἡ ὁρσιὰ τῆς ἐλληνικῆς νεότητος
πού ἐξεχύθη εἰς τὸν στίβον, τὸ ἀρρενωπὸν παρά-
στημα, αἱ γεμίται ἀπὸ ζῶην καὶ χάριν κινήσεις, τὰ
ἀπαστράπτοντα βλέμματα, τὰ γελαστὰ πρόσωπα, πα-
ρουσίασαν μιά εἰκόνα πού κανένας ζωγράφος δὲν θά
μποροῦσε ποτὲ νὰ μᾶς δώσῃ. Τὸ γαλανὸν τοῦ Ἀττι-
κοῦ Οὐρανοῦ μετὰ τὸ λευκὸν τοῦ Πεντελησίου μαρμάρ-
ου τοῦ Σταδίου, ἡ αἴγλη τὴν ὁποῖαν προσέδωκεν
εἰς τὴν ἑορτὴν ἡ παρουσία τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Διαδόχου,
κηρύξαντος τὴν ἑναρξιν τῶν ἀγῶνων, καὶ τοῦ Μεγά-
λου Πατρὸς τῆς Ἑλληνικῆς Νεότητος, τοῦ Ἀρχηγοῦ,
ἀπετέλεσε τὸ πλαίσιον τοῦ ὠραίου τούτου πίνακος,
ὁ ὁποῖος ἐπαρουσίασε σὲ ὅλην τῆς τὴν ἀκτινοβολίαν
τὴν ἀναγεννωμένην Νέαν Ἑλλάδα — τὴν Ἑλλάδα πού
ἐρχεται.

ΑΣΕΒΗΣ ΣΥΝΗΘΕΙΑ

Ἡ πυκνὴ συρροὴ ἐκκλησιαζομένου πλήθους κατ' ὅλην τὴν ἐξο-
μάς τῶν Ἁγίων Παθῶν εἰς τοὺς ἀθηναίους ναοὺς εἶναι βέβαια
ἀδιαφιλονίκητος ἀπόδειξις ζωτανοῦ καὶ ζωηροῦ θρησκευτικοῦ αἰσθη-
ματος. Ἡ εὐσεβεῖα ἦτο καὶ παρήμερον ἡγεμονία μετὰ τῶν ἐλλή-
νικων ἀρετῶν ἀπὸ τῆς ἀρχαιότητος. Καὶ τῆς χριστιανικῆς μας εὐσε-
βεῖας καρποὶ ὑπερλαμπρὸι εἶναι μαζί με τὴν ὑπέρροχον ἐκκλησια-
στικὴν μας ὁμολογίαν καὶ ποίησιν ἡ τῶσον πλουσία εἰς ποικιλίαν
καὶ εἰς ὠραιότητα ἔργων χριστιανικῆς μας ἀρχιτεκτονικῆς καὶ ἡ ἀκό-
μη πλουσιωτέρα καὶ ποικιλωτέρα ἐκκλησιαστικὴ ζωγραφικὴ μας, ἡ
συνεχῶς ἐπὶ χιλιετηρίδας ἀνανεώνουσα τὰς ἐμπνεύσεις τῆς καὶ τὰς
μορφὰς τῆς. Θὰ ἡμποροῦσε νὰ εἴπῃ κανεὶς, χωρὶς διαταγῶν, ὅτι
δὲν ὑπάρχει ἄλλος λαὸς εἰς τὸν κόσμον, πού νὰ γνωρίζῃ τῶσον καλά
μαζί με τὸ τυπικὸν τῆς ἐκκλησιαστικῆς τοῦ τελετουργίας καὶ τοὺς
ὕμνους καὶ τὰ μέλη τῆς ἐκκλησίας του, νὰ ἐννοῇ καὶ νὰ αἰσθάνεται
τὴν θρησκευτικὴν του ποίησιν, μ' ὅλο πού ἡ γλῶσσα τῆς ποίησεως
αὐτῆς εἶναι παλαιὰ καὶ ἀπομακρυσμένη ἀπὸ ἐκείνην πού ὀμιλεῖ σή-
μερον ὁ Ἑλληνικὸς λαός. Καὶ οἱ πλεόντες ἀμόρφωτοι Ἕλληνες γνωρί-
ζουν ἀπὸ στήθεος δολόκληρον κείμενα, Ψαλμοὺς καὶ ὕμνους καὶ τρο-
πάρια καὶ καταστάσεις καὶ περικοπὰς ἀπὸ τὴν Καινὴν καὶ Παλαιὰν
Διαθήκην. Καὶ ὁ ὀλιγώτερον μορφωμένος Ἕλλην εἶναι ὀλίγον ἀνα-
γνώστης καὶ ψάλλων. Πρὸς ὅλα αὐτὰ, πού μαρτυροῦν πόσον ἀμέσως
καὶ ἐντονα καὶ βαθεῖα ζῇ ὁ ἐλληνικὸς λαὸς τὴν Ἐκκλησίαν του,
ἐρχεται εἰς ὁξυτάτην καὶ δυσάρεστον ἀντίθεσιν τὸ περιέργον φαινό-
μενον τῆς λειτουργίας τοῦ Πάχου, τῆς μόνης ἐκ τῶν ἀκολουθιῶν τῆς
Μεγαλᾶς Ἐβδομάδος, ἡ ὁποία ψάλλεται ἀπὸ τὴν λαϊκὴν καὶ ἀμέσως
εἰς ἀδείας ἐκκλησίας, διότι ἐπεκράτησεν ἡ ἀνοήτος ὅσον καὶ ἀσεδῆς
συνήθεια νὰ σκορπίζῃ ἐν βίᾳ τὸ ἐκκλησιαστικὸν εὐδὺς ἀμέσως μετὰ
τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου εἰς τὴν πλατείαν τοῦ ναοῦ.
Δὲν πρόκειται νὰ ἐξετάσωμεν πού ὀφείλεται ἡ ἐπικράτησις αὐτῆς τῆς
ἀλλοῦς συνήθειας. Θὰ εἰπώμεν μόνον ὅτι χάρις εἰς αὐτὴν οἱ ἐκκλη-
σιαζόμενοι στεροῦνται τῆς παρακολουθήσεως τῆς λαμπροτέρας καὶ
τῆς πλέον χαρμυνοῦς λειτουργίας τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, τῆς
λειτουργίας τῆς ὁποίας τὸ μυστήριον καὶ τὴν ποίησιν ἐθαύμασαν καὶ
θαυμάζουν καὶ αὐτοὶ οἱ ἀλλόδοξοι καὶ τῆς ὁποίας ἡ γλυκεία κατάνυ-
ξις καὶ ἡ ἑκστασις κορυφώνεται μετὰ τὸν ἀθάνατον λόγον τοῦ Χρυσο-
στόμου εἰς τὴν Ἀνάστασιν καὶ τοὺς ἀναστασιμους ἀσπασμούς τῶν
ἐκκλησιαζομένων. Ἡ Ἐκκλησία, καὶ ὡς Ἐκκλησία ἐδῶ δὲν ἐννο-
οῦμεν τὸν κληρὸν μόνον ἀλλὰ καὶ τοὺς ἡμᾶς τοὺς πιστοὺς, πρέπει
νὰ ἀντιδράσῃ δραστηριῶς καὶ συντόμως ἐναντίον αὐτῆς τῆς ἀντινο-
μίας, ἡ ὁποία κινδυνεύει νὰ ἀποχρωματισθῇ καὶ νὰ νεκρώσῃ τὴν ὠραι-
τέραν καὶ ποιητικώτεραν τῶν ἐκκλησιαστικῶν μας τελετῶν.

Εἰσοδος τοῦ Ἀρχηγοῦ μετὰ τοῦ Κυβ. Ἐπιτρόπου εἰς τὸ Στάδιον
κατὰ τὴν ἑναρξιν τῶν ἀγῶνων.

Η Ε.Ο.Ν. ΚΑΙ ΑΙ
ΕΝΟΠΛΟΙ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Ἀεὶ ἰδιαιτέρας ἐντε-
λῶς ἐξάρσεως εἶναι ἡ ὁ-
ραία καὶ παλμώδης ἐγκύ-
κλιος, τὴν ὁποῖαν ὁ Κυ-
βερνητικὸς Ἐπίτροπος τῆς
Ε. Ο. Ν. ἀπηύθυνε πρὸς
τὰς Διοικήσεις τῆς Ὁργα-
νώσεως, σχετικῶς πρὸς τὴν
καθοριζομένην «Ἡμέραν
τῶν Ἐθνικῶν Ἐνόπλων Δυ-
νάμεων» κατὰ τὴν πρώτῃν
Κυριακὴν ἑκάστου Ὀκτω-
βρίου. Ἡ βαθεῖα πατριω-
τικὴ σκέψις, ἡ ὁποία ἐνέ-
πνευσε τὴν ἐγκύκλιον αὐ-
τήν, ἐρμηνεύει ἄριστα τὰς
σκέψεις καὶ τὰ αἰσθηματὰ
δολοκλήρου τοῦ Ἑλληνικοῦ
Λαοῦ, τὰ ὁποῖα, κατὰ φυ-
σικὸν λόγον, δονοῦν ζωη-
ρότερον καὶ ἐντονώτερον
τὰς ψυχὰς τῆς Ἑλληνικῆς
Νεότητος. «Διαπνεομένη ἀ-
πὸ τὴν αὐτὴν θερμὴν πρὸς
τὴν Πατρίδα ἀγάπην» γρά-
φει ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπί-
τροπος, «ἐτοίμη καὶ αὐτὴ
νὰ ἐκτελέσῃ μετὰ τὴν αὐτὴν
ἐθελουσίαν τὸ καθήκον
τῆς, ἡ Ε. Ο. Ν., ὡς συνε-
δητὸς φορεὺς τῶν ἀρχῶν
τῆς 4ης Αὐγουστοῦ, ὀφεί-
λει νὰ εὐρίσκειται εἰς ἀπό-
λυτον ψυχικὴν ἐνότητα με-
τὰ τὸν Ἐθνικὸν Στρατόν». Καὶ
αὐτῆς ἀκριβῶς τῆς ψυ-
χικῆς ἐνότητος τὴν καλ-
λιέργειαν ἐπιδιώκει ὁ κα-
θορισμὸς τῆς Ἡμέρας τῶν
Ἐθνικῶν Ἐνόπλων Δυνά-
μεων, κατὰ τὴν ὁποῖαν θά
γίνονται κατάλληλοι ὁμι-
λίας εἰς τοὺς Σχηματι-
σμοὺς τῆς Ε. Ο. Ν., ἐπι-
σκέψεις τῶν στρατιωτικῶν
ἐγκαταστάσεων, κατάθεσις
στεφάνων εἰς μνημεῖα πε-
σόντων κ. ἄ. Εἶναι τὸσον
αὐτονόητος καὶ προφανὴς ἡ
ἐθνικὴ σημασία τῆς νέας
αὐτῆς πρωτοβουλίας τῆς
Ε. Ο. Ν., ὥστε νὰ μὴ ὑ-
πάρχῃ ἀνάγκη νὰ τὴν το-
νίσωμεν. Ἐκφράζομεν ἀ-
πλῶς τὸ γενικὸν αἶσθημα
ἱκανοποιήσεως καὶ ἐνθου-
σιασμοῦ, τὸ ὁποῖον ἐμπνέει.

ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ
ΤΟΥ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ ΜΑΣ

Εἰς τὴν πρώτῃν: Ἀπὸ
τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Ἀρχηγοῦ
εἰς τὰ μαθητικά συστήτια.

Εἰς τὴν τελευταίαν: Ὁ
μικρὸς Σκαπανεὺς Παπα-
θανασίου υἱὸς τοῦ Νομάρχου
Ρεθύμνης.

ΟΙ ΗΡΩΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 21
ΤΟ ΧΑΝΙ ΤΗΣ ΓΡΑΒΙΑΣ

Ἐπειτα ἀπὸ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς Ἀλα-
μάνας, ὁ Ὁμέρ Βρυώνης ἔμεινε κάμ-
πορες μέρες στὴ Λαμία ἀναπαυόμενος
ἐπὶ τῶν δαφνῶν του. Ὁ Τουρκαλβανὸς
ἀρχηγὸς φανταζόταν πῶς ἡ ἐξόντω-
σις τοῦ Διάκου τοῦχε δώσει τὴ νίκη.
Μιά νίκη — ἂν ἦταν δυνατόν νὰ εἶναι
τέτοια — πού, ὅπως καὶ νῆταν τοῦ-
κλεισε τὸ δρόμο γιὰ τὴν Πελοπόννησο,
τὸν ἀντικειμενικὸ σκοπὸ. Γιάτ' ἀ-
κριβῶς οἱ μυριάδες τῶν στρατιωτῶν
τοῦ Ὁμέρ σκόπευαν νὰ φθάσουν στὴν
Πελοπόννησο καὶ νὰ καταβάλουν τοὺς
ἐπαναστάτας.

Μὰ ὁ Διάκος τοὺς ἀνεχαίτισε. Τὰ
κορμιά τῶν ἡρωϊκῶν νεκρῶν τῆς Ἀλα-
μάνας στάθηκαν μπρὸς στοὺς ἐχθροὺς
τεῖχος ἀδιαπέραστο... Κι' ὁ στρατηγὸς
τῶν τουρκικῶν δυνάμεων δὲν θέλησε
νὰ τὸ καταλάβῃ, καὶ συμβαλλόντας τὸ
Διάκο νόμισε πῶς ὁ δρόμος πρὸς τὴν
Τριπολίναν θά τοῦ ἦταν ὁ δρόμος πιά
δ, τι ὥρα ἤθελε.

Μὰ λογάριάζε... πάνω σὲ συλλογι-
σμοὺς ἀδόξιστος.

Ὁ Δυσσέας, ὁ υἱὸς τοῦ Ἀνδρού-
τσου, εἶχε φτάσει στὴ Ροῦμελν προ-
χωρώντας μέχρι τῆς Γραβιάς, ἀποφα-
σισμένος νὰ σταματήσῃ στὸ σημεῖο αὐ-
τὸ τὸν ἐχθρό, πού θά ἐπιχειροῦσε νὰ
διαβῇ, ὅσοι καὶ νὰ ἦταν.

Ἐγράψε γράμματ'α στοὺς φίλους
του, καὶ μάζεψε στὴ Γραβιά παλλη-
κάρια.

Εἶναι 8 Μαΐου 1821. Οἱ ἀρχηγοί,
συναγμένοι στὴ Γραβιά ἀρχισαν τὴ
συζήτησι:

Μιλοῦν ὁ Ἀνδρούτσος, ὁ Δουβο-
υνιάτης κι' ὁ Πανουργιάς. Κι' οἱ τρεῖς
καλοὶ πατριῶτες, μὰ οἱ δυὸ τελευταῖοι
διστακτικοί... Φοβοῦνται. Σχέδια
πάνου σὲ σχέδια κι' ὁ ἐχθρὸς ἐρχεται
ἀπὸ μακριὰ καὶ ὁ γδοῦπος τοῦ ἵππι-
κοῦ ἀκούεται καθαρὰ τώρα. Δὲν εἶναι
καιρὸς γιὰ χρονοτριβή. Κι' ὁ Δυσσέας
ἀποφασίζει νὰ δράσῃ, ἐπιβάλλοντας
στοὺς ἄλλους ὀπλαρχηγούς τὴ γνώ-
μη του.

— Ἐδῶ, τοὺς λέει, θά πολεμήσου-
με! Ἐνας ὅμως ἀπὸ μᾶς πρέπει νὰ
κλειστῇ στὸ Χάνι, στὴ μάνδρα αὐτή,
καὶ νὰ κτυπήσῃ!

Ὁ Δουβουνιάτης κι' ὁ Πανουργιάς
τὸν κῦτταξαν μετὰ κατάπληξι.

— Ναί, ναί, τοὺς ξαναλέει. Ἐκεῖ κά-
ποιος πρέπει νὰ κλειστῇ...

— Δὲν ἔχουμε οὔτε τροφὲς οὔτε πο-
λεμφοδία, τοῦ παρατηροῦν.

— Ο, τι ἔχουμε, ἔχουμε...

— Μὰ μόνος σου, τοῦ λέει τότε ὁ
Δουβουνιάτης, εὐὸ ὁ υἱὸς τοῦ Ἀν-
δρούτσου μπορεῖς νὰ κλειστῇς ἐκεῖ
μέσα...

— Μετὰ χαρᾶς, τοὺς ἀπαντᾷ ὁ Ὁ-
δυσσέας...

Κι' ἐμπρός:
— Ὅποιοι εἶναι παλληκάρια ἄς πια-
στῇ στὸ χορὸ μου...

Κι' ἄρχισε μετὰ τὴ βροντερὴ φωνή του
νὰ τραγουδῇ τὸ «Κάτω στοῦ Βάλτου
τὰ χωριά»... καὶ νὰ χορεύῃ...

Πιάστηκαν ὅλοι ὅλοι 117 λεβέν-
τες... Ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς, ὁ Γκού-

ρας, ὁ Ἀγγελῆς, ὁ Παπᾶ Ἀντρέας, ὁ
Κοκκοβιαστίνος, ὁ Ἀναστάσης Μά-
ρος, ὁ Κομνᾶς Τράκας, ὁ Μπουντου-
νης κι' ὁ περίφημος Μουσταφᾶς, Τουρ-
κος, πιστὸς κι' ἀφώσιωμένος στὸν Ὁ-
δυσσέα... Ὅλοι τραγουδοῦν καὶ χο-
ρεοῦν: Κάποιος βγάζει καὶ τὴν εἰρη-
νικὴ του φλογέρα...

Κι' ὁ ποιητὴς Γεώργιος Ζαλοκώ-
στας περιγράφει σὲ στίχους τὴ σκηνή:

Πρὸς τὸ χάνι χορὸς κατεβαίνει
ἀπ' ὁδὸν ἐλικώδη, λοξὴν
καὶ φλογέρα με ἦχον ὀξὺν
χοροῦ ἄσμα σημαίνει...
Ὁδυσσεὺς ὁ ταχύπους ἡγεῖται
τοῦ μαχίμου ἐκείνου χοροῦ
καὶ ἐγκύμων σκοποῦ τολμηροῦ
πρὸς τὸ Χάνι κινεῖται...

Μόλις μπήκαν στὸ χάνι διαλύεται ὁ
χορὸς κι' ὁ Δυσσέας μετ' ὠραία λόγια

Ὁ Ὁδυσσεὺς Ἀνδρούτσος

ἐμφυχώνει τοὺς πολεμιστὲς... Καὶ τί-
θεται ἐπὶ τὸ ἔργον... Ἀμπαρώνει μετὰ
πέτρες τίς πόρτες, ἀνοίγει πολεμιστρες
καὶ περιμένει τὸ φθᾶσιμον τοῦ ἐχθροῦ...
Στὸ μεταξύ ὁ Ἀναστάσιος Κεχαγιάς,
ἀντὶ νὰ κλειστῇ τὸ χάνι, παίρνοντας
κι' αὐτὸς μέρος στὸ χορὸ, ἔφυγε μετὰ
τοῦ μουλάρι του κι' ἔτρεξε γιὰ τὸ χωριό.
Καὶ γύρισε σὲ κάμποση ὥρα μετὰ τρία
μουλάρια φέροντας τροφὲς καὶ πολε-
μεφόδια καὶ τὰδωσε στὸν Ὁδυσσέα...

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη εἶχαν φθάσει οἱ
προφυλακὲς τοῦ Ὁμέρ.

Εἶχαν δεῖ τὰ σώματα τοῦ Δουβο-
υνιάτη καὶ τοῦ Πανουργιά, μὰ δὲν πί-
στεψαν πῶς στὴ μάνδρα αὐτὴ τοὺς εἶ-
χε στηθῇ ἐνέδρα... Εἶχαν παραταχθῇ
γιὰ μάχη. Ἐκαμνὴν τὴν προσευχὴ τους
καὶ ὠρμησαν... Πρώτος πρώτος ἕνας
Δερβίσης προχωρεῖ καθ' ἑαυτὸν...
Ὁ Ζαλοκώστας περιγράφει τὴ σκηνή:

Πρὸ τῶν ἄλλων ξιφῆρης προβαίνει
εἰς Δερβίσης τὸν ἵππον κεντῶν
ὁ υἱὸς τοῦ Ἀνδρούτσου αὐτὸν
ἐρωτᾷ πού πηγαίνει.

Ἀποκρίνεται ἐκεῖνος: «Νὰ σφάξω
ὅπου βρῶ τοῦ προφήτου ἐχθροὺς
καὶ πατώντας ἀπίστους νεκροὺς
τὸ Ἀλλάχ ν' ἀνακράξω».

Ὁ Δυσσέας δίνει διαταγή. Κανεῖς
δὲν θά πυροβολήσῃ πρῶτα ἀπὸ μέ...
Καὶ ὅταν ἔφτασε πρὸ τοῦ χανίου ὁ
Δερβίσης ρωτήθηκε πραγματικὰ ἀπὸ
τὸν Ὁδυσσέα στὴν ἀλθανικὴ γλῶσσα.
Κι' ὁ διάλογος κατὰ τοὺς ἱστορικοὺς
εἶναι περίπου ὁ ἴδιος πού ἀναφέρει ὁ
ποιητὴς.

Μὰ ὁ ἀτυχὴς Δερβίσης δὲν προ-
φθάνει ν' ἀποτελειώσῃ τὴ φράσι του
καὶ πέφτει νεκρός...

Ὁ ἐχθρὸς, μόλις βλέπει τὸ ἱερὸ
πρόσωπο τοῦ Δερβίση κυλιόμενο αἰμό-
φυρτο σὲ τὸ χῶμα, ὀρμαίνει κατὰ τοῦ χα-
νιοῦ... Μὰ πληρώνει ἀκριβὰ τὸ ἐγγεί-
ρημά του. Τὰ πτώματα σωριάζονται
τὸ ἕνα κατ' ἓν τοῦ ἄλλου...

Εἶναι ἱστορικῶς ἀκριβεῖς οἱ στίχοι
τοῦ Ζαλοκώστα:

Οὐτ' ἐν ὅπλων εἰς μάτην καπνίζει
οὐτ' ἐν ὅπλων εἰς μάτην βροντᾷ
κάθε βόλι συρίζον πετὰ
καὶ τὰ κρέατα σχίζει...

Εἰς μάτην ὁ ἀρχιστράτηγος δια-
τάσσει ἐφόδους. Δὲν κατορθώνει παρὰ
νὰ δημιουργῇ νέον τεῖχος πτωμάτων...

Εἰς μάτην προκηρύσσει χρηματικὴν
ἀμοιβὴν πεντακοσίων πούγγιων — πο-
σὸν δηλαδὴ πού θ' ἀντιστοιχοῦσε σήμε-
ρα μετὰ δυὸ καὶ τρία ἑκατομμύρια — σὲ
κείνους πού θά κυρίευσαν τὸ χάνι!

Ἐνας ὀπλαρχηγὸς διεκδικεῖ τὸ ἔ-
παθλον... Οἱ στρατιῶται τοῦ ἐφορ-
μοῦν... Κλείνουν τὰ μάτια καὶ σὰν
τυφλοὶ τρέχουν πρὸς τὸ χάνι, γιὰ νὰ
μὴ βλέπουν τὰ πτώματα. Φονεύονται
ὅλοι... Ὁ Ὁμέρ διατάσσει νὰ φέρουν
ἀπὸ τὴν Λαμίαν πυροβόλα καὶ ἡ μά-
χη — ἔχει πλέον βραδυάσει — σταμα-
τᾷ...

Οἱ ἐπιτιθέμενοι ἀριθμοῦν ἑκατοντά-
δας νεκρῶν.
Οἱ Ἕλληνες μόνον ἕνα...

Νυκτῶνει... Ὅλα ἡσυχάζουν...
Οἱ ἐχθροὶ κοιμούνται. Ὁ Δυσσέας ἀ-
γρυπνεῖ...

Καὶ ἐτοιμάζει τὴν ἐξοδὸν... Καὶ
πράγματι προτοῦ φέξῃ ἀνοίγει τίς
πόρτες καὶ φεύγει...

Ἐνας Τούρκος τοὺς ἀντιλαμβάνε-
ται:

— Μουσουλμάνοι! Βοᾷ τρομαγμένος,
ὁ Γκιαοῦρ ὁ Γκιαοῦρ μᾶς ἐπῆ...
Δὲν ἐπρόφθασε «ρε» νὰ εἴπῃ
πίπτει κάτω σφαγμένος...

Πραγματικὰ οἱ Τούρκοι ἀντελήφθη-
σαν τὴν ἐξοδὸν... Ἐπυροβολήσαν,
ἔτρεξαν, ἀλλ' ἦταν ἄργα. Οἱ νικηταὶ
τῆς Γραβιάς εἶχαν φύγει...

Ὅταν ἐξημέρωσε οἱ Τούρκοι εἶχαν
πάρει τὴν ἀπόφασίν τους... Θὰ ἐγκα-
τέλειπαν τὴν προσπάθειαν, πού τοὺς
ἐστοίχισε τόσο ἀκριβὰ μετὰ τὸ Διάκο
καὶ τὸ Δυσσέα...

Ἡ ἐπανάστασις εἶχε σωθῇ.
Ἀγγ. Μεταξᾶς

967

13. (Συνέχεια)

«Η μητέρα του λοιπόν, όχι μονάχα τὸν ἀγαποῦσε παρὰ καὶ τὸν καταλάβαινε βαθιά» γι' αὐτὸ κι' ὁ Ἀλέξανδρος ἔνοιωθε πὼς δὲν μπορούσε ποτὲ νὰ ζήσει μακριὰ ἀπὸ τὴ μητέρα του. Κι' ὅταν ἀπόψε εἶδε, μεσάνυχτα, τὴ γριά Καλλιόπη, κι' ἄκουσε πὼς ἡ μητέρα του τὸν ζητᾶ, τρόμαξε.

— Πές μου τὴν ἀλήθεια, παραμάννα, φώναξε, μήπως εἶναι ὄρρωστη;

— Ὅχι, παιδί μου, ὄχι... Θέλει νὰ σὲ δῇ... Αὐριο φεύγεις γιὰ τὸν πόλεμο; μπορεῖ νὰ θέλῃ νὰ σοῦ δώσει τὴν εὐχή της.

— Ὁ Ἀλέξανδρος ἀνάνευσε.

— Ἐρχομαι ἀμέσως νὰ τῆς πῆς. Πήγαινε!

Σὲ λίγο ὁ Ἀλέξανδρος βρίσκονταν στὸ δωμάτιο τῆς μητέρας του. Μεγάλο, μὲ πλούσια χαλιά στὸ πάτωμα καὶ μὲ παράξενες ζωγραφιὲς στοὺς τοίχους. Ἡ Ὀλυμπιάδα ἦταν μνημένη στὰ ὀρφικά μυστήρια τῆς Σαμοθράκης, κι' ἐκεῖ, κοπελλοῦδα ἀκόμα, τὴ γνώρισε ὁ Φίλιππος καὶ τὴν πήρε γυναῖκα του.

Ὁ προστάτης τῆς θεὸς ἦταν ὁ Διόνυσος καὶ τὸν ἐλάτρευε μὲ πάθος. Πολλὲς φορές τὴν εἶδαν νὰ χορεύῃ τὴ νύχτα, στὸ φεγγάρι, μὲ δυὸ μεγάλα φίδια περιπλεγμένα στὰ μπράτσα της. Κι' εἶχε βάλει νὰ ζωγραφίσουν στοὺς τοίχους τοῦ δωματίου τῆς τοῦ θεοῦ Διόνυσου ἐξοπλισμένο σ' ἕνα μαῦρο κράθι καὶ τὰ κατάρτια τοῦ καραβιοῦ εἶχαν γίνεи κλήματα καὶ κρέμουνταν τὰ σταφύλια. Εἶχε βάλει νὰ ζωγραφίσουν τὶς ἀκόλουθες τοῦ Διόνυσου, τὶς Μαινάδες, νὰ χορεύουν καὶ τὰ μπράτσα τους καὶ τὰ μαλλιά τους ἦταν τυλιγμένα μὲ φίδια. Κι' ἀπάνω ἀπὸ τὸ πλατὺ βαρύντιμο κρεβάτι τῆς ἦταν ζωγραφισμένος ὁ θεὸς τῆς Αἰγύπτου, ὁ Ἄιμων, μὲ τὰ δυὸ στροφιχτὰ κριαρίσια κέρατα ἀνάμεσα στὰ μαλλιά του. Τὸν ἔβλεπε συχνὰ στὰ δεινὰ τῆς κι' εἶχε βάλει τὸ μοναχογιὸ τῆς, τὸν Ἀλέξανδρο, ὑπὸ τὴν προστασία του.

— Ἀξιώσε τον, θεέ μου, προσεύχονταν συχνά, νὰ ἔρθῃ μιὰ μέρα στὸ ἱερὸ μαντεῖο σου, πέρα στὴν ἔρημο τῆς Αἰγύπτου καὶ νὰ σὲ προσκυνήσῃ.

Κ ε φ. 20.

Ὁ Ἀλέξανδρος ἄνοιξε σιγὰ σιγὰ τὴν πόρτα καὶ μπῆκε. Στὴν ἀρχὴ δὲ διέκρινε τίποτα, τὸ δωμάτιο ἦταν γεμάτο καπνούς, γιὰτὶ, καθὼς συνήθιζε ἡ μητέρα του, εἶχε σ' ἕνα μεγάλο θυμιατήρι κάρθουνα ἀναμμένα κι' ἔκαιγε ἄρωμα καὶ λιβάνι.

Μὰ γρήγορα τὰ μάτια του συνήθισαν στὸ μεσὸφωτο καὶ ξεχώρισε τὴ μητέρα του ἐξαπλωμένη στὸ κρεβάτι μ' ἕνα χρυσὸ στεφάνι κι' ὅσο περιπλεγμένο στὰ κατάμαυρα μαλλιά της.

— Ἐτρέξε, τῆς φίλησε τὸ χέρι καὶ τὴ ρώτησε:

— Τί μὲ θέλεις, μητέρα;

Αὐτὴ, χωρὶς ν' ἀπάντησῃ ἀμέσως, ἀνασηκώθηκε· χάδεψε τὰ χρυσὰ μαλλιά τοῦ γιοῦ τῆς κι' ἀναστέναξε:

— Εἶσαι στενωχωρημένη, μητέρα; ρώτησε ὁ Ἀλέξανδρος ἀνίσυχος.

— Εἶμαι εὐτυχής, ἀποκρίθηκε ἡ Ὀλυμπιάδα. Εἶδα ὄνειρο καὶ σὲ φώναξα νὰ σοῦ τὸ πῶ. Ξέρεις, ὁ θεὸς συχνὰ μοῦ φανερώνεται στὸν ὕπνο μου καὶ μοῦ προλέγει τὰ μελλούμενα...

Ὁ Ἀλέξανδρος ἄκουγε συγκινημένος. Δὲν τολμοῦσε νὰ μιλήσῃ, μὴ διακόψῃ τὴν μητέρα του. Τόσο ἀνυπομονοῦσε νὰ μάθῃ τὸ προφητικὸ τῆς ὄνειρο.

— Εἶδα ὄνειρο, ἐξακολουθεῖ ὁ Ὀλυμπιάδα, πὼς τὴν ὥρα ποὺ κοιμώμουν ἕνα λιοντάρι βγήκε ἀπὸ τὸν κόρφο μου κι' ἔφυγε. Σὰ νάταν, λέει, ἕνας ἀπέραντος δρόμος καὶ τὸ ἔβλεπα νὰ φεύγῃ. Πέρασε τὴ Μακεδονία, τὴ Θράκη, ἔφτασε στὴ θάλασσα, πήδηξε, ἔφτασε στὴν ἀπέναντι στεριά, προχώρησε, προχώρησε, κι' ὅλα τὰ θεριά οὐρλιάζαν ἀπὸ τὸ φόβο κι' ἔφτυγαν μπροστά του. Πήγαινε, πήγαινε, ὥσπου δὲν εἶχε πιά στεριά, ἔφτασε, λέει, στὴν ἄκρῃ τοῦ κόσμου καὶ τότε στράφηκε καὶ μὲ κοιτάξε. Καὶ τότε εἶδα πὼς ἦσουν ἐσύ, Ἀλέξανδρε!

Ὁ Ἀλέξανδρος σηκώθηκε ἀπάνω. Ἡ καρδιά του φούσκωνε ἀπὸ περηφάνεια. Τίναξε τὸ κεφάλι κι' ἡ Ὀλυμπιάδα εἶδε μὲ χαρὰ καὶ μὲ τρόμο πὼς

— Μητέρα, δώσε μου τὴν εὐχή σου...

μπροστά τῆς στέκονταν ἕνα λιοντάρι. Ἐσυρε κραυγὴ, ἔκλεισε τὰ μάτια· καὶ τότε ἀκούστηκε πάλι τρυφερὴ ἡ φωνὴ τοῦ Ἀλέξανδρου.

— Μητέρα, δώσε μου τὴν εὐχή σου· ἐγὼ εἶμαι τὸ λιοντάρι. Τὰ λόγια σου δίνουν φτερά στὴν καρδιά μου. Φεύγω αὐριο, θὰ νικήσω, κι' ὕστερα θὰ περάσω τὸν Ἑλλήσποντο, θὰ μπῶ στὴν Ἀσία, θὰ κυριέψω τὸν κόσμο. Ὅ,τι νειρεύτηκες θὰ γίνῃ.

— Ἐχε τὴν εὐχή μου, παιδί μου! εἶπε ἡ Ὀλυμπιάδα κι' ἔβαλε τὸ χέρι της στὸ κεφάλι τοῦ γιοῦ τῆς.

Ὁ Ἀλέξανδρος ἔνοιωσε τὴ φλόγα τῶν χειρῶν τῆς νὰ διαπερνᾷ τὸ κορμὶ του ὅλο.

Τὴν ἄλλη μέρα, ὅταν μὲ τὸ στρατό του πέρασε τοὺς δρόμους τῆς πρωτεύουσας καὶ πήγαιναν οἱ καθ' ἑαυτοὺς ἀπὸ τὸν κόρφο, ἔρχονταν πίσω τὸ πεζικό καὶ τραβοῦσε αὐτὸς ἀνάμεσα στοὺς νεαροὺς πιστοὺς συντρόφους του, ὁ Ἀλέξανδρος ἔνοιωθε ἀκόμα τὴ φλόγα τῆς μητέρας του νὰ τὸν διαπερνᾷ.

Ὁ Στέφανος καθάλλα κι' αὐτὸς σ' ἕνα μικρὸ ἀλογάκι, κάλπαζε γρήγορα γρήγορα πίσω ἀπὸ τὸν ἄγριο Βουκεφάλα. Φοροῦσε τὴ μεγάλη του στολή, τὸν προύντζινο θώρακα, τὰ κόκκινα σαντάλια. Καὶ δεξιὰ στὴ ζώνη του ἔλαμπε τὸ σπαθί του μὲ τὴ χρυσὴ λαθὴ.

Ἀνέβαιναν, ἀνέβαιναν πρὸς τὸ βορρᾶ, μέρες καὶ νύχτες. Πέρασαν δάση πυκνά, σκαρφάλωσαν βουνά, μπῆκαν σὲ πλατιεὲς πεδιάδες. Κάπου κάπου ἕνα χωριὸ ἀπὸ καλύβια, κάπου κάπου ἕνα κοπάδι πρόβατα καὶ τὴ νύχτα ἄναβαν στὸ στρατόπεδο φωτιές κι' ἄκουγαν τοὺς λύκους μακριὰ νὰ οὐρλιάζουν.

Ὅταν ἔφυγαν ἀπὸ τὴν Πέλλα ὁ ἥλιος ἔλαμπε, ὁ οὐρανὸς ἦταν καταγάλανος. Τώρα ὁ οὐρανὸς εἶναι σκεπασμένος μὲ βαριὰ σύννεφα, τὸ κρῦο πλάκωσε.

— Ἐμπρός! Ἐμπρός! φώναζε ὁ Ἀλέξανδρος καθάλλα στὸ Βουκεφάλα καὶ πήγαινε πρῶτος.

— Μιὰ μέρα ποὺ τοὺς εἶχαν στήσει ἐνέδρα οἱ Βάρβαροι, ὁ Ἀλέξανδρος πήγαινε μπροστὰ μὲ τοὺς πιδ πιστοὺς φίλους του. Περνοῦσαν πυκνὸ σκοτεινὸ δάσος· ἀξάφνα τινάχτηκαν μέσα στὰ δέντρα ἀγριάνθρωποι καὶ μούγκριζαν καὶ κρατοῦσαν τσεκούρια κι' ἔπεσαν ἀπάνω σ' ἄλλους.

— Καλῶς ὠρίσατε! τοὺς φώναξε ὁ Ἀλέξανδρος χαρούμενος. Τόσες μέρες τώρα τρέχω νὰ σᾶς βρῶ.

Στράφηκε στοὺς συντρόφους του:

— Ἐμπρός, παιδιά! φώναξε.

Ὅλοι ὤρμησαν κι' ἄρχισαν τὸ κυνήγι.

— Σὰ νὰ κυνηγοῦμε ἀγριογούρουνα! εἶπε ὁ Κλείτος μπήγοντας τὸ μα-

κρὺ του κοντάρι στὰ πλευρὰ ἑνὸς Βάρβαρου.

Σὲ μιὰν ὥρα οἱ ἔχθροι εἶχαν διασκορπιστῇ. Ὁ Κοῖνος εἶχε πληγωθῇ ἐλαφριά στὸ γόνατο κι' ὁ Κρατερὸς στὸ δεξιὸ τοῦ χέρι ἀπὸ μιὰ μεγάλη πέτρα ποὺ τοῦ πέταξαν.

Τὸ βράδυ σταμάτησε ὁ στρατός, ἄναψαν φωτιές, κι' ὁ Ἀλέξανδρος πηγαινε ἀπὸ φωτιά σὲ φωτιά, ὅπου ἦταν συναγμένοι οἱ στρατιῶτες του καὶ τοὺς μιλοῦσε.

— Ζυγώνουμε, παιδιά, στὴν καρδιά τοῦ ἐχθροῦ... Τέλειωσαν τὰ βάσανά μας· θ' ἀρχίσῃ ἐπὶ τέλους ὁ πόλεμος. Τὸ νοῦ σας, μὴν ντροπιαστοῦμε!

Ὁ Στέφανος θυμᾶται ὅλη τούτη τὴν ἐκστρατεία σάν ἕνα φοβερὸ ὄνειρο. Πῶς ἀντίκρουσαν γιὰ πρώτη φορά, ἕνα παγωμένο πρωῒνο, τὰ χωριά, πὼς χύμηναν οἱ βάρβαροι μὲ τὰ τσεκούρια τους, πὼς πιάστηκαν σῶμα μὲ σῶμα οἱ δυὸ στρατοί...

Στεκόταν πίσω σ' ἕνα λόφο, ὅπου εἶχε στήσει τὴ σκηνὴ τοῦ Ἀλέξανδρου καὶ κοιτάζε. Ὅλοι, Ἕλληνες καὶ Βάρβαροι, εἶχαν γίνεи ἕνα κουβάρι καὶ δὲν ξεχώριζες παρὰ μονάχα στὸ μαῦρο τοῦ ἄλλο τοῦ Ἀλέξανδρου μὲ τὰ χρυσὰ μαλλιά στὸν ἄνεμο.

Κατὰ τὸ βράδυ οἱ Βάρβαροι ἄρχισαν νὰ φεύγουν τσακισμένοι. Οἱ Μακεδόνες καθ' ἑαυτοὺς τοὺς κυνηγοῦσαν· δὲν ἄκουγες σὲ ὅλο τὸν κάμπο παρὰ τοὺς Βάρβαρους νὰ μούγκρίζουν καὶ νὰ χλιμιντρίζουν τὰ ἄλογα.

Μπήκαν οἱ καθ' ἑαυτοὺς στὸ μεγαλύτερο χωριὸ, ἔβαλαν φωτιά... Ὁ ἄλλος τὴν ἄλλη μέρα καὶ τὴν ἄλλη τὰ καλύβια καπνίζαν. Τὴν τρίτῃ ἡμέρα πιά ὅλα εἶχαν γίνεи στάχτη.

— Δὲ φτάνει νὰ καίμε! εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος. Αὐτὸ τὸ κάνουν κι' οἱ Βάρβαροι. Ἐμεῖς πρέπει καὶ νὰ χτίσουμε!

— Νὰ χτίσουμε μιὰ μεγάλη πολίτεια! εἶπαν οἱ σύντροφοι.

— Ναι, μιὰ μεγάλη ἑλληνικὴ πολίτεια. Καὶ γύρω τῆς ψηλὰ τεῖχη καὶ θ' ἀφήσουμε στρατὸ νὰ μὴ τολμήσουν πιά οἱ Βάρβαροι νὰ σηκώσουν κεφάλι.

— Τὴν Ἀλεξανδρούπολι! Τὴν Ἀλεξανδρούπολι! φώναξαν οἱ φίλοι τοῦ βασιλοπούλου σηκώνοντας τὰ σπαθιά τους.

— Καλὰ λοιπόν, τὴν Ἀλεξανδρούπολι! εἶπε κι' ὁ Ἀλέξανδρος. Καὶ νὰ δώσουν οἱ θεοὶ νὰ μὴν εἶναι ἡ τελευταία. Νὰ χτίσουμε κι' ἄλλες Ἀλεξανδρείες κι' Ἀλεξανδρούπολεις ἕως τὴν ἄκρῃ τοῦ κόσμου.

Κ ε φ. 21.

«Φίλιππος ὁ βασιλεὺς τῶν Μακεδόνων στὸν Ἀλέξανδρο τὸν γιὸ του. Χαίρε!

Μὲ μεγάλη χαρὰ πληροφορήθηκα, γιὰτὶ μοῦ, πὼς νίκησες τοὺς ἄγριους Μαῖδους καὶ θεμελίωσες μιὰ νέα πολίτεια, ποὺ ἐγκρίνω κι' ἐγὼ νὰ ὀνομαστῇ Ἀλεξανδρούπολι πρὸς τιμὴν σου.

Εὐτὺς ὥς λάθης τὸ γράμμα μου τοῦτο, νὰ πάρῃς τὸ στρατό σου καὶ νάρθῃς νὰ μὲ βρῇς ἐδῶ ποὺ βρίσκουμαι, στὶς ἐκβολές τοῦ Δούναβι, στὴ Μαύρη Θάλασσα. Σοῦ στέλνω ἀνθρώπους μου πιστοὺς νὰ σὲ ὀδηγήσουν.

Θὰ ἐπιστρέψουμε μαζί στὴν πρωτεύουσά μας».

ΟΙ ΤΟΙΧΟΓΡΑΦΙΕΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

— Η ΚΡΗΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ —

Ο ΧΑΡΑΚΤΗΡ, Η ΔΡΑΣΙΣ ΚΑΙ

Η ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ

Ἀντίθετα μὲ τὴν προηγηθεῖσα Μακεδονικὴ σχολὴ τοῦ XIV αἰῶνα, ποὺ, παρὰ τὴ σπάνι ἀπὸ ἐπιγραφὰς καὶ ἄλλες γραπτὰς μαρτυρίας, μᾶς εἶναι δυνατόν νὰ ἀνεύρουμε τὶς πρῶτες ἀρχές τῆς καὶ νὰ καθορίσουμε βάσιμα τὸ κέντρο ποὺ ἔδρασε καὶ ἀναπτύχθηκε, γιὰ τὴν Κρητικὴ σχολὴ τοῦ XVI αἰῶνα, — μ' ὅλο ποὺ εἶναι κατὰ δύο αἰῶνες μεταγενέστερη καὶ μᾶς ἔχουν διασωθῇ πλῆθος ἀπὸ ἐνεπιγραφὰς τοιχογραφικὰς ἐργασίες τῆς, ποὺ μνημονεύουν τὰ ὀνόματα τῶν δημιουργῶν τους καὶ τὸ χρόνο ποὺ ἐκτελεσθήκανε, — δὲν γνωρίζουμε ἀκόμη συγκεκριμένα τὸ πῶς, ποὺ καὶ ὑπὸ ποίους συνθήκες διαμορφώθηκε. Ἐτσι ἡ ὀνομασία τοῦ νέου τούτου καθολικοῦ μεταβυζαντινοῦ τύπου, ποὺ ἀπὸ τὶς ἀρχές τοῦ XVI αἰῶνα καὶ μετέπειτα ἐπικρατεῖ γενικῶς καὶ διαδεχέται εὐθὺς ἀμέσως τὴν δρᾶσι τῆς Μακεδονικῆς σχολῆς — ποὺ πέφτει σὲ παρακμὴ κατὰ τὸν XV αἰῶνα, — στηρίζεται περισσότερο στὴν παράδοσι (Ἐρμηνεία τῆς Ζωγραφικῆς Τέχνης — Διονύσιου ἱερομοναχοῦ τοῦ ἐκ Φουρνᾶ — Μέρος Α § 50: «Πῶς νὰ δουλεύῃς κρητικὰ» κλπ.) καθὼς καὶ στὸ γεγονός ὅτι ἀπὸ τὴν Κρήτη κατ' ἄνωγοντα κατὰ κανόνα ὄλοι οἱ πρῶτοι μεγάλοι τεχνίτες, ποὺ ἀναφέρονται. Ὁ χαρακτήρας τῆς πρῶτης καὶ κατ' ἐξοχὴν μεταβυζαντινῆς αὐτῆς σχολῆς διαγράφεται καθαρά ἀπὸ μιὰν ἀντιπαράθεσιν τῆς μὲ τὴν προηγηθεῖσα ὑστεροβυζαντινῇ Μακεδονικῇ σχολῇ, — τὰ τρία βασικὰ στοιχεῖα, τὰ συνθετοῖ, τὴν εἰκονογραφία καὶ τὴν τεχνικὴ — ὅπου οἱ διαφορὰς τους εἶναι ἐντελὲς καταφανείς. Ἡ ἀρχιτεκτονικὴ σύνθεσις δὲν εἶναι πλέον ἐνιαία, ἀλλὰ κατατεμαχισμένη σὲ παραστάσεις περιορισμένες μέσα σὲ πλαίσια ποὺ δίνουν τὴν ἐντύπωσιν ἑνὸς ἁρμονικὰ διατεταγμένου πλήθους φορητῶν εἰκόνων. Ἡ ἐμπνευσις, ἡ ὀρμή καὶ ἡ εὐρύτητα τῆς τοιχογραφικῆς ἐκτέλεσεως ὀπισθοποῦν ἔτσι στὴν ὀπτικὴ ἀνάδειξιν τῶν λεπτομερειῶν, εἰς τὴν ἐπεξεργασία τῶν ὀπίσθων ἀναπτύσσων μιὰ ἐμφερεσιπλοκή καὶ μιὰ δεξιότατη χαρακτηριστικὴ. Ὁ διαφωτισμὸς τοῦ νότου καὶ τοῦ χρόματος, ποὺ καθίστανται βαρύτεροι, καὶ μὲ λοχυρὰς καὶ ἀπότομες ἀντιθέσεις — ἰδίως στοὺς σκιοφωτισμούς τῶν γυνῶν μελῶν — δίνει στὰ ἀντικείμενα μιὰ ἐντονὴ καὶ ἀνάγλυφον ὅμι καὶ μιὰ γενικὴ ἀπὸ τὸ σύνολο ἐντύπωσιν φαντασμαγορικῇ. Στὴν εἰκονογραφία συνεχίζεται καὶ ἐπ' αὐτῇ τὸ πλῆθος τῶν παραστάσεων ποὺ εἰσάγαγε ἡ Μακεδονικὴ σχολὴ. Ὁ νοσητικὸς ὅμως ἐκεῖνος ἐλευθερισμὸς κι' ἡ θεαματικὴ ἐξωτερικότητὴς τῆς, καταπνίγεται ἀπὸ μιὰ φαντατικὴ προσηλωσὶ τὸν τυπικὸ, ἀπὸ τὸ ὅποιο ἀπρόσβια καὶ μὲ κόπο ἀπομακρύνεται. Παρ' ὅλα αὐτὰ ἡ τέχνη τούτῃ, ἡ ἔρρα καὶ ἀσκητικὴ, δὲν στερεῖται ἀπὸ ἕνα θεαληρὸ ἐντελὲς ἰδιαιτέρο καὶ χαρακτηριστικὸ τῆς μεταβυζαντινῆς ἐκείνης πνευματικῆς ἐξωτερικότητος, ποὺ τόσο ἐναρμονίζεται μὲ τὴν μυστικιστικὴν ἀτμόσφαιρα τῆς μοναστικῆς ζωῆς, ἡ ὁποία φαίνεται καὶ νὰ τὴν ἐξέφρεψε. Γιατὶ ὁποιοσδήποτε καὶ ἂν εἶναι ὁ τόπος τῆς καταγωγῆς τῆς εἰς τὸν ὅποιον καὶ ὀφείλει τὰ πρῶτα τὰς ἐφοδία, ὅμως ἐδῶ, μέσα στὰ μεγάλα μοναστικὰ κέντρα, ἀνα-

πτύσσεται, ἀνδρῶται καὶ παίρνει τὴν ὀριστικὴν τῆς διαμόρφωσιν, ἐδῶ μέσα κατεξαντλεῖ ὅλη τὴ δρᾶσι τῆς. Ἡ ἐποχὴ τούτῃ τοῦ XVI αἰῶνα — μεγάλης ἀκμῆς τοῦ μεταβυζαντινοῦ μοναστικοῦ βίου, ποὺ τὰ κέντρα του γίνονται ἀσὺλα καταφυγῆς, ἀπαρνήσεως καὶ ἐξίλασμοῦ, — δὲν παρεχεῖ ἐδῶ στὴ νεόφαντῃ τούτῃ τέχνῃ μοναδικὰς εὐκαιρίας γιὰ τὴ δρᾶσι τῆς, ἀλλὰ καὶ τὴν ἰδιαίτερη πνευματικὴν ἀτμόσφαιρα ποὺ τὴν διαμορφώνει, καὶ τὰ λαμπρὰ τοῦ παρελθόντος πρότυπα, ποὺ τὴν ποδηγετοῦν. Τὸ ὅτι ὁ Κρῆς Θεοφάνης, ὁ πρῶτος καὶ ἀντιπροσωπευτικώτερος τεχνίτης αὐτῆς τῆς σχολῆς, φέρεται ἀπὸ τὴν παράδοσι ὡς μαθητὴς τοῦ Μακεδόνα Πανσελῆνου — πράγμα ποὺ ἱστορικὰ δὲν εἶναι ἀκριβές — δειχνεῖ ἀκριβῶς τὸ μέγεθος τῆς σημασίας τῆς προσφοράς τῆς Μακεδονικῆς τέχνης εἰς τὴν διαμόρφωσιν τῆς Κρητικῆς σχολῆς, πράγμα ποὺ καταφαίνεται ἀλλῶς τὸ ἀπὸ τῆς παντοίας ἀπὸ τούτῃ ἐπιδράσεως τῆς. Τὸ τυπικὸ, ἥρπρ καὶ μονότονον καπνὸς ἀπὸ τὴν ἐπανόρθωσιν, ἐναλλάσσεται ἡ συνδυάζεται μὲ τὴ φυσικότητα, τὸ πάθος καὶ τὴν παρουσία νέων τεχνικῶν παρατηρήσεων, ποὺ τῆς προσδίδουν τὸν ἰδιαίτερό της χαρακτήρα. Ὡς πρὸς τῆς τελευταίας αὐτῆς, δὲ ἔπρεπε νὰ ὁμολογήσῃ κανεὶς ὅτι δὲν εἶναι ἄμοιρος κἀποίων ἀπηχίσεων ἀπὸ τὴν ἱταλικὴν τέχνην καὶ ἰδιαίτερα τὴν Ἑνετικὴν. Γι' αὐτὸ, τὸ νὰ εἶναι, κατὰ τὰ παραδεδομένα, ἡ Κρήτῃ ὁ τόπος τῆς ἀρχικῆς καταγωγῆς τῆς φαίνεται τὸ μάλλον πιθανόν. Αὐτὴ κατὰ τὴν ἐποχὴν τούτῃ παρουσιάζει τὸ πῶς πρόσφορο γιὰ τὴ γέννησιν τῆς καὶ τὴ στηριξὴν τῶν πρώτων βηματῶν τῆς ἐξόδου. Ἡ ἐνετικὴ κατοχὴ, πάντα ἐξένη, καταπειστικὴ καὶ ἀπαράδεκτη, δὲν ἔχει ἐπιφέρει ἐν τούτοις τὴν βαρεῖα κατὰβλησιν καὶ τὸν βαθὺ συγκλονισμό ποὺ ἔχουν ὑποστῇ τὰ ὕψιλα καὶ τὴν ἀντικεινὸς καὶ κορμὸς. Ἡ δυσφορία ἐδῶ βρίσκει κἀποὶς παραμυθίας καὶ μερικὰ ἀντισταθμισμὰτα στὴν ὁρμητικὴν πνοὴν τοῦ ἀναγεννητικοῦ ἀνέμου ποὺ φυσᾷ ἀπὸ τὰ μεγάλα πνευματικὰ ἱταλικά κέντρα, καὶ ἐμπνέει καὶ ἀναβαρύνει τὰ πνεύματα γιὰ νέες πνευματικὰς δημιουργίες. Τί τὸ παραδοξόν, ἂν οἱ ἰδίαις ἱστορικῆς συνθήκῃς ποὺ χαρίζον τὸν Κονάρ, τὸν Χορτάτζι, τὸν Ἀντώνιο Φώσκολο καὶ τόσους ἄλλους στὰ νέα Ἑλληνικά γράμματα βγάλουν καὶ τοὺς ὁστατοὺς τοὺς καὶ πρῶτους μὲτὰ τὸν Μεταβυζαντινὸς τεχνίτες τῆς αἰωνόδοξης ὁρμητικῆς τῆς τέχνης; Τί τὸ παραδοξόν ἂν ἡ Κρήτῃ, ἡ ἱερὰ τούτῃ μητέρα τοῦ ἀρχαίου καὶ προϊστορικῆς χροῆς τοῦ παλαιοῦ ἀνατολικοῦ πολιτισμοῦ, στέκεται καὶ πάλι ἡ γόνιμη μήτρα τοῦ νέου, καὶ ἡ ἱστορικὴ πάλι χροῆς τοῦ νέου πολιτισμοῦ τῆς Δύσεως; Μήπως ἀπ' ἐδῶ, λίγα χρόνια ἀργότερα, βγαλμένος ἀπὸ τὴν ἰδίαν τούτῃ καλλιτεχνικὴν ἀνθησὶν, ὁ Βενιαμίν τῆς καὶ τελευταίας κληρονομίας τῆς Βυζαντινῆς παραδόσεως, ὁ μεγαλοφύης Δομνίκος Θεοτοκόπουλος δὲν θὰ ἐκινήσῃ νοσταλγικὰ μὲτὰ καὶ πλάνης, γὰρ τὴν καταπληκτικὴν δημιουργίαν του — μιὰν οὐρανόδοξον γέφυραν ποὺ θὰ συνδέσῃ ἄρρηκτα τοὺς δύο κόσμους;

(συνέχεια)

ΣΤΡΑΤΗΣ ΔΟΥΚΑΣ

Μόλις διάβασε τὸ γράμμα αὐτὸ τοῦ πατέρα του ὁ Ἀλέξανδρος δάγκασε τὰ χεῖλιά του. Ἐκρυσσε γρήγορα τὸ γράμμα στὴ ζώνη του καὶ σηκώθηκε. Ὁ Στέφανος, ποὺ ἦταν κοντὰ του, τὸν κοιτάζε ἀνίσυχος. Τὸ βασιλόπουλο φαίνονταν λυπημένο.

Ὁ Ἀλέξανδρος στράφηκε στὸ μικρό του ἀκόλουθο:

— Στέφανε, εἶπε, φώναξε τοὺς σαλπικτές.

Σὲ λίγο οἱ σαλπικτές ἦταν μπροστά του.

— Σαλπίσσατε, πρόσταξε, σύναξι! Φεύγουμε!

Οἱ σάλπιγγες ἀντιλάλησαν σὲ ὅλο τὸ στρατόπεδο. Οἱ ἄντρες ἔτρεχαν νὰ παραταχτοῦν. Οἱ φίλοι τοῦ Ἀλέξανδρου τὸν περικύκλωσαν ἐξαπνισμένοι.

— Φεύγουμε; ρώτησε ὁ Πτολεμαῖος. Γιατί;

— Δὲν εἶχαμε ἀπόφασι, εἶπε ὁ Κρατερὸς, νὰ ὑποτάξουμε ὅλους τοὺς Βάρβαρους λαοὺς τριγύρω.

— Διαταγὴ! εἶπε μὲ ὑπόκωφον φωνὴ ὁ Ἀλέξανδρος. Διαταγὴ ἀπὸ τὸν πατέρα μου νὰ φύγουμε ἀμέσως νὰ τὸν συναντήσουμε στὴ Μαύρη Θάλασσα...

— Ζηλεύει τίς νίκες σου, Ἀλέξανδρε, μοιρομύρισε ὁ Περδίκκας.

— Σιωπὴ! πρόσταξε ὁ Ἀλέξανδρος καὶ μ' ἕνα πῆδημα ἀνέβηκε στὸ Βουκεφάλα.

Ὁ στρατὸς ἐκίνησε. Δυὸ χιλιᾶδες ἐκλεκτοὶ στρατιῶτες ἔμειναν φρουρά. Πρὶν νὰ φύγῃ ὁ Ἀλέξανδρος στάθηκε μπροστὰ τοὺς καθ' ἑαυτοὺς καὶ τοὺς μίλησε:

(Ἀκολουθεῖ)

ΠΕΡΙΠΑΤΟΙ ΣΤΙΣ ΕΡΗΜΙΕΣ

Ένας φουκαράς μπουρμπουλας, ειρηνικός κι' ολιούργος, τριλάει το δρόμο - δρόμο την μπάλλα του, λιοιχτούρα του νυμμή, άποκτημένη μ' εύσυνεϊδητη δουλειά και με τόν ιδρώτα τού προσώπου του. Ξαφνικά ακούγεται ένα σκούριγμα. Κάποιος άλλος φριδάει. Θεός ξέρει από πού, αφίνεται να πέση βαριά χάμα, δίπλα στη μπάλλα, διπλώνει τα μαύρα φτερά του κάτω απ' τις θηκές τους και χωρίς άλλες άργυρες ρίχνεται τού άλλου, κατεβαίνοντας του ανάποδες με τα δόντια του μπροστίνια του μπράστα. Έκείνος ό κακομοίρης, ζεμένος όπως είναι στη μπάλλα του, δεν καταφέρνει ν' άποκορύση την έπιθεσι κι' άναποδογυρίζεται άνασκελα. 'Ως που να ξανασηκωθεί και πάλι στα πόδια του, ό άλλος, ό έπιδορμέας, έχει καταλάβει τη μπάλλα και στέκει άγρυπνός άπέναντι στις έπάλξεις της. Με τα μπράστα διπλωμένα στο στήθος, έτοιμος, περιμένει τα γεγονότα να έκταλχθούν.

Ό ληστεμένος άρχίζει και κόβει βόλτες τριγύρω στη μπάλλα, κοιτάζοντας να βρή σημείο κατάλληλο να έπιχειρήση άντεπίθεσι, άλλα κι' ό άλλος στριφογυρνάει διαρκώς άπάνω στην άκρόπολι του κι' έχει τα μάτια του δεκατόσσερα να βλέπη τόν αντίπαλο διαρκώς κατά μέτωπο, να μην πλευροκοπηθή. Μόλις τόν δει πως κάνει να σκαρφαλώση για να τόν ριχτή, τού κατεβαίνει ξανά μιάν άνάποδη και νά σου τόν άνάσκελα πάλι.

Άπρόσβλητος, έτσι, στα ύψη τού φρουρίου του ό ληστής, όά έκμηδένει άπ' άπειρον κάθε προσπάθεια τού αντίπαλου του, άν αυτός δεν άκονίζει τó μυαλό του να έφαρμόση άλλη ταχική, για να ξαναπαρή στην κατοχή του την περιουσία του. Άφου με την κατά μέτωπο έπιθεσι δέ βγαίνει τίποτα, μπαίνει σ' ένέργεια τó μηχανικό, για να γκρεμίση φρούριο και φρούρο μαζί. Μιά κουτούλια στη βάση κι' ή μπάλλα τραντάζει όλόκληρη, κλονίζεται, άρχίζει και κουτροβαλάει, συνεπαίρνοντας και τó σφετεριστή της μαζί. Αυτός ώστόσο, μητεχιάνας τέλειος, ξέρει και μεταχειρίζεται όλα τα τετρίπια της άκροατικής και με κάτι δαιμονιμένες κινήσεις καταφέρνει να προλαβαίνη σε ύψος τó κουτροβάλισμα τού βάθρου του και βρίσκειται όλοένα στην κορφή. Μιά άμελέτητη κίνησι όμως, ένα σκόνημα να τύχη, νά σου τόν και βρίσκειται κι' αυτός κάτω. Οι όροι τότε εξισώνονται και για τούς δυό αντίπαλους, κι' ό άγώνας μεταβάλλεται σε μάτς έλεύθερη πάλης. Κλέφταρος και κλεμμένος έρχονται τότε στα χέρια, πιάνονται στήθος με στήθος, τά πόδια υπερδύνονται και έμπερδούνται, γροθιές, σπρωξιές και κακό, και τά κεράτια άγχεμαχα όπλα δίνουν και παίρνουν, τρίζοντας κι' αφίνοντας έναν ήχο όπως λιμάρισμα σίδερου. Όποιος καταφέρη κάποτε να βάλη τόν άλλονε κάτω, τρέχει γρήγορα - γρήγορα και ταμπουρώνεται στις έπάλξεις της μπάλλας. Κι' ή πολιορκία ξαναρχίζει. Μιά φορά, δυό φορές, τρεις φορές. Ό ληστής, παλληκαράς δοκιμασμένος δίχως άλλο, τυχονιώκτης τού σκοινιού και τού παλουκιού, βγαίνει συχνά νικητής στο τέλος τού άγώνα. Ό άμοιρος, ό φιλή-

συχος πολίτης, έπειτα από δυό - τρεις ήττες, βλέπει κι' άποβέλει, και στο τέλος, δίνοντας τόπο στην όργη, τραβάει φιλοσοφικά για τó μεταλλείο της καβαλίνης ξανά, να σκαρώση δεύτερη μπάλλα. Όσο για τόν πρώτο, αυτός άμα σιγουραρίσθη πως δεν διατρέχει κίνδυνο αψινδισμού, ζευτείται σά νοικοκύρης και κουβαλάει τη μπάλλα όπου νομίζει φρόνιμο.

Πολλές φορές γίνεται να έμφανιστή στη σκηνή και τρίτος άρχικλεφταρος, που κλέβει τόν κλέφτη. Μά τó Θεό, δέ στενοχωριέται καθόλου κανείς να τó δει τούτο.

Όστόσο δεν είναι μονάχα τυχονιώκτης που με τó άσπεντούς σφετερίζονται την περιουσία τού άλλου. Είναι κι' άλλοι, που προτιμούν τη μπαμπασία από τó άνοιχτό χτύπημα. Καθώς δηλαδή ένας μπουρμπουλας άπομακρύνεται με τη μπάλλα του έτοιμη από τó σαρó τού μεταλλείου, κάποιος γείτονας, κάποιος από τούς στενοφερμένους, που μόλις έχει πιάσει δουλειά, τά παρατάει όλα σύζυλα και τρέχει κατά τη μπάλλα, να δώση τάχα ένα χέρι να βοηθήση τόν εύτυχόμένο ιδιοκτήτη της. 'Η συνάντησι είναι όλοτελα ειρηνική' ό ιδιοκτήτης, από φόβο ίσως μάς και πάθη χειρότερα, φαίνεται να δέχεται τη συνεργασία κι' ούτε νυρίζει καν να κοιτάξη τόν άκάλε-

στο άκόλουθο. Κρατώντας την καλή, την τιμητική να πούμε θέσι για τόν εαυτό του, με τó κεφάλι κάτω και με τά πίσω πόδια στην κουβάρα, τη σπρώχνει, ενώ ό άλλος βοηθάει πιάνοντάς την άγκαλιά με τά μπροστίνια και τραβώντας κατά πάνω του.

Οι κινήσεις δεν είναι βέβαια συνδυασμένες κι' ή μεταφορά δεν πάει όσο γρήγορα θάπρεπε, γιατί ό φίλος της προσκολλησεως είναι έμπόδιο περισσότερο παρά βοήθεια. Έτσι, σάν δώση κι' αυτός δειγμάτια της καλής του θέλησης κομπωση ώρα, βρίσκει άναποσπαστικό έπειτα να τó ριξη στο τεμπελά. Μαζεύει τά πόδια του, κολλάει με την κοιλιά άπάνω στη μπάλλα και κάνει τόν ξερό. 'Η μπάλλα τσουλάει, περνάει όλόκληρη άποπάνω του, κουτροβαλάει με φόρα στους κατηφόρους, αυτός ούτε σείεται καθόλου από τη θέσι του.

Κι' αυτό άκόμη τó ύπομνει και τó δέχεται ό φουκαράς ό ιδιοκτήτης, που δεν τó λέει ή καρδιά του για παλληκαριές και πού χωρίς άλλο και θά κουτοφέρνη λιγάκι μέσα στον κόσμο τών μπουρμπουλών. Όμως νά σου πετύχη βοηθός, που θέλει να τόν πιάς κι' άμαξάδα, για να μοιραστεί μαζί σου τó έχει σου.

Διαβαίνοντας χερσάδες, θυματοπούς, χαντακάκια, στην τύχη κι' όπου βρεθή, ό άμοιρος ό νοικοκύρης ιδρώνει και ξιδρώνει

κουβαλώντας μπάλλα και μουσαφίρη. Ξαφνικά, χωρίς έρευνες και χωρίς άλλες κατοπτέυσεις τού εδάφους, ένα σημείο κρίνεται κατάλληλο κι' ή άμαξάδα σταματάει. 'Εδώ θά σκαφή ή ύπόγεια κρυψώνα, που θά χρησιμέψη για άπόμερο έστιατόριο. Κι' ό κακότυχος ό νοικοκύρης, που έκαμε τούς κόπους να φτιάση τη μπάλλα και την κουβαλήση και τόσο δρόμο μονάχος του, άρχίζει μοναχός του και τó σκάψιμο. 'Η μπάλλα είναι δίπλα του κι' ό μουστερης της προσκολλησεως, κολλημένος, άσειστος άπάνω της, εξακολουθεί να κώνη τόν ξερό. Τό συνεργείο - τά εργαλεία - μπαίνει σ' ένέργεια, ό λάκκος σκάβεται κι' άνοιγει γοργά, και τά χωμάτια πεινούνται πίσω άγκαλιές - άγκαλιές. Δεν περνάει πολλή ώρα κι' ό έλερος σκαρβατός μας, όπως τόν λέει ή φυσική έξ αίτίας που οι άρχαιοι Αιγύπτιοι τόν είχαν φυλαχτό του, έχει χαθή όλόκληρος μέσα στο άντρο που άνοιγει. Κάθε φορά, όπως άνεβαίνει άπάνω για να πετάξη τά χωμάτια, δεν λείπει από τó να ριξη και μία ματιά στη μπάλλα του, να ίση άν είναι εν τάξει τα πράματα. Από καιρό σε καιρό τόν πιάνει και τη σιγανή λιγούλακι περισσώστερη στη μπασιά της στοάς, την πασπατένει μάλιστα έτσι, έτσι και με τά χέρια του, κι' άντλει καινούργιο κουράγιο για σκάψιμο με την όρεχτική ευδοκία της. Ό άλλος, ή σιγαλιάπαδιά, άκούνητος όπως μένει εκεί, εξακολουθεί να έμπνέη έμπιστοσύνη.

Όστόσο τó ύπόγειο ρεστωράν μεγαλώνει και βαθαίνει κι' οι έμφανίσεις τού σκαφτιά γίνονται όλο και άραιότερες με την έπείκτασι τών έργων.

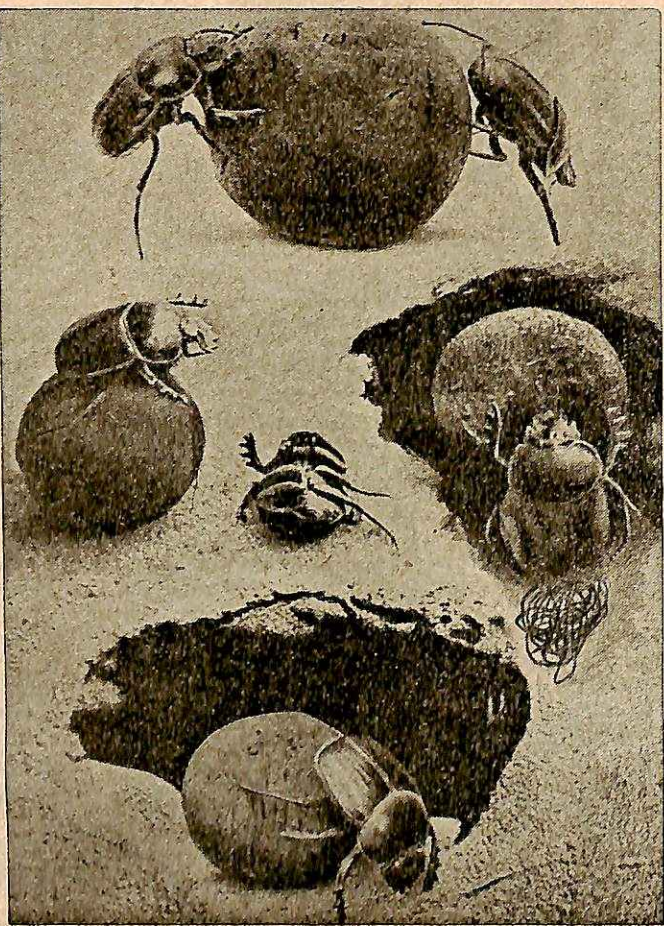
Η στιγμή είναι έξοχη. Ό καμπόνηρος βοηθός που έκανε τόν ξερό, άλλα που την ξέρει τη στιγμή αυτή και την περιμένει, ξεπετιέται όρθος, ζευτείται βιαστικά στην τιμητική θέσι και τó βάνει όλοταχώς στα πόδια, άπάνοντας τόν πολύτιμο θησαυρό. Νά τόνε κι' όλος σε κάμποσα βήματα άπόστασι.

Κάποτε προβαίνει ό άλλος με μία καινούργια άγκαλιά χωμάτια. Κοιτάζει, τίποτα! Συνηθισμένος όπως φαίνεται από τέτοιες βρωμοδουλειές καταλαβαίνει άμέσως τί τρέχει. Με τά μάτια και με την όσμη βρίσκει στη στιγμή τόν ντορό και δεν άργει να προφτάση τόν κλεφταρά. Τά χάνει όμως τάχατε αυτός ό θεομπαχτής; Μπα, καθόλου. Μόλις δει ότι τόν πρόφτασε ό νοικοκύρης, μεταφέρεται άμέσως στη δεύτερη θέσι και βοηθάει τη μπάλλα για την κρυψώνα, κάνοντας τó μισοκακόμοιρο και πουλώντας έκδοούλει: ή άτιμη ή μπάλλα! Τόβαλε μοναχή της στα πόδια κι' εύτυχώς που βρέθηκε αυτός και την πρόφτασε. Είθεμψι!.

Ό νοικοκύρης δέχεται άσυζητήτα τη δικαιολογία κι' ή πολύτιμη κουβάρα κουβαλείται τέλος στο έστιατόριο, όπου μπαίνουν κι' οι δυό περιέργοι συνέταιροι. 'Η μπασιά φράζεται με χωμάτια από μέσα κι' άσφαλίζεται καλά - καλά. Κι' άρχίζει ύστερα τó τοιμπος και τó ξεφάντωμα, που βαστάει μέρες.

Β. ΔΑΣ ΚΑΛΑΚΗ Σ

(Άπό τις άναμνήσεις τού Φάμπρ)

Κομπομπουρμπουλες μεταφέροντες τις μπάλλες.

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (12ης Μαΐου)

Τό καιρό εκείνω έλθών ό 'Ιωσήφ ό από 'Αριμαθαίος, ευαγγέλιον βουλευτής, ός και αυτός ήν προσδεχόμενος την βασιλείαν τού Θεού, τολμήσας εισήλθε πρὸς Πιλάτον και ήγήσατο τó σῶμα τού 'Ιησοῦ. 'Ο δέ Πιλάτος έθαύμασεν ει ήδη τέθνηκε, και προσκαλεσάμενος τόν κεντυρίωνα έπρωτήσεν αὐτὸν ει πάρα απέθανε' και γνοὺς ἀπὸ τού κεντυρίωνος έδωρήσατο τó σῶμα τῷ 'Ιωσήφ. Καί άγοράσας σινδὸνα και καθελών αὐτὸν ένεβλησε τῇ σινδὸνι και κατέθηκεν αὐτὸν ἐν μνημείῳ, ό ήν λελατομημένον ἐκ πέτρας, και προσέκλισε λίθον ἐπὶ τὴν θύραν τού μνημείου. 'Η δέ Μαρία ή Μαγδαληνή και Μαρία 'Ιωσή έδεώρουν πού τίθεται.

Και διαγενομένου τού σαδδάτου Μαρία ή Μαγδαληνή και Μαρία ή τού 'Ιακώβου και Σαλώμη ήγόρασαν άρώματα ινα έλθούσαι άλειψάν αὐτὸν. Καί λαίαν πρωί της μιάς σαββάτων έρχονται ἐπὶ τó μνημειον, άνατελάντος τού ήλιου. Καί έλεγον πρὸς εαυτάς' τίς άποκυλίσει ήμιν τόν λίθον ἐκ της θύρας τού μνημείου; Καί άναβλέψασαι θεωροῦσιν ότι άποκεκυλίσται ό λίθος ήν γάρ μεγας σφόδρα. Καί εισελθούσαι εἰς τó μνημειον, ειδόν νεανίσκον καθήμενον ἐν τοῖς δεξιόις, περιεβλεβήμενον στολήν λευκήν, και εξεβρομώθησαν. 'Ο δέ λέγει αὐταῖς' μή έκθαμβείσθε' 'Ιησοῦν ζητεῖτε τόν Ναζαρεθινόν τόν έσταυρωμένον ήγέρθη, οὐκ έστιν ὧδε' 'Ιδε ό τόπος ὅπου έθηκαν αὐτόν. 'Αλλ' ύπάγετε, εἰπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ και τó Πέτρον ότι προάγει ὡς εις τὴν Γαλιλαίαν' ἐκεῖ αὐτὸν ὤψεσθε, καθὼς ειπεν ὁ κύριος. Καί εξελθούσαι έφυγον ἀπὸ τού μνημείου' είχε δέ αὐτάς τρόμος και έκστασις, και οὐδενί οὐδέν ειπον' έφοδούντο γάρ.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΜΑ

* «ΧΑΙΡΕΤΕ!...» *

Ενώ οι στρατιώτες, που φύλαγαν τόν τάφο τού Χριστού, τρομαγμένοι τρέχουν πρὸς τὴν πόλι, μία ὁμάδα ἀπὸ γυναῖκες εὐσεβείς ξεκινᾶνε ἀπ' τὴν 'Ιερουσαλήμ και παίρνουν τó δρόμο πού φέρνει πρὸς τόν τάφο. Είναι οι καλές εκείνες γυναῖκες που άκολουθοῦσαν τόν Κύριο για ν' άκούνη τη θεία διδασκαλία του και να προσφέρουν πολλές φορές χρήματα για τη συντήρησι τού διδασκάλου. Κρατᾶνε σὺν χέρια δοχεῖα γεμάτα με μύρα πολυτίμου, κι' έρχονται βιαστικὲς σὺν τάφο, για ν' άλειψουν μ' αὐτά τó καταπληγμένο σῶμα τού 'Ιησοῦ.

Τῆς νύχτας ή σιγαλιά άπλώνεται παντοῦ. Πέρα, σὺν άνατολικὸν ὀρίζοντα, άρχίζουν τώρα να σκάζουν τά πρώτα μισόφωτα της αούγης. Οι μυροφόρες γυναῖκες, λυπημένες, άμίλητες, βαδίζουν. 'Ο νοῦς τους στρέφεται ὀλοένα γύρω ἀπ' τó μεγάλον δρόμα τού Γολγοθά. Σκέπτονται με πόνο τά βάσανα πού ὀνέφεραν 'Εκείνος, τó φορικό μαρτύριο, τόν Σταυρό, τόν τάφο. Κι' όταν τó μυαλό τους έρχεται σὺν τάφο, θυμούνται τη μεγάλη πέτρα πού ό 'Ιωσήφ με τόν Νικόδημον ειχαν βάλει για νά φράξουν τὴν πόρτα τού μνημείου. Είναι μία σκέψι πού τις στενοχωρεῖ:

— Τις άποκυλίσει ήμιν τόν λίθον ἐκ της θύρας τού μνημείου; 'Όταν όμως φθάνουν σὺν κήπο τού 'Ιωσήφ κι' άντικρύζουν τόν τάφο, βλέπουν τη βαρεία πέτρα κυλισμένη μακριά, τὴν πόρτα τού μνημείου ὀλάνομένη. Πλησιάζουν με δέος. Καί νά, ένας άγγελος ὀλόφωτος, ὀλόλευκος, άστραφτερός, γεμίζει με φῶς και λάμψι τó μνημειο. 'Εκείνες ρίχνουν τά βλέμματα κάτω θαυμασμένες, έντρομες. Μά ό άγγελος τις καθοδηγάζει γρήγορα...

— Μή φοβάστε, τούς λέει. Ξέρω, ζητάτε τόν 'Ιησοῦ τόν έσταυρωμένο. 'Αναστήθηκε, δεν εἰν' ἐδῶ. Νά, κυτᾶχτε τόν τόπο, όπου τόν ειχαν θάψει. Πηγαίνετε λοιπὸν στούς μαθητάς του, για ν' άναγγεῖλετε τó χαρμόσυνο μήνυμα.

Πειθαρχικές στην προτροπή τού άγγέλου, φεύγουν εκείνες. Καθὼς κατεβαίνουν τó λόφο, έχει πιά ξεμερῶσει. 'Ο ήλιος άνέτειλεν ὀλόφωτος, ὀλόχρυσος, σκορπώντας παντοῦ γλυκεῖες τις πρωινές του άκτίνες στη φύσι τὴν έαρινή. Κι' ἐκεῖ, σέ κάποιο σημείο τού έξοχικοῦ δρόμου, καθὼς προχωροῦν οι άγιες γυναῖκες — ὦ, τί χαρμόσυνο και πανευφρόσυνο συναπάντημα! — ό 'Ιησοῦς παρουσιάζεται ξαφνικά μπροστά τους.

Μόνη ή φράσις τού άπέναντι Ευαγγελίου: «Τολμήσας εισήλθε πρὸς Πιλάτον και ήγήσατο τó σῶμα τού 'Ιησοῦ» πόσα μάς διδάσκει. 'Ενῷ άκόμα ό Σωτήρ της ανθρωπότητος ήταν ἑπάνω στο Σταυρό, ή λύσσα τών 'Ιουδαίων ειχε φθάσει σὺν κατακόρυφον και οι μαθηταί του ἀπὸ τόν φόβο των έκρύβοντο, βλέπομεν να παρουσιάζεται μπροστά σὺν Πιλάτῳ και να ζητή τὴν άδειαν να θάψη τó σῶμα τού 'Ιησοῦ ό 'Ιωσήφ. Μπορεῖ να μη θαυμάση κανείς τó θάρρος τού ανθρώπου αὐτοῦ; Ποιά αίτια τόν άνάγκασε ὡμως νά περιφρονήση τὴν λύσαν τών 'Εβραίων και τὴν αὐστηρότητα τού Πιλάτου;

'Αλλά ή πίσω και αὐ Μυροφόροι γυναῖκες, αὐ άφοσιωμένοι μαθητρίαι και ὁπαδοί τού 'Ιησοῦ δεν έδειξαν τὴν ίδια τόλημ; Μήπως κι' αὐταί δίχως νά λογαριάσουν τις δυσκολίες και δίχως καθόλου να φοβηθοῦν, δεν έτρεξαν εἰς τόν τάφον του για νά άλειψουν με άρώματα τó πανάγιον σῶμα;

Τόσον αὐ Μυροφόροι δσον και ό 'Ιωσήφ δεν είναι άξιοι θαυμασμοῦ διὰ τó θάρρος των; Τί μάς διδάσκει τó παράδειγμα των; Τό θάρρος και ή ανδρεία είναι άπαραίτητα έφόδια εἰς τόν κάθε χριστιανόν. Δίχως τά έφόδια αὐτά είναι άδύνατον ό αληθής χριστιανός νά άντιμετωπήη τά άπειρα έμπόδια πού τού παρουσιάζονται εἰς τὴν ζωήν. 'Εκείνος πού σὺν πρώτη περίστασι χάνει τó θάρρος του, είναι άδύνατον να μη άπομακρυνθῇ ἀπ' τó δρόμο της άρετής. Στό χριστιανικό βίο παρουσιάζονται πολλά έμπόδια και πολλοί πειρασμοί. 'Ενα έξ αὐτῶν κάθε στιγμή προσπαθεῖ να μάς παρασύρη σὺν άμαρτίαι. 'Ο ανθρώπινος βίος είναι γεμάτος ἀπὸ θλίψεις, στενοχωρίες, πικρίες και κινδύνους. Διὰ τούτο και κάθε στιγμή ό αληθής χριστιανός πρέπει να έχει τó θάρρος και τὴν δύναμιν δια αὐτά να τά άντιμετωπήη. 'Οσο χρήσιμα είναι σὺν στρατιωτῇ τó θάρρος και ή ανδρεία, άλλο τόσο και περισσώστερ άκόμη αὐτά είναι χρήσιμα σὺν Χριστιανῷ. Πρὸ παντός τού χρειάζεται τόλημ για νά άντιμετωπήη τὴν άμαρτία. Πολλοί άνθρωποι σέ άμαλίας περιστάσεις φαίνονται τέλειοι χριστιανοί και ακολουθοῦν τὴν χριστιανική διδασκαλία. 'Αλλά μπροστά σέ μία θλίψι, σ' ένα κίνδυνο, σέ μία δοκιμασία, άμέσως χάνουν τó θάρρος και παρασύρονται σὺν άμαρτίαι. Αὐτὸ είναι καταστρεπτικό για τó Χριστιανό. 'Ακριβῶς τότε και τού άπομακρυνθῇ ἀπὸ τὴν πίστιν τού Χριστιανῷ. 'Ακριβῶς τότε και τού χριστιανικοῦ θάρρους, ακριβῶς τότε με τὴν πίστι του σὺν Χριστῷ πρέπει με τόλημ ν' άντιμετωπήη τόν πειρασμό της άμαρτίας. 'Ακριβῶς τότε θά δοκιμασθῇ ή χριστιανική του πίστις. Ποτέ δεν πρέπει να λιποψυχοῦμε. Δεν πρέπει νά μιμηθοῦμε τὸν στρατιωτῇ πού ακριβῶς τη στιγμή πού πρέπει νά άντιμετωπήη τόν έχθρό, καταλαμβάνεται ἀπὸ δειλία και φόβο και τρέπεται εἰς φυγήν.

'Απειρα παραδείγματα σὺν 'Εκκλησίαι μας έχομε τών μαρτύρων πού δεν έδειλίσαν μπροστά σέ κανένα κίνδυνο. Με τὴν καρδιά ήσυχη άπειροι παρεδόθησαν σὺν δήμῳ, κι' άλλοι με τόλημ άράνστη έβάδισαν μόνοι πρὸς τó θάνατο. Τους έκαμε γίγαντες ή πραγματική τους πίστις πρὸς τόν Θεόν. Αὐτὸς ό 'Ιησοῦς γνωρίζομε με πόση άταραξία άντιμετώπισε άπειρους κινδύνους και τέλος κι' αὐτὸν τó θάνατο.

Λοιπὸν έχοντας και ήμεῖς παράδειγμα αὐτὸν τόν Χριστόν, τούς 'Αποστόλους, τὰς Μυροφόρους, τούς μαρτυρας και άγίους της 'Εκκλησίας μας, ὡς εἰμεθα πάντοτε γενναῖοι σὺν έκτέλει τού καθήκοντός μας, με τη βεβαιότητα ότι σέ κάθε μας καλή πράξι έχομε τόν Θεό ὡς τόν καλύτερο και ισχυρότερο βοηθό και συναντιστή μας.

Χαίρετε! 'Εκπληκτες, άφρονες τόν άτενέζουν. Τά μάτια τους θαμπώνονται ἀπὸ τ' άκτινοδόλημα της θείας μορφής του. Τό πρόσωπό του λάμπει ἀπὸ μιάν αῦλη χαρά, τη χαρά τού θριάμβου. 'Εσκυφναι και τόν προσκύνησαν γονατιστές. Κι' 'Εκείνος τούς μίλησε κατ' εὐχὴς εἰς τὴν ψυχήν του: — Χαίρετε!

Κι' ύστερα τούς έδωσε τὴν έντολή νά τρέξουν πρὸς τούς αδελφούς τους, πρὸς τούς άγαπητούς του μαθητάς, για νά τούς πουν τὴν 'Ανάστασι Του.

...

Χαίρετε! 'Ηταν ή πρώτη λέξι πού βγήκεν ἀπὸ τó στόμα τού 'Αναστημένου Κυρίου μας. Στη λέξι τούτη οι ψυχές τών μυροφώραν πλημμύρισαν ἀπὸ χαρά. Στη λέξι τούτη οι καρδιές τών μαθητῶν φτερούγισαν και τίναξαν μακριά τόν πόνο και τó πένθος. Στη λέξι τούτη τού Θεανθρώπου, πόσα δάκρυα σκουπιστοκαν, πόσα μάτια βουρκωμένα στέγνωνσαν, πόσες πληγές άγιάτρευτες θραπέυτηκαν, πόσες καρδιές πονεμένες παρηγορήθηκαν, πόσες ψυχές ταραγμένες βρήκαν τó βάλασμο της γαλήνης, τó φῶς, τη δροσιά!

Χαίρετε! 'Η πρώτη λέξις πού βγαίνει ἀπὸ τó στόμα τού 'Αρχι-

γού της πίστεώς μας, μετά τὴν άνάστασι του. Είναι τó μεγαλύτερο κήρυγμα της χαράς. Κι' είναι συγχρόνως τó τρανώτερο, τó δυνατότερο έπιχείρημα έναντίον εκείνων πού δεν άποφασίζουν νά προσέλθουν δροστικά κι' ὀλοκληρωτικά στη χριστιανική ζωή, τάχα για νά μη χάσουν τη χαρά τους. Πόσο λαθεμένη άντιληψι! 'Ω, νά μπορούσαμε να νοιώσουμε βαθειά τó κήρυγμα της χριστιανικής θρησκείας, νά μπορούσαμε νά πλησιάσωμε και νά γνωρίσωμε ἀπὸ κοντά τόν Χριστό! Μόνον τότε θά ήταν δυνατόν νά καταλάβομε τó νόημα τών θεϊκῶν του λόγων. Καί τότε θά σκιρτήση κι' ή δική μας ψυχή, γεμάτη φῶς και χαρά βαθειά και πνευματική, κι' ή καρδιά μας θά ζωντανέψη και θά χτυπήσῃ λαχταριστά, τη στιγμή πού ό άναστημένος Χριστός θα σταθῇ μπροστά μας και μάς πῇ: Χαίρετε!

Α. Ι. ΓΚΙΑΛΑΣ

Ο Χάττο ο έρημιτης προσευχόταν στην έρημο. Ο αέρας φυσούσε δυνατά και τα μακρυνά του γένεια και τα μαλλιά του κυμάτιζαν ολόγυρα στο πρόσωπό του όπως τούφες χορταριών στην κορφή παληού έρειπίου. Ο Χάττο όμως δεν έβγαζε τα μαλλιά από τα μάτια και δεν έχωνε τα γένεια στη μέση του, γιατί είχε τα χέρια ύψωμένα και προσευχόταν. Μόλις χάραζε η αυγή, ύψωνε τα ροζιασμένα και μαλλιαρά μπράτσα του ακούραστα, όπως ένα δένδρο ύψώνει τα κλώνια του και θάμνε έτσι ως το βράδυ.

Ήταν ένας άνθρωπος που έγνωρισε την κακία των ανθρώπων. Και ο ίδιος είχε διωχθεί και βασανισθεί, οι διώξεις όμως και ό,τι άλλο υπόφερε ήταν πάνω από ό,τι μπορούσε να βαστάξει η καρδιά του. Γι' αυτό αποτραβήχθηκε στην απέραστη άκαρπη πεδιάδα, έσκαψε στους άμους της ακροποταμιάς μια τρύπα, έγινε ένας άγιος άνθρωπος και οι προσευχές του ανέβαιναν προς το Θεό.

Ο Χάττο, ο έρημιτης, ύψωνε από την τρώγλη του τη μεγάλη προσευχή της ζωής του.

Παρακαλούσε το Θεό να λάμψη η ημέρα της Κρίσεως σ' αυτή την καταραμένη γη.

Έκαλούσε τους άγγέλους των όποιων οι άστροφτερές σάλπιγγες θα σημάνουν το τέλος της κυριαρχίας της αμαρτίας. Καλούσε τα κύματα του αϊματος που θα πνίξουν τις άδικες του κόσμου. Καλούσε την παύλη που θα γεμίσει τα νεκροταφεία.

Ολόγυρά του, η πεδιάδα απλώνονταν έρημικη και γυμνή. Και ο αέρας έφυσούσε σαν μια βαρειά απειλή, πάνω στη φαλακρή γη. Λίγο όμως ψηλότερα ώρθωνόταν μια γέριχη ιτιά, με ροζιασμένο κορμό, από τον όποιον αναπηδούσαν μερικά πράσινα κλώνια. Κάθε φθινόπωρο, οι κάτοικοι της πεδιάδας την εγγύμωναν από τα καινούργια της κλαδιά και κάθε άνοιξη το δένδρο ανάδινε καινούργια τρυφερά παρακλάδια, που στις τρικυμισμένες ημέρες αναδεδούνταν σαν τα μαλλιά και τα γένεια του Χάττο του έρημιτη.

Δυό σουσουράδες που συνήθιζαν να φτιάχνουν τη φωλιά τους στην ιτιά, ήθελαν εκείνη την ημέρα ν' αρχίσουν τη δουλειά τους. Άναμεσα όμως στα κλαδιά που τα έμαστιγώναν τα πουλιά δεν είχαν ασφάλεια. Έφθαναν με ξερά φύλλα καλαμιών και νήματα από ρίζες και κάθε φορά ήσαν αναγκασμένα να γυρίζουν πίσω. Τότε είδαν το γέρο-Χάττο που παρακαλούσε το Θεό να δυναμώσει τον αέρα και να σαρώσει τη μικρή φωλιά της σουσουράδας, όπως σαρώνονται τα χορτάρια από το σιτάρι. Βέβαια, οι σημερινοί άνθρωποι δύσκολα μπορούν να φαντασθούν πόσο ένας έρημιτης σ' εκείνα τα χρόνια μπορούσε να ναι ροζιασμένος, μαυριδερός και μαλλιαρός και πόσο λίγο έμοιαζε με

Η ΦΩΛΗ

άνθρωπο. Το τσιτωμένο στο μέτωπό του δέρμα και στα μάγουλά του, έδινε την όψη νεκρού στο πρόσωπό του, όπου μόνο μέσα στις κόγχες τους δυό μικρές αναλαμπές υποδηλούσαν ακόμη τη ζωή. Οι μυώνες του που είχαν χάσει την ικμάδα τους, δεν άφηναν καμιά στρογγυλότητα στα μέλη του και τα μπράτσα του δεν ήσαν πιά τίποτα άλλο από μερικά μακριά κόκκαλα που τα έκάλυπτε ένας σάρκινος φλοιός σκληρός και ρυτιδωμένος. Έφορούσε ένα παλιό ράσο, που κολλούσε στο σώμα του. Ήταν ψημένος από τον ήλιο και μαυρισμένος από τη λάσπη. Μόνο τα μαλλιά και τα γένεια του ήταν ανοιχτόχρωμα. Ο ήλιος και η βροχή τους είχαν δώσει τις ίδιες πρασινοτάχτες αποχρώσεις, όπως και στα φύλλα της ιτιάς.

Τα πουλιά που αναζητούσαν μια θέση για να φτιάξουν τη φωλιά τους, έπληραν το Χάττο τον έρημιτη για μια άλλη, τόσο κι αυτή γέριχη, ιτιά, που ο πέλεκος των ανθρώπων δεν την άφησε να ύψωθεί περισσότερο προς τον ουράνιο. Πετούσαν, έφευγαν, ξαναγύριζαν, στριφογύριζαν ολόγυρά του, μελετούσαν που να χτίσουν τη φωλιά τους. Μελετούσαν προ πάντως που ήταν το καλύτερο μέρος, για να μη τα χτυπά ο αέρας και να μη τα βρίσκουν τα όρνια. Δεν τον εύρισκαν τόσο κατάλληλο, στο τέλος όμως έπληραν την απόφαση γιατί ήταν κοντά στο ποτάμι και τα καλάμια που είναι ή α-

νά στερεώσουν τη φωλιά τους ανάμεσα στα κομπιασμένα δάχτυλα του γέρο έρημιτη. Ξαφνικά, ένα μεγάλο και χονδρό δάχτυλο ακούμπησε πάνω στα χορτάρια και τα φύλλα για να τα συγκρατήσει και τέσσερα άλλα δάχτυλα έβγαζαν πάνω στην παλάμη κι έσχημάτισαν μια ήρεμη γωνιά, όπου τα πουλιά μπορούσαν να χτίσουν.

Και ο Χάττο ξεακολουθούσε την προσευχή του :

«Κύριε, που είναι οι πύρινες νεφέλες σου που κατέστρεψαν τα Σόδομα ; Πότε θ' άνοιξης τους ουράνιους καταρράκτες που έφεραν την κιβωτό του Νώε εις την κορυφή του όρους Άραράτ ;»

Και στόν πυρέσσοντα έγκέφαλο του έρημιτη άρχισαν να προβάλλονται τα όράματα της Δευτέρας Παρουσίας. Το έδαφος έτρεμε, το στερέωμα έπορφωόταν. Ένώ όμως αυτά τα όραματα έθαύμωναν την ψυχή του, τα μάτια του άρχισαν να παρακολουθούν το πέταγμα των πουλιών που ξαναγύριζαν ολόενα και κάθε φορά, με ανακραυγή ικανοποιήσεως, στερέωναν τη φωλιά τους μ' ένα νέο χορταράκι. Ο γέρος έρημιτης δεν κουνούσε, γιατί για να πείσει τον Κύριο να τον εισακούση, είχε τάξει να προσεύχεται από την αυγή ως το βράδυ ακίνητος. Και όσο ηύξανε η κούρασή του, τα όράματά του έγινονταν ζωντανότερα. Άκουε τον όρυμαγδό των σπιτιών που σκόρπιζαν στους τέσσερις άνέμους, των τοίχων που κατέρρεαν. Πλήθη τρομαγμένων ανθρώπων που ανάδιναν τρομακτικές κραυγές περνούσαν μπρός από τα μάτια του, διωκόμενα από τους άγγέλους της καταστροφής, άγγέλους με άφάνταστα ωραίο πρόσωπο, με άργυρόχρυσους θώρακες που έκάλπαζαν πάνω σε μαύρα άλογα, με πύρινα μαστίγια στο χέρι.

Οι σουσουράδες ξεακολουθούσαν να χτίζουν, αδιάκοπα. Στην πεδιάδα όπου φύτρωναν πυκνές οι φτέρες και στην ακροποταμιά με τους καλαμιώνες δεν τους έλειπαν τα υλικά. Ούτε το μεσημέρι δεν ήθελσαν να ησυχάσουν και προτού φθάση το βράδυ, τέλειωσαν ήδη τη φωλιά τους. Άλλα και προτού φθάση το βράδυ, ο Χάττο που παρακολουθούσε την εργασία τους, άρχισε να ενδιαφέρεται γι' αυτή. Τα μάλλονε για τη βραδύτητα τους, θύμωνε για τον άνεμο που δυσκόλευε τη δουλειά τους και σίγουρα, δεν θα έδεχόταν να ησυχάσουν το μεσημέρι. Και ο ήλιος βασιλείψε. Και τα πουλιά πήγαν πάλι στα καλάμια της ακροποταμιάς.

Με το ξημέρωμα, οι σουσουράδες νόμισαν στην αρχή πως τα γεγονότα της προηγούμενης ήταν μόνο ένα ωραίο όνειρο. Μάταια πέταξαν δεξιά και άριστερα, ύψώθηκαν ολόδια στον ουράνιο και έβρισαν τα βλέμματά στην απεραντώσνη της πεδιάδας : ή φωλιά και το δένδρο είχαν εξαφα-

νισθεί. Κάθισαν σε δυό πέτρες που ξέβγαλιναν από τα νερά και άρχισαν να συζητούν το πράγμα κουνώντας το κεφαλάκι τους και ύψώνοντας την ουρίτσα τους. Ο ήλιος όμως δεν είχε ύψωθεί ούτε μια σπιθαμή πάνω από την άλλη όχθη, και το δένδρο τους τοποθετήθηκε στο ίδιο σαν χθές μέρος. Αυτό ήταν, πάντα ροζιασμένο, μαυριδερό και με τη φωλιά τους στο σκληρό, κολοβωμένο κλαρί. Και οι σουσουράδες ξανάρχισαν τη δουλειά τους, χωρίς να ζητήσουν περισσότερο να έμβασθύνουν στα θαυμάσια που είναι γεμάτη η φύσις.

Ο Χάττο ο έρημιτης, που έδιωχνε τα παιδιά του από την τρώγλη τους, ο Χάττο που οι τσομπάνηδες έτρεμαν το κακό του μάτι, πρόσεχε να μη κάνει καμιά κίνηση που να τρομάξει ή να έμπόδισι τις σουσουράδες από τη δουλειά τους. Ήξευρε πως υπήρχαν πράγματα που ο Θεός επιτρέπει στη φύσι, όπως και κάθε μια από τις συλλαβές των Ίερών Βιβλίων έχει τη μυστική έννοια και σημασία. Γι' αυτό είχε ανακαλύψει τι έσήμαινε αυτή η φωλιά που χτιζόταν ανάμεσα στα δάχτυλά του. Ήταν προφανές ή υπόσχεσις του Θεού, πως αν έμενε να προσεύχεται με τα χέρια ύψωμένα ως που να βγούν τα μικρά πουλάκια, ή προσευχή του θα εισακούονταν και ο κόσμος θα καταστρεφόταν.

Την ημέρα όμως εκείνη έβλεπε ολιγώτερο πένθιμα όράματα. Τα μάτια του διαρκώς σχεδόν ήσαν προσηλωμένα στην εργασία των πουλιών. Έβλεπε τη φωλιά να τελειώνει, τους μικρούς αρχιτέκτονες να δοκιμάζουν τη στερεότητα της και αντί άσβεστοχορίσματος και βαφής να κολλούν ολόγυρα μερικές λειχήνες που έμαζέψαν πάνω από την αληθινή ιτιά. Όταν χρειάστηκε να την επιπλώσουν και να εγκατασταθούν, τα πουλάκια άναζητησαν το χνούδι από τα μαλακώτερα λουλούδια. Η θηλυκιά μάλιστα σουσουράδα έβγαλε μερικά από τα ίδια της τα φτερά για να στρώση το έσωτερικό του σπιτιού της.

Οι χωρικοί που έφοβοντο την έπίδρασι της προσευχής του έρημιτη, προσπαθούσαν να προυν το θυμό του και τούφεραν ψωμί και γάλα. Τον βρήκαν όρθιο με ύψωμένα τα χέρια και τη φωλιά μέσα στο χέρι.

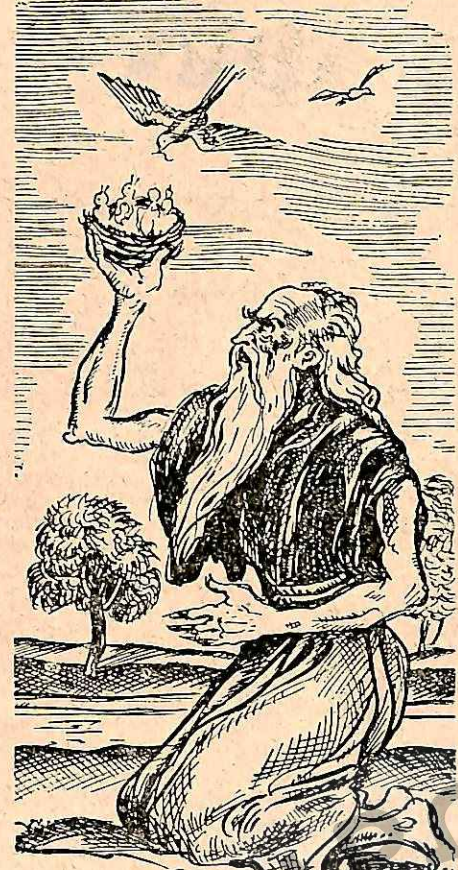
— Κυττάτε, έλεγαν, πόσο ο άγιος αυτός άνθρωπος αγάπη τα πουλιά!

Και δεν τον έφοβοντο πιά και του έβαλαν στο στόμα το λαγύνη με το γάλα και κομμάτια ψωμί. Ο Χάττο όμως σαν έφαγε και ήπιε τους έδιωξε με σκληρά λόγια. Αυτοί όμως άπάντησαν μόνο με χαμόγελα.

Το σώμα του ήταν σκλάβος της θελήσεώς του. Με την ταλαιπωρία και τις νηστείες, τις ολόήμερες γονυκλισίες και άπνιες έβδομάδων το ύπσταζε. Οι σιδερένιοι του μυώνες κράτησαν τα μπράτσα του αλύγιστα ημέρες και ημέρες. Και όταν η σουσουράδα έκλωσσε τ' αυγά της δεν έφευγε πιά από τη φωλιά και ο Χάττο δεν γύριζε το βράδυ να ξαπαύει στην τρώγλη του. Κοιμήθηκε καθιστός και με τα χέρια ύψωμένα. Πόσοι άσκηται δεν έκαμαν σκληρότερα πράγματα!

Είχε συνήθεισι τα δυό μικρούλικά άνήσυχια μάτια που τον κυττούσαν πάνω από τη φωλιά : τα προστάτευε από

την βροχή και το χαλάζι. Και να μια μέρα που η σουσουράδισα σηκώθηκε και την ακολούθησε η άλλη που φτερούγιζε από χαρά. Κάναν συμβούλιο οι δυό και είχαν πανηγύρια, αν και μέσα στη φωλιά γινόταν χαλασμός από τιτιβίσματα. Κι' ευθύς άμέσως άρχισαν να κυνηγούν μυγες και κουνούπια. Και όσο έφερναν στη φωλιά μυγες και κουνούπια τόσο τα τιτιβίσμα-

Τα πουλιά κάναν φωλιά μέσα στο χέρι του!

τα αυξαναν και άρχισαν να ένοχλουν τον έρημιτη στις προσευχές του. Τότε σιγά σιγά τα μπράτσα του, που είχαν σχεδόν ξεμάθει να κινούνται, χαμήλωσαν και τα φλογερά του μάτια καρφώθηκαν στη θορυβώδη φωλιά. Όχι, ποτέ δεν είδε αθλιώτερο και άσχημότερο πράγμα : μικρούλικά γυμνά σωματάκια, χωρίς μάτια και φτερά έξη μόνον ανοιχτά ράμφη. Τούκαναν περίεργη έντύπωσι με κι' έτσι που ήσαν ένοιωσε γι' αυτά θερμή στοργή στην καρδιά. Από τότε, παρακαλώντας τον Θεό να σώση τον κόσμο με την καταστροφή, δεν έλεγε τίποτα για τα έξη μικρούλικά άνυπεράσπιστα όντα. Και όταν οι χωρικές τούφεραν τροφή δεν τις ευχαρίστησε όπως άλλοτε με ύβρεις και κατάρες. Ήταν ευχαρίστημένος που δεν τον άφηναν να πεθάνη από πείνα, αφού η ζωή του ήταν χρησιμη στα πουλάκια που ταίριζαν μέσα στο χέρι του.

Σε λίγες ημέρες, έξη στρογγυλά κεφάλια έσκυψαν όλη την ημέρα στα χείλη της φωλιάς και πιο συχνά ολόενα το μπράτσο του Χάττο κατέβαινε ως τα μάτια του. Έβλεπε τα φτερά που φύτρωναν στο κόκκινο δέρμα, τα μά-

τια που άνοιγαν και τα σωματάκια που έστρογγύλευαν. Και από τα χείλη του ή προσευχή ανέβαινε ολόενα πιο διστακτική. Ο Θεός είχε υποσχεθεί, ήταν βέβαιος, πως ή καταστροφή θα έξεσπυσε μόλις τα πουλάκια θα μάθαιναν να πετούν. Και τώρα έζητούσε σχεδόν τρόπον ύπεκφυγής, γιατί του φαινόταν αδύνατο να θυσιάσουν τα μικρούλικά όντα που τ'αχε προσπατούσε ναρθούν στη ζωή. "Ως τότε ποτέ δεν είχε τίποτα που να του άνηκε. Και ή άγάπη προς τους αδύνατους και ταπεινούς που έμπαινε τώρα στην καρδιά του, είχε το αποτέλεσμα, να τον κάνει να μη ξέρη τι θέλει. Πότε πότε έλεγε να πετάξει τη φωλιά στο ποτάμι. Τι καλύτερο να πεθάνουν προτού γνωρίσουν την αμαρτία και τον πόνο; Θα τάσωζε, τα φτωχά, από τα όρνια, την πείνα, το κρύο, τα βάσανα.

Καθώς όμως έσκέπτετο αυτά τα πράγματα ένα γεράκι ώρμησε πάνω στα πουλάκια. Ο Χάττο μόλις έπρόλαβε να το διώξει.

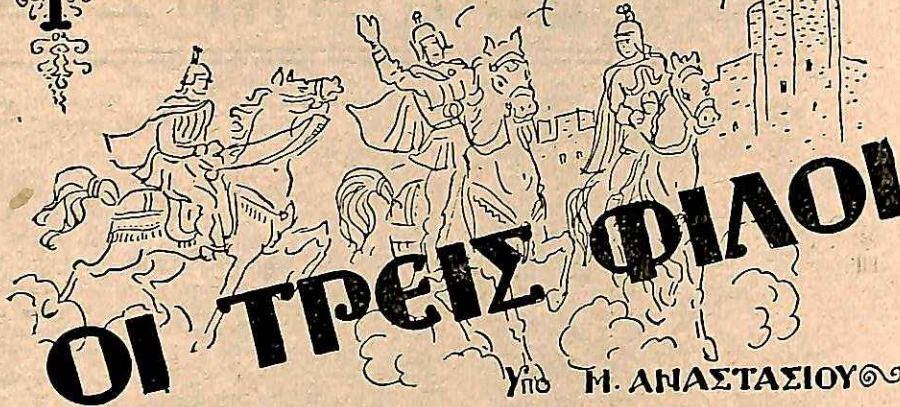
Τέλος έφθασε μια μέρα που τα μικρά έπρεπε να μάθουν να πετούν. Η μία σουσουράδα τάσπραχνε έξω από τη φωλιά, ενώ η άλλη φτερούγιζε ολόγυρα για να τους δείξη πόσο εύκολο ήταν και πως άρκουσε να δοκιμάσουν. Μά τα μικρά φοβόδονταν και δεν το κουνούσαν. Τότε οι γονείς άρχισαν να δείχνουν στα παιδιά τους όλη τους την τέχνη. Πετούσαν ολόγυρα, ανέβαιναν ύψηλα και σπάθιζαν τον ουράνιο, ή ζυγιάζονταν ακίνητα, στόν αέρα. Τα μικρά όμως πάλι δεν ήθελαν να πετάξουν και ο Χάττο ο έρημιτης δεν μπόρεσε να κρατήσει την έπιθυμία του ν' άναμυχή. Τους έδωσε μίαν ανάλαφρη σπρωξιά και τελείωσε ή υπόσχεσις. Μόλις βρέθηκαν έξω από τη φωλιά, φτεροκόπησαν σαν τις νυχτερίδες, πετούσαν με την άριστερη φερούδα, αναποδογυρίζονταν, πέφτουν, σηκώνονται και χρησιμοποιούν τις πρώτες τους γνώσεις για να γυρίσουν το ταχύτερο στο σπίτι τους. Οι γονείς επιστρέφουν χαρούμενοι και περήφανοι και ο γέρο-Χάττο χαμογέλα για τη χαρά τους : κάτι έκανε κι' αυτός.

Την επομένη η φωλιά ήταν κενή και ή πικρία της μοναξιάς γέμισε την ψυχή του Χάττο. Άργά κατέβασε το μπράτσο και του φαινόταν πως όλη η φύσις κρατούσε την ανάσα της για ν' άκούση τις σάλπιγγες της Δευτέρας Παρουσίας. Την στιγμή όμως εκείνη οι σουσουράδες ήρθαν και κάθισαν στο κεφάλι και τους ώμους του. Το φως έλαμψε στον ταρναμένο έγκέφαλο του γέρο έρημιτη. Αυτός που είχε υποσχεθεί να μείνη ακίνητος κατέβασε το μπράτσο! Πώς δεν το σκέφθηκε; Κάθε μέρα κατέβαζε το χέρι για να βλέπη τη φωλιά. Και όρθιος, ενώ οι σουσουράδες φτερούγιζαν και πετούσαν ολόγυρά του, ύψωνε το κεφάλι απευθυνόμενος σε κάποιον που δεν έφαινετο : «Δεν έτήρησα την υπόσχεσί μου, έπε, και δεν πρέπει να τηρήσης και συ τη δική σου!»

Και το φάνηκε τότε πως τα βουνά έπαυσαν να σείονται και πως το ποτάμι απλωνόταν στην ήρεμη κοίτη του με άκλόνητη ασφάλεια.

Σέλιμα Λάγκερλεφ

(Μετάφρ. Χρ. Άγγελολάτη)

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΦΙΛΟΙ

ΥΠΟ Μ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

8. (Συνέχεια)

Μπροστά στο Δημήτρη όμως παρουσιάζονταν τώρα ο παρακοιμώμενος σάν κάτι διαφορετικό πάλι. Πάνω από τα εγκόσμια, τις τιμές και τα μεγαλεία, καθαρός ολότελος από αδυναμίες, μέσα σ' έναν αέρα αγιασμένης να πούμε, έβλεπε τον αγώνα του σατανά ενάντια στο θείο λόγο και πίστευε φανταστικά σ' ένα ανώτερο προορισμό. Νά ξυπνήση τους ανθρώπους, να τους δείξη τον πλανερό δρόμο που ακολουθούν παρασυρμένοι από τα πάθη τους, να τους σώση. Ένας στρατηγός που ορίζει και συντάσσει τις «δυνάμεις του φωτός» ενάντια στις «δυνάμεις του σκότους».

«Όσο ο Βρίγγας μιλούσε τόσο κι' ο Δημήτρης ένοιωθε τον έαυτό του ολότελο σπλαστωμένο από τα λόγια του... Τον ένθουσίαζε αυτός ο τρόπος που συνταίριαζε την πίστη με τη δράση. «Οχι αποξενωμένος από τον κόσμο και τους ανθρώπους για να κερδίσης έσύ στον άτομο τη σωτηρία, μα ανάμεσα στους ανθρώπους να μάχεσαι για τη νίκη του αγαθού κι' όσο μπορείς από ψηλότερα για να σ' ακούνε περισσότεροι».

Ο Βρίγγας εξακολουθούσε: —Τα αξιώματα και οι τιμές δεν είναι λοιπόν ούτε χάρη ούτε δώρο που δίνει κανείς για να ξεπληρώση μια χάρη. Μά' ετσι όπως στην ώρα της μάχης πιστεύεται ένα πέραςμα επικινητικό στον πιο αξιο και γενναίο γιατί θαρρείς πως αυτός μπορεί να το κρατήσει καλύτερα από κάθε άλλος... «Όπως βάζεις ένα βιγλάτορα ψηλά την εποχή που περιμένεις από στιγμή σε στιγμή να κάμουν οι Σαρακηνοί επίδρομη για κούρσεμα και διαλέγεις ανάμεσα στους πολλούς αυτόν που μπορεί το χρέος να τον βαστάξη άγρυπνον μέρα και νύχτα... το ίδιο, νεαρέ μου κένταρχε, πρέπει να κάνη και κείνος που κρατάει στα χέρια του την πολιτική έξουσία...»

Τιμές κι' αξιώματα... Χά, χά! Τ' αποζητούν οι άμαυλοι για να λάμπουν σά σκαθάρια χρυσά στον ήλιο και τα τρέμουν κείνοι που ξέρουν τί βαρύνει εύθυνη φορτώνονται μαζί μ' αυτά... Ο Βρίγγας σηκώθηκε, πήγε κοντά στο Δημήτρη και γελώντας σαρκαστικά έβαλε το χέρι στον ώμο του... —Είσαι φρόνιμος, νεαρέ μου κένταρχε, πολύ φρόνιμος που τ' αποφεύ-

γεις... Και τόσο νέος... Άπίστευτο! Άσε τους άλλους να πολεμούν αυτόν τον κρυφόν έχτρο που μαραίνει τις καρδιές των ανθρώπων και τρώει σιγά-σιγά σάν το σαράκι τα θεμέλια της αυτοκρατορίας... Κάλιο να αντικρύξης τους Σαρακηνούς με το κοντάρι στα χέρια. Βλέπεις που να χτυπήσης και με ποιών έχεις να κάνης. Μά' εδω δεν ξέρεις τί θα σου παρουσιάση η ώρα και η στιγμή. Άχαρος αγώνας. Εκεί η γενναιοδωρία αναγνωρίζεται και δοξάζεται, έδω μένει κρυμμένη από τα μάτια των πολλών και πολλές φορές συκοφαντιέται κιόλας... «Οχι, αλήθεια σου λέω, Δημήτρη Γρηγόρη, είσαι πολύ φρόνιμος νέος».

Και πρόσθεσε με θλιμμένο τρόπο: —Θαρρώ μάλιστα πως δεν έχουμε τίποτ' άλλο να πούμε.

Ο Δημήτρης ένοιωσε πως τα πόδια του ρίζωσαν στη γης, τα μάτια του πέταξαν φωτίες από το πείσμα.

—Ευγενέστατε, είπτε, περιμένω να με διατάξετε.

Ο Βρίγγας τον κοίταξε με προσοχή.

—Θάπρεπε νάμουν δειλός, αν...

—Δεν είσαι δειλός, φρόνιμος μονάχα.

—Το ίδιο κάνει σε μια τέτοια περίπτωση, ευγενέστατε.

—Έχεις φίλους;

—Έχω ευγενέστατε.

—Τα δνόματά τους ν' ακούσω.

—Γρηγόρης Κομιτάς, Μιχαήλ Χρυσόβερης.

—Είναι πρόθυμοι να σε βοηθήσουν; Τους έχεις εμπιστοσύνη;

—Ως το θάνατο!

«Μπορεί κι' ως εκεί να παρουσιασθή ανάγκη» μουρμούρισε ο Βρίγγας κι' ύστερα ρώτησε:

—Το μοναστήρι του Πετρίου το ξέρεις;

—Το έχω ακούσει, μα δεν πήγα ποτέ.

—Θά πās τώρα. Θέλω να μάθω ποιοι πηγαίνουν στο μοναστήρι του Πετρίου... μέρα ή νύχτα. Πρόσεξε μονάχα... Κάτω από τα πέπλα δεν κρύβονται πάντα γυναίκες... Είσαι έξυπνος και καταλαβαίνεις... Μου χρειάζονται δνόματα. Πρόσεξε σου ξαναλέω. Χρειάζεται φρόνηση και πονηριά

γιατί δεν πρέπει να καταλάβουν πως τους παρακολουθούμε κι' έχουν κάθε λόγο να είναι ανήσυχοι και προσεκτικοί. Άλλο τίποτα δε σου λέω... Μάθε όμως τουτό Γρηγόρη: Το έργο που σουμπιστεύομαι είναι τόσο σημαντικό που, αν το καταφέρης, είναι σάν να κέρδισες μια μεγάλη νίκη. Κανείς δεν μπορεί να προσφέρει σήμερα μεγαλύτερη υπηρεσία στην Πατρίδα και τον Βασιλιά...

Κι' αφού δίστασε μια στιγμή πρόσθεσε:

—...και το Θεό... γιατί θα ματαιώσης κάτι άνομο που μηχανεύτηκε και παρακίνησε ο Σατανάς.

Ο Δημήτρης άκουγε ακίνητος...

—Αν μ' όλες τις προφυλάξεις σου νοιώσουν ποιός είσαι και για ποιά σκοπό βρίσκεσαι εκεί, δεν έγυωμαι καβόλου για τη ζωή σου. Ένα πράμα μονάχα ζητώ να μου υποσχεθής... Άν πέσης στα χέρια τους να μη μαρτυρήσης ποτέ ποιός σ' έστειλε.

—Το υπόσχομαι.

—Περίμενε τώρα.

Ο Βρίγγας πήγε στη διπλανή σάλλα και σε λίγο γύρισε κρατώντας ένα χρυσοκέντητο κόκκινο σακκουλάκι στο χέρι.

—Ο Τριεβάστος σε παρακαλεί να δεχτής είκοσι χρυσά νομίσματα. Βάζω κι' εγώ άλλα τόσο.

—Έχω, ευγενέστατε, όσα μου χρειάζονται... είπτε ο Δημήτρης στενοχωρημένος.

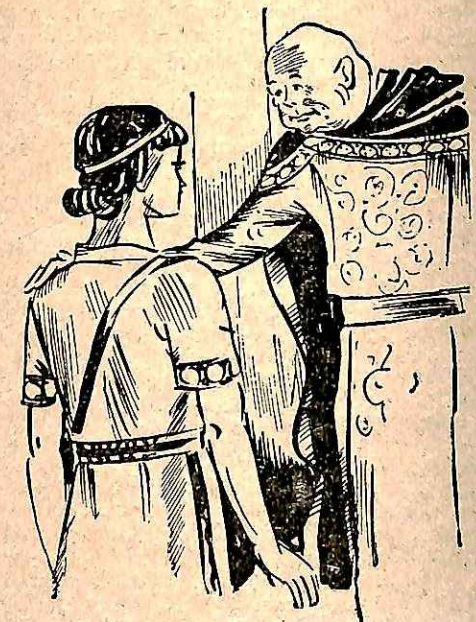
—Σστ! Διαταγή... Είπτε ο Βρίγγας κι' έβαλε το σακκουλάκι στα χέρια του Δημήτρη... Θά σου χρειαστούν ίσως κι' άλλα. Ζήτησε χωρίς δισταγμό...

Και πρόσθεσε:

—Που ακούστηκε τα έξοδα της εκστρατείας να τα πληρώνη ο στρατηγός;

—Μου χρειάζεται μια άδεια, ευγενέστατε.

—Και βέβαια. Έχω μάλιστα δώσει

— Είσαι φρόνιμος, νεαρέ μου Κένταρχε.

διαταγή να μην αφήσουν κανένα να βγή έξω από τη Χαλκή...

Χτύπησε τα χέρια. Παρουσιάστηκε ο πεντηκόνταρχος της υπηρεσίας.

—Διαταγή στο φρούραρχο της Χαλκής να επιτρέψη στον Δημήτρη Γρηγόρη να βγή έξω... Έχει άδεια για όχτώ μέρες. Πήγαινε.

Ο αξιωματικός χαίρετσε στρατιωτικά κι' έφυγε. Ο Βρίγγας πλησίασε το Δημήτρη, τον κοίταξε μια στιγμή σιωπηλός κι' ύστερα είπτε:

—Θά στείλω πιτάκι στον Πρωτοσπαθάρη κύρ Γρηγόρη στη Θεσσαλονίκη να τον παρακαλέσω να ξεχάση δι, τι έτρεξε μεταξύ μας... Θά τον ευχαριστήσω ακόμα για τις υπηρεσίες που την Πατρίδα και τον Βασιλιά. Ν' αναθέρμης ένα γιο αξίο, αλήθεια σου λέω νεαρέ μου, είναι μεγάλη υπηρεσία. Πήγαινε τώρα και ο Θεός μαζί σου!

Ο Δημήτρης έσφιξε μ' ένθουσιασμό το χέρι που του έδωσε ο παρακοιμώμενος, χαίρετσε κι' έφυγε.

Ο Βρίγγας τον παρακολούθησε ως που χάθηκε πίσω από το βαρύ βήλο. Ύστερα έτριψε τα χέρια ευχαριστημένος.

—Θαρρώ πως κέρδισα έναν άνθρωπο, είπτε με τον ίδιο τρόπο σά να έλεγες «θαρρώ πως βρήκα θησαυρό!».

Πραγματικά ο Βρίγγας είχε κερδίσει μια τιμία και γενναία καρδιά.

Ο Δημήτρης έφυγε πολύ συγκινημένος.

«Κοίταξε, κοίταξε, έλεγες, κι' όμως αυτόν τον άνθρωπο δεν τον συμπαθούσα καθόλου. Δεν πρέπει κανείς ποτέ, ούτε για πρόσωπα ούτε για πράγματα, να σχηματίζη γνώμη πριν ο ίδιος με τα μάτια του βεβαιωθή... Μά γιατί άραγε έμπιστεύτηκε αυτή τη σπουδαία δουλειά σε μένα που πρώτη φορά με γνώρισε άποψη; Είναι παρακοιμώμενος, πραιπόσιτος, λογοθέτης...

Η σύγκλητος κρέμεται από τα χείλια του... Ο Βασιλιάς Ρωμανός πριν μιλήση γυρίζει και τον κοιτάζει και προσπαθεί να καταλάβη από το κρύο κι' άτάραχο πρόσωπό του τί πρέπει να πη... Και λοιπόν να το πιστέψη κανείς πως ένας τέτοιος παντοδύναμος άρχοντας δεν έχει στο πλευρό του ανθρώπους πιστούς κι' άξιους; Μυστήριο! Έγώ όμως έχω μια διαταγή. Χρωστώ να την εκτελέσω όσο μπορώ πιο καλά. Τα επίλοιπα δεν είναι δουλειά μου...»

Ως τόσο ο Δημήτρης ένοιωθε την ανάγκη να συνάντηση ή το Γρηγόρη ή το Μιχαήλ και να μιλήση μαζί τους για τα όσα έτρεξαν τη μεγάλη τούτη μέρα. Είναι στιγμές που ή καρδιά μας δε χωράει τη χαρά ή τη θλίψη, ξεχειλίζει και θέλουμε να τη μοιραστούμε με κάποιον δικό μας και ν' αλαφρώσουμε.

Η λεγομένη χαλκή πόρτα ήταν τα προπάτια, να πούμε, του μεγάλου Παλατίου. Θανασιστό χτίριο με κολώνες άψηλές και θολωτές σάλλες που άντηχούσαν βαρείες και έπισημα καθώς οι αξιωματικοί της βασιλικής φρουράς περιδιάβαζαν μέσα και μιλούσαν... Ένα τεράστιο ψηφιδωτό που παράστανε τον Άη Γιώργη, τον πολεμικό μάρτυρα, έπιανε ολόκληρη μια πλευρά της κεντρικής σάλλας.

(Άκολουθεί)

Ο «ΤΣΟΠΑΝΗΣ»

Από μικρό παιδί όλα τα ζώα του σπιτιού τ' αγαπούσα. Κι' ως μ' ήλθα ακόμα μάθει από κανένα τη μεγάλη χρησιμότητά τους για τη ζωή του ανθρώπου. Για μένα ήταν κι' αυτά καλοί φίλοι, με χαρές και με λύπες, όπως κι' οι άλλοι φίλοι μου, τα παιδιά.

Όλα τα ζώα του σπιτιού τ' αγαπούσα. Μά ή μεγάλη μου αδυναμία ήταν πάντα τα σκυλιά. Όχι μονάχα το σκυλί ή τα σκυλιά του δικού μας χωριάτικου σπιτιού, άλλα όλα τα σκυλιά του χωριού μας. Και να ήδτε πως μου αναποδίδανε με το παραπάνω κι' εκείνα την αγάπη τους. Κι' όσα δε θέλανε να γνωρίσουν ούτε τους πιο κοντινούς γείτονες κι' ήσαν ο φόβος κι' ο τρόμος μεγάλων και μικρών, με μένα γίνονταν μια χαρά φίλοι.

Όλοι παραξενεύονταν για την καταπληκτική αυτή ικανότητά μου. Με ρωτούσαν να τους εξηγήσω πως τα καταφέρνω να ήμερεύω αυτά τα άνημερα θηρία. Μά ούτε κι' εγώ μπορούσα να τους εξηγήσω, απλούστατα γιατί ποτέ μου δεν σκεπτόμυκα πως να πιάσω φίλες μ' ένα σκυλί. Είην αλήθεια πως ποτέ μου δεν τ' άγριεσα. Πάντα στην τάπη μου ήλθα ένα κομμάτι ψαμί, που το πετούσα κομματάκια-κομματάκια σε κάθε άγνωστο σκυλί την ώρα που βλέποντας με άρχιζε να γρυλλίζει. Κείνη την ώρα κάθε άλλο παιδί θά προτιμούσε να πετροβολήση το σκυλί, για να γλυτώση από την επίθεσή του.

Δεν έζωω αν ή μέθοδός μου αυτή σφιχτόδενη την φίλια μου με τα σκυλιά. Η αλήθεια, το ξαναλέω, είναι πως εγώ ποτέ μου δεν καυγάδισα μαζί τους.

Πολλά σκυλιά θυμύμαι όλα με τα δνόματά τους και με το χρώμά τους, κι' ως πέρασαν τόσο χρόνια από το θάνατό τους. Η ζωή τους, βλέπετε, είναι τόσο σύντομη, αν ή συγκρίνουμε με τη δική μας ζωή. Άφρησε που σπάνια πάνε από γερμάματα. Κάποια άρρώστεια ή κάποιο άτύχημα τα θερλίζει πριν από την ώρα τους.

Τα χωριάτικα ή τα τσοπάνικα σκυλιά —γι' αυτά γίνεται λόγος εδω— δεν έχουν τα χάδια και την καλοπέραση των κομμοκλιτικών σκυλιών των μεγάλων σπιτιών της Άθήνας. Με χιόνια και νερόποντες εαγρυπνούν και άρπάζονται σ' ένα θανάσιμο αγώνα με το λύκο, που θεομυστικός δεν διατάζει να εισβάλη στα μαντριά και στους σταύλους ακόμα των σπιτιών. Μά' στο καταμειήμερο του καλοκαιριού θά κυνηγή ήρε, λαχανιασμένο και με τη γλώσσα μια σπιταμένη έξω από το στόμα, την καμπίνηρη αλεπού, για να γλυτώση τις κοττες. «Δουλεύει σάν το σκυλί», λέει ο λαός για κάθε άνθρωπο, που αγωνίζεται πολύ στη ζωή του.

Όλα τα σκυλιά του σπιτιού μας τα θυμάμαι, μα ένα το κρατώ ολόζωτο στη μνήμη μου. Άκούστε λίγα έπιστάδια από τη ζωή μας και πιστεύω να μου δικαιολογήτε την προτίμησή.

Ήμουν πια μεγάλος, μαθητής στο Γυμνάσιο, όταν το ήπιαμε κοιτάδακι από ένα συγγενικό μας σπίτι, από άλλο χωριό. Μαύρο, με άρατα κατάλευκα μπαλίσματα στο πρόσωπο, στο στήθος και στα πόδια, με πολύ έξυπνα μάτια και με κομμένη την ουρά. Έτσι πιστεύουν στα μέρη μας πως, άμα κούψη την ουρά ενός κουτάδιού, θά γίνη πιο ψυχώμενο και πιο δυνατό σκυλί. Έγώ, να σάς πω, θά προτιμούσα να είχε και την ουρά του, που την φαταζόμουν μακριά και με μια λευκή φουντίτσα στην άκρη.

«Τσοπάνη» τον βαφτίσαμε από την πρώτη στιγμή. Τσοπάνη του σπιτιού μας και των ζωντανών μας. Κι' αλήθεια έδικαίωσε με το παραπάνω τ' δνόμά του. Μήνα με το μήνα έπαιρνε μπόι. Η γρηγοράδα των ποδιών του ήταν αξιοθαύμαστη. Όταν πάλευε ή άρπαζόταν σε αληθινό κυνήγι με άλλο σκυλί, και πολύ πιο μεγαλόσωμο, έδωαινε νικήτης. Τα μυικά του χαρίσματα όμως ήταν μοναδικά. Μυστήριο ανέληγτο για μένα ήταν πως τα κατάφερε να μάθη όλα τα χαράδια μας με τα σύνορά τους. Κι' εκεί που βαρρόυσε πως αποκοιμισμένος απολάμβανε τη χειμωνιάτικη λιακάδα, έπετιώταν ελαφικά σάν δαυμονισμένος. Κάποια έξηνη κατόκα ως τη στιγμή εκείνη έμεσκόλιζε σε έένο χωράφι έξηνη έλια ή μουριά. Η έγκληματική της αυτή πράξις για τον «Τσοπάνη» ήταν αδιάφορη ως την ώρα που πατούσε το σύνορο του δικού μας χωραφιού. Τόρα όμως ήταν άσυχώρητη κι' έπρεπε να τιμωρηθή. Κι' αλλοίμονό της αν δεν βρισκόταν κάποιος του σπιτιού κοντά του να τον συγκρατήσει.

Με τη γάτα του σπιτιού περιούσαν σάν τα

πιδ άγαπημένα αδελφία. Μπορούσε να τρώη μαζί της από το ίδιο κομμάτι ψαμί. Είχαν και τις άρες των παιχνιδιών τους. Εκείνος την κυνηγούσε κάνοντας τάχα πως δεν την προφτάει, κι' εκείνη σκόλωνε στο πρώτο δέντρο κι' από κει περιεγλύσε τα πανώψια για σκύλο πηδήματα του και τα θυμώμενα τάχα γαυγίσματα του.

Ποτέ μου δεν θά ξεχάσω μια μοναδική, σχεδόν άπίστευτη, ζωντανή εικόνα, που θά τη ζήλευε κι' ο πιο καλός ζωγράφος. Μία μέρα στην σάλη ο «Τσοπάνης» μοιραζόταν το ψαμί του όχι μονάχα με τη γάτα, άλλα και με ένα κουνέλι. Τί κρίμα να μ' ήχω φωτογραφική μηχανή ν' απθανάτισα την τόσο σπάνια άγάπη τριών ζώων, που έμεις οι άνθρωποι πιστεύουμε πως είναι γεννημένα έχθροί.

Κι' αφού βέβαια παιχνιδίζε με τη γάτα και το κουνέλι, καταλαβαίνετε πόσο έγκάρδιος ήταν οι σχέσεις του με όλα τα άλλα ζώα μας.

Έπιανε το σκυλί της κατσίκας και τραβώντας τη μ' όλη τη δύναμή του την ώδηγούσε στο σπίτι. Κι' αν καμιά φορά κοινοστεκόταν, υποκρινότανε το θυμωμένο και την ψευδοδάγκανε στα πόδια ή στ' αυτιά. Εκείνη πάλι έκανε πως θά τον «κτυπήση με τ' άνυπαρχτα κέρατά της».

Τραβούσε άφωρα τη φοράδα μας από την ουρά. Κι' εκείνη ψευτοκλωτούσε με τρόπο, που να μη τον χτυπάη.

Ως και με το τρομερό θερμό, το βόδι, είχε κουράγιο να παίζει.

Η μεγάλη αδυναμία του ήταν οι κόττες. Εκεί που ήταν προπρωτοί άπλωμένες να βοσκήσουν, ελαφικά έπετιώταν μέσα από καμμία λυγαριά παριστάνοντας την άλεπού. Ο κόσμος άναστατωνόταν με τα κοκαλιράματα τους, ως που να καταλάβαινε την παρεξήγησή. Πόσες φορές δεν άρπαξα κι' εγώ το νουρέκι νομίζοντας πως είχαμε έπιθεσι πραγματικής άλεπούς. Τα πονηρά μάτια του «Τσοπάνη» άστράφταν από ευχαρίστηση, γιατί κατάφερε να μάς κοροϊδέη όλους.

Η πιο άπίστευτη όμως έξυπνάδα του «Τσοπάνη» είναι αυτή, που τώρα θά σάς διηγηθώ.

Ήμουν τότε, έλαίμα, μαθητής στο Γυμνάσιο της πόλεως, που άπτεχε όχτώ χιλιόμετρα δημόσιο δρόμο από το χωριό μου. Κάθε Σάββατο έόραδο λοιπόν γύριζα με τα πόδια στο σπίτι, για να ξαναγυρίσω στην πάλι την Κυριακή το βράδυ ή καμιά φορά και τη Δευτέρα πρωτοπρωί.

Ο «Τσοπάνης» πολύ σύντομα κατάλαβε το ταχτικό μου αυτό δρομολόγιο κι' αποφάσισε ναρχεται κάθε Σάββατοέσραδο στα μέσα σχεδόν του δρόμου να με συνεπαίρη. Η ύποδοξη του δε λέγεται. Ποτέ φίλος δε θά δέχτηκε φίλο, έπειτα από μεγάλη άπουσία, τόσο χαρούμενος. Πως κατάφερε να μετράει τις ημέρες και να βγαίνει για συνάντημα μονάχα το Σάββατοέσραδο, όπως κι' έβεβαίοναν όλοι στο σπίτι, αυτό ως μας το εξηγήσουν οι σοφοί ζωολόγοι.

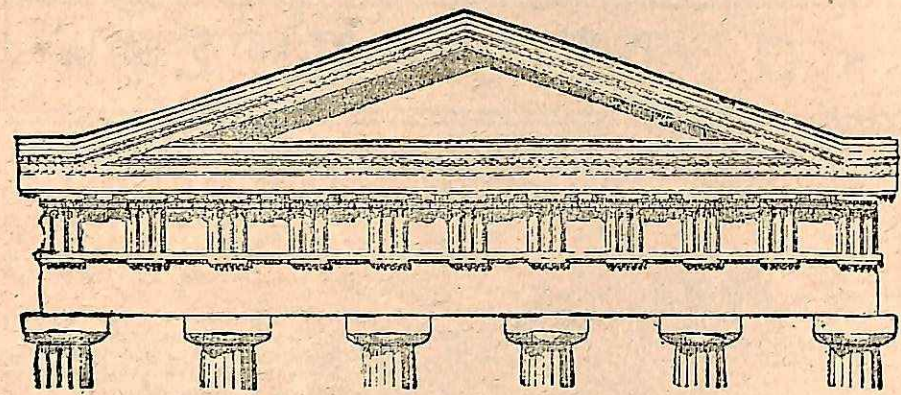
Ένα Σάββατοέσραδο ο φίλος μου δεν ήλθε να με συνεπαρή. Η καρδιά μου χτύπησε δυνατά από φόβο, ήπως έπαθε κανένα κακό. Κι' αλλοίμονο, ο φόβος μου βγήκε αληθινός.

Εκείνο τον καιρό άρχισαν τα αυτοκίνητα να έκτοπίζουν από το δρόμο μας τ' αμάξια με τ' άλογα. Ο «Τσοπάνης» δε μπορούσε ποτέ να συμφιλωθή μαζί τους. Ίσως μ' έλη την έξυπνάδα του να μη μόρεσε να εξηγήση πως τρέχουν χωρίς άλογα. Και κάθε φορά που άκουγε μουγκρητό αυτοκινήτου, άφοβος όπως ήσαν, του ριχνόταν να το κατασπαράξη. Μά το σκυλίρ κι' άνικητο αιδερένιο θηρίο μία μέρα τον σκότωσε αλύπητα.

Χρόνια και χρόνια έχουν περάσει. Η ζωή χαρές και λύπες πολλές με πότισε. Μά και τώρα ακόμα τα μάτια μου βουρκώνουν με τη θύμησή του «Τσοπάνη».

Γ. ΚΑΛΑΜΑΤΙΑΝΟΣ

ΤΑ ΑΕΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΝΑΩΝ

Με την πρωτότυπη ζωγραφική των αγγείων οι αρχαίοι "Έλληνες έκφράζανε, καθώς εξηγήσαμε σέ προηγούμενα άλλα σημειώματά μας, τὰ ἦθη καὶ τὴ ζωὴ τους, μὰ μὲ τὰ ἀνάγλυφα τῶν Ναῶν τους συμβόλιζανε μᾶλλον τὴν ἰδέα καὶ τὴ θρησκεία τους.

Οἱ ἀρχαῖοι "Έλληνες προτιμοῦσαν νὰ σκαλίζουν τοὺς τοίχους τῶν μαρμάρινων ναῶν τους μὲ ὥραιες ἱστορίες, κι' ἐπειτα νὰ χρωματίζουν τὸ ἀνάγλυφον μὲ χτυπητὰ κι' ἐκφραστικὰ χρώματα, παρὰ νὰ ζωγραφίζουν τοὺς τοίχους, ὅπως κάνουμε ἡμεῖς σήμερα, γιατί ἦτανε, τὰ χρόνια ἐκεῖνα, ὑπαίθριοι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, καὶ οἱ τοιχογραφίες καταστρέφονταν εὐκόλῃ ἀπὸ τὶς κακοκαιρίες καὶ τὸν ἥλιο. "Εἶται τὰ σχέδια τῶν ἀρχαίων ἀναγλύφων μόνον ἀνάλλοιωμα καὶ λαμπρὰ καὶ τὰ θαυμάζουμε ἀκόμα σήμερα.

Σκαλίζανε ἐπίσης τοὺς πέτρινους μυστηριώδεις ναοὺς τους καὶ οἱ Αἰγύπτιοι. Γεμίζανε ὁλόκληρη τὴν ἐπιφάνεια τῶν τοίχων μὲ ἀλλόκοτες καὶ ἀκίνητες εἰκόνες καὶ ἱστορίζανε μὲ αὐτὲς τὶς περιπέτειες τῶν θεῶν καὶ τῶν βασιλεῶν τους. Οἱ "Έλληνες ὅμως ἔδωσαν πρωτοτυπία καὶ τάξι στὸ ἀνάγλυφον. "Ἡ τέχνη αὐτὴ ἀρχίζει ἀπὸ τὰ μέσα τοῦ ἑβδόμου αἰῶνος πρὸ Χριστοῦ, ὅπταν καταργήθηκε ὁ Αἰγαιοπελασγικὸς ρυθμὸς τῶν ἀρχιτεκτονικῶν καὶ ἐπεβλήθη ὁ νέος Δωρικὸς ρυθμὸς.

Τότε τὰ αἰγαιοπελασγικὰ δώματα, οἱ εὐθύγραμμες δηλαδὴ ταρασσες, πού ἡ παράδοσις ἔχει ἀκόμα στὰ νησιά τοῦ Αἰγαίου, καταργήθηκαν καὶ ἀντικατεστάθηκαν μὲ τὴ δωρική διπλὴ στέγη. Στὶς στενότερες πλευρὲς τοῦ ναοῦ πάνω ἀπὸ τὸ κάθετο ἐπιστήλιον ὀψώθηκε ἕνας τρίγωνος τοῖχος (τύμπανον) γιὰ ν' ἀκουμπᾶνε πάνω του οἱ μεγαλύτεροι δοκοί.

Καὶ ἐπειδὴ εἶδαν τὸν τρίγωνον αὐτὸ τοῖχο νὰ μοιάζει μὲ ἀέτο μὲ τὰ δύο τοῦ φτερά ἀπλωμένα τὸν εἶπαν ἀέτωμα.

Τὸ ἀέτωμα πράγματι παρουσίαζε ἀπὸ μακριὰ ὅμι ὑπέροχη καὶ μεγάλοπρεπη κι' ἐκρίθη κατὰλληλον γιὰ νὰ κοσμηθῇ μὲ ὥραιες ἀνάγλυφες παραστάσεις.

Καὶ ἔτσι σιγά - σιγά μὲ τὴν ἐξέλιξι τοῦ ἐλληνικοῦ πολιτισμοῦ τὸ τρίγωνον αὐτὸ τμήμα τοῦ ναοῦ, γεννημένο ἀπὸ πρακτικὴ ἀνάγκη, κατήντησε νὰ γίνῃ ἡ πιὸ τέλεια ἀναπαράστασις τῆς μυθολογίας καὶ τῆς ἐσωτερικῆς πάλης τοῦ "Ανθρώπου.

Καὶ ὅμως τὸ πρόβλημα τοῦ γεμίσματος τοῦ τριγώνου διαστρώματος τοῦ ἀετώματος δὲν ἐλύθη, ὅπως θὰ νομίζῃ ἴσως κανεὶς, ὅλο μὲ μιά, ἀλλὰ χρειάστηκαν προσπάθειες ἀπειρες καὶ πειράματα ἀτέλειωτα γι' αὐτό, γιατί τὸ τρίγωνον σχῆμα παρουσίαζε δυσκολία γιὰ τὴ διακοσμητικὴ σύνθεσι τῆς παραστάσεως πού θὰ ἐφαρμοσθῇ μέσα στὸ διάστημά του.

Γιὰ τοῦτο βλέπουμε ὅτι τὰ πρῶτα ἀετώμα-

τα περιλαμβάνουν τὰ κατάλληλότερα γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸ σχήματα. Τὰ παράξενα τέρατα τῆς μυθολογίας μὲ τὰ ἔρποντα κορμιά σὰν τοῦ φειδίου ἔδωσαν τὴν πρώτη σύλληψι τῆς διακοσμῆσεως τοῦ ἀετώματος.

Τὸ τρικέφαλο τέρας ἀπὸ πούρι πού ἦτανε στὸ ἀέτωμα τοῦ "Εκατομπέδου τῆς "Ακροπόλεως τῶν "Αθηνῶν μᾶς δείχνει τί ἦτανε οἱ πανάρχαιες ἐκείνες παραστάσεις τῶν τεραστίων δωρικῶν ναῶν, καὶ μπορεῖ νὰ τὸ θαυμάσῃ κανεὶς στὸ Μουσεῖον τῆς "Ακροπόλεως.

Καὶ τί παράδοξο, ἀλήθεια, φανταστικὸ θηρίο μὲ τρία γενειοφόρα κεφάλια, μὲ μάτια κυανᾶ, μὲ εἰρωνικὸ χαμόγελο καὶ μπλὲ μαλλιά καὶ τὸ κορμὶ του στολισμένο μὲ μαῦρες ἢ ἀσπρες λουρίδες.

Τὶ δροσερὴ καὶ ζωντανὴ ἡ σύλληψι τῆς πρωτόγονης ἐκείνης τέχνης τῶν ἀρχαίων ναῶν πού χάθηκε σὰν ὄνειρο παραμυθιοῦ. Καὶ τί ναοὶ ὑπερήφανοι, πελώριοι κι' ἐπιθλητικοὶ πού λάμπανε στὰ χαράματα τοῦ πρώτου Δωρικοῦ πολιτισμοῦ στὴν Κόρινθο, στὴν Κέρκυρα, στὴν Πελοπόννησο, στὴν "Αττικὴ καὶ ἄλλοι!

"Αφοῦ λοιπὸν τὰ τέρατα καὶ τὰ διάφορα παράξενα ζῶα προσέφεραν τὰ πρῶτα κι' εὐκολώτερα θέματα γιὰ τὴν παράστασι τῶν ἀετωμάτων, ἄρχισε νὰ ἀντιμετωπίζεται καὶ ἡ σύνθεσι τῆς ἀνθρώπινης μορφῆς.

Καὶ ὅταν ὑπερπηδήθηκε κι' ἡ δυσκολία αὐτὴ, τότε τὸ ἀνάγλυφον τοῦ ἀετώματος φτάνει στὴν πρώτη του ἀκμὴ, ὅπως τὸ βλέπουμε στοὺς θησαυροὺς τῶν Δελφῶν μικροὶ ναῖσκοι μὲ δύο Καρυάτιδες ὡς κολώνες στὴν πρόσωπι.

"Ο ρυθμὸς τοῦ πρώτου αὐτοῦ σταθμοῦ τῆς ἐλληνικῆς γλυπτικῆς πού διεμόρφωσε τὸ ἀνθρώπινο κορμὶ λέγεται "Αρχαϊκὸς καὶ ἡ σύνθεσι τῶν μορφῶν παίρνει ρυθμικὴ κίνησι.

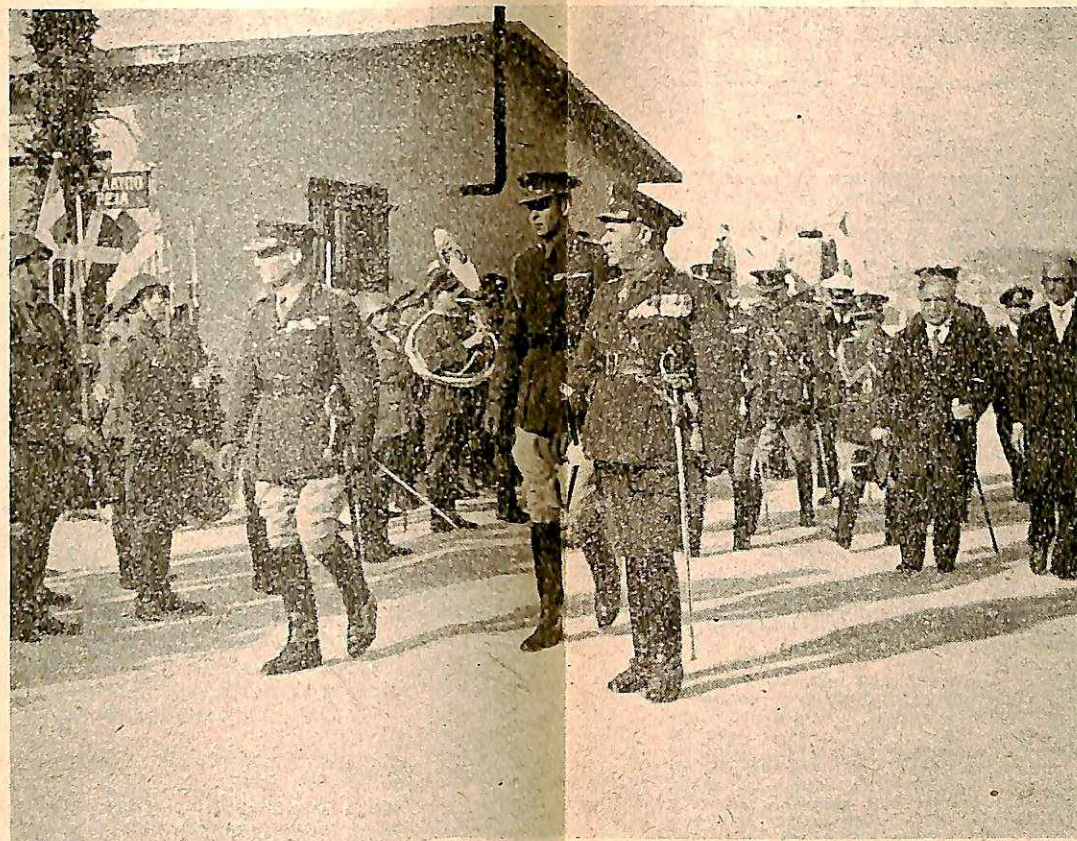
"Υστερα ἀπὸ τὴ ναυμαχία τῆς Σαλαμίνος, ὅπως ἄλλαξαν τὰ ἦθη κι' οἱ ἰδέες, τὸ ἴδιο ἔπαθε κι' ἡ τέχνη: ἀρχίζει νὰ μεταρρυθμίζεται μὲ βήματα τολμηρά. "Ἡ διακοσμητικὴ σύνθεσι ἐπιδιώκει νὰ βρῇ τὴν κίνησι μέσα στὴν ἀπλὴ φυσικότητα κι' ὄχι μέσα στὸ συμβατικὸ ρυθμὸ τῆς γραμμῆς. Παράδειγμα τέτοιας μεταρρυθμίσεως μᾶς προσφέρουν τὰ ἀετώματα τοῦ Ναοῦ τῆς "Αφαιας στὴν Αἴγινα.

"Ἡ νίκη κατὰ τῶν Περσῶν φέρνει ἄλλη μεταρρυθμισι στὴν τέχνη, ὅπως καὶ στὰ ἦθη. Στὸ πελώριο ἀέτωμα τοῦ Ναοῦ τοῦ Διὸς στὴν "Ολυμπία βλέπουμε τὴ νέα ἀλλαγὴ αὐτὴ. "Ἡ τέχνη καὶ ὁ ρυθμὸς ἐπιδιώκει νὰ προσανατολισθῇ πρὸς τὴν σκέψι καὶ σὰ πάθη. Τὰ θέματα παίρνουν ἠθικὴ ἔννοια.

Στὸ ναὸ τοῦ Παρθενῶνος στὴν "Αθήνα τὸ ἀέτωμα λέει τὴν τελευταία λέξι. "Ο ρυθμὸς προσανατολίζεται τώρα πρὸς τὴν γαλήνη, τὴν ὑπέρτατη ἰδέα καὶ σοφία.

ΤΖ. ΚΑ'Ι'ΜΗΣ

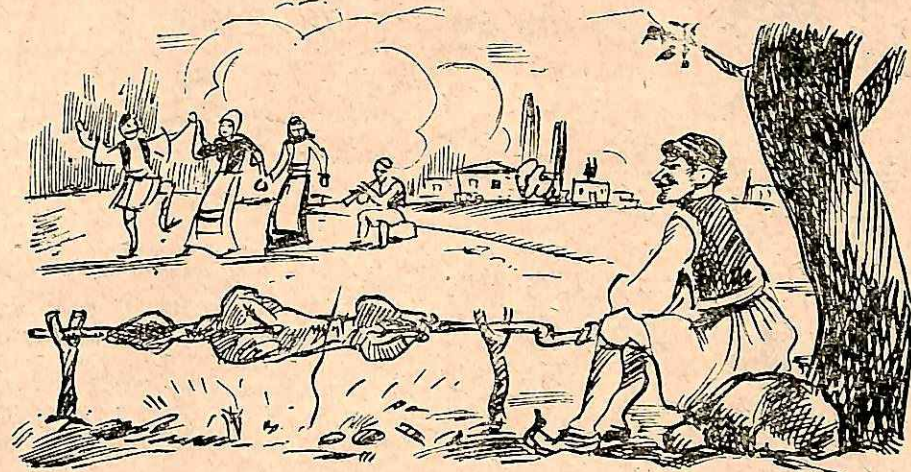
ΤΟ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΑΣ ΡΕΠΟΡΤΑΖ

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς, ἡ Α. Β. Υ. ὁ Διάδοχος Παῦλος, ὁ "Αρχηγός, ὁ "Υφυπουργός τῶν Στρατιωτικῶν κ. Παπαδήμας καὶ ἀνάτοτοι ἀξιωματικοὶ κατὰ ἰκίαν ἐπίσκεψιν τους εἰς τοὺς στρατώνας.

Μία χαριτωμένη μικρὰ τοῦ Συνοικισμοῦ 4ης Αὐγούστου (πρῶην Δραπετσῶνος) προσφέρει ἄνθη εἰς τὸν "Αρχηγὸν κατὰ τὴν ἐορτὴν τῆς Πρωτομαγιάς.

ΤΟ ΣΑΡΑΝΤΑΗΜΕΡΟ ΣΤΟ ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ

Τὴν ἴδια ἐποχὴ πού γιορτάζουμε τὴν "Ανάστασι τοῦ Χριστοῦ, χαίρομαστε καὶ γιὰ τὴν ἀνοιξιὰτικὴ ἀνανέωσι τῆς φύσεως. Τὸ σαραντὰ ἡμερο, δηλαδὴ τὸ διάστημα ἀπὸ τὸ Πάσχα ἕως τὴ γιορτὴ τῆς "Αναλήψεως, ἀποτελεῖ καὶ τὴν ἀρχὴ τῆς ἀνοίξεως στὴν "Ελλάδα. Εἶναι γνωστὸ ὅτι ἡ "Ορθόδοξος "Εκκλησία σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα ἐορτάζει τὴν "Ανάστασι τοῦ Σωτῆρος καὶ ὁ λαὸς μας μὲ διάφορα ἔθιμα συμμετέχει σ' αὐτὸ τὸν ἐορτασμό. Μὰ παράλληλα ἐκδηλώνουμε καὶ τὴν χαρὰ μας γιὰ τὴν ἀνανέωσι τῆς φυσικῆς ὡμορφίας, γιὰ τὸν ἀνοιξιὰτικο πανηγυρισμὸ τοῦ ὑπαίθρου. . .

Σὲ διάφορα μέρη τῆς "Ελλάδος γίνονται κατὰ τὸ σαρανταῖο τοῦ Πάσχα ὑπαίθρια πανηγύρια. Μέσα στὴ χαρὰ τῆς φύσεως, πού ξαναγεννιέται, γιορτάζουν οἱ χριστιανοί. "Οταν γίνονται τὰ θρησκευτικὰ αὐτὰ πανηγύρια, οἱ πιστοὶ πηγαίνουν τὸ πρῶτὸν ἐκκλησία καὶ κατόπιν βγαίνουν στὸ ὑπαίθρου. "Εκεῖ, κάτω ἀπὸ τὰ δένδρα, ψῆνονται ἀρνιά, γίνονται χοροὶ καὶ τραγούδια μὲ λαϊκὰ μουσικὰ ὄργανα. "Ετσι γίνεται διπλὸς ἐορτασμός.

Τέτοια ὑπαίθρια πανηγύρια, θρησκευτικὰ καὶ κοσμικὰ μαζί, γίνονται τὸ σαρανταῖο καὶ πολλὰ χωριά τῆς Κερκύρας. "Αλλὰ στὴν Κέρκυρα κατὰ τὸ σαρανταῖο, ἀπὸ τὴν Δευτέρα τοῦ Πάσχα ὡς τὴν ἡμέρα τῆς "Αναλήψεως, γίνονται καὶ θρησκευτικὲς λιτανεῖες στὰ διάφορα χωριά. Στὴν κορυφὴ τῆς πομπῆς εἶναι τὸ βυτινόχρωμο μεγάλο «φλάμ-π ο υ ρ ο» τῆς "Εκκλησίας μὲ τίς χρυσεὲς πολυχρῶμες ἀγιογραφίες. Καὶ ἀκολουθοῦν ἅγιες εἰκόνες, παπάδες, κόσμος. . .

"Αλλὰ, κατὰ τὸ σαρανταῖο, τὸ φλάμπουρο παρουσιάζεται τιμητικὰ καὶ στὶς κηδεῖες. "Αν πεθάνῃ κανένας στὰ χωριά κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸ τοῦ Πασχαλίου ἐορτασμοῦ, κηδεύεται μὲ ἐπὶ κεφαλῇ τὸ φλάμπουρο. "Οταν ὅμως περάσῃ ἡ γιορτὴ τῆς "Αναλήψεως, ὅποιος καὶ νὰ πεθάνῃ, τὰ φλάμπουρα δὲν βγαίνουν ἀπὸ τὴν ἐκκλησία. Μονάχα ἂν πεθάνῃ λερωμένος γίνεται τιμητικὴ ἐξάφρεσι καὶ πᾶει στὴν κηδεῖα καὶ τὸ φλάμπουρο.

Αὐτὰ τὰ ἔθιμα ἐπικρατοῦν στὰ χωριά γιὰ τὸ σαρανταῖο. Μὰ ἀκόμη μεγαλύτερη μεταβολὴ συνθῆκῶν, κατὰ τὴν ἐορταστικὴ αὐτὴν περίοδο, γίνεται στὸ "Αγιον "Ορος. "Εκεῖ, μόλις μπῇ ἡ ἀνοιξί, ἡ φύσις πανηγυρίζει μὲ τρόπο καταπληκτικόν. Γιατὶ ὅλος ὁ "Αθῶς εἶναι σὰν περιβόλι γεμῆτο μὲ πρασινάδα καὶ ρυακία. Σὰν μπαίνει ἡ ἀνοιξί, γεμίζει ὁ τόπος ἀπὸ πεταλοῦδες, ἀπὸ μυριάδες πουλιῶν, ἀπὸ ἀμέτρητα λουλούδια, ἀπὸ χαρὰ καὶ εὐδαιμονία! Καὶ τὴν ἴδια ἐποχὴ φθάνει ἡ γιορτὴ τοῦ Πάσχα. "Ἡ σιωπηλὴ καλογερικὴ κοινωνία ἀλλάζει ξαφνικὰ ὁλόκληρη! Τὴν μελαγχολία διαδέχεται γιὰ σαραντὰ μέρες ἡ χαρὰ! . . .

"Ολα ἀλλάζουν ξαφνικὰ ἐκεῖ. "Ακόμα κι' ὁ χαιρετισμός, Σ' ὅλο τὸ ἄλλο χρονικὸ διάστημα οἱ καλόγηροι τοῦ "Αγίου "Ορους χαιρετοῦν μὲ τὴν λέξι «Εὐλο γ ε ἱ τ ε». Δὲν λένε ποτὲ «Καλημέρα», «Καλησπέρα» ἢ «Καληνύχτα». Μόλις ὅμως γίνῃ ἡ "Ανάστασι καὶ σ'

ὅλο τὸ διάστημα τοῦ σαρανταῖοι οἱ καλόγηροι χαιρετῶνται ἔτσι:

— Χριστὸς "Ανέστη, λέει ὁ ἕνας.
— "Αληθῶς "Ανέστη, ἀπαντᾷ ὁ ἄλλος.

Κάθε ἄλλος ἐγκόσμιος χαιρετισμὸς ἐξενιέται ἐμπρὸς στὸ ἀγγελμα τῆς "Αναστάσεως τοῦ Χριστοῦ!

Χαρὰ γενικὴ σκορπιέται σ' ὅλο τὸ "Ορος κατὰ τὸ σαρανταῖο. "Έλληνες, Ρῶσσοι, Σέρβοι, Βούλγαροι καὶ Ρουμῶνοι καλόγηροι, σφιχτὰ ἐνωμένοι μὲ τὴν ἴδια ὀρθόδοξη πίστι, ἀνταμώνονται φιλικὰ καὶ χαιρετίζονται ἐγκάρδια. Κι' οἱ ἄλλοι ἐκείνοι καλόγηροι συνθίζουσιν κατὰ τὶς ἡμέρες αὐτὲς τῆς χαρᾶς νὰ φοροῦν καὶ ράσα χρωματιστά. Οἱ "Έλληνες φοροῦν μαῦρα. Μὰ οἱ ἄλλοι συνθίζουσιν τῶρα νὰ φοροῦν καὶ μώβ, βυσσινία ἢ σκούρα μπλέ. Χρώματα χαρμόσινα, πού δὲν τὰ φοροῦν στὶς μέρες τῆς νηστείας καὶ τῆς Μεγάλης "Εβδομάδος, μὰ τὰ χαίρονται κατὰ τὶς ἡμέρες τοῦ Πάσχα. Φοροῦν ἀκόμα καὶ φαῖα, δηλαδὴ σταχτιά, ράσα. Αὐτὰ ὅμως εἶναι περισσότερο βυζαντινὰ. Ξέρουμε ὅτι οἱ παλαιοὶ Βυζαντινοὶ γαλόγηροι ἐφόρου «τριβάνια φαῖα». Τὰ μαῦρα ράσα ἐπεκράτησαν ἀργότερα.

Μὰ μεγάλη μεταβολὴ μὲ τὸ Πάσχα γίνεται καὶ στὴ διαίτα τῶν καλόγηρων. Μετὰ τὴν νηστεία τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, τῶρα «καταλύεται τὸ ἔλαιον καὶ ὁ οἶνος» σ' ὅλο τὸ σαρανταῖο καὶ συχνὰ στὴν «τ ρ ἄ π ε ζ α» ὑπάρχει καὶ ψᾶρι. Αὐτὰ γίνονται στὰ «οἶνοβόδια» μοναστήρια, ὅπου σ' ὅλο τὸ διάστημα τῆς Σαρακοστῆς ὄχι μόνο δὲν τρῶνε ψᾶρια, μὰ δὲν ἐπιτρέπεται οὔτε κρασί, οὔτε λάδι. Μάλιστα οἱ καλόγηροι τρῶνουν τὴν σαρακοστὴ μόνον μιά φορὰ τὴν ἡμέρα, κατὰ τὶς 4 τὸ ἀπόγευμα. Κατὰ τὸ σαρανταῖο τρῶνουν δύο φορές. Κάθονται στὴν «τ ρ ἄ π ε ζ α». Καὶ, ἐνῶ διαδέχονται συναεῖρια καὶ χαρμόσινα κείμενα τῆς "Αναστάσεως, οἱ καλόγηροι τρῶνουν μπακαλιάρο ἢ φρέσκο ψᾶρι, ἄλλωρὲς σαρόλλες καὶ σαλατικά, Σαραντὰ μέρες ἐξοῦν τὴ νηστεία. Πίνουν μάλιστα καὶ κρασί. Μονάχα κρέας δὲν τρῶνουν ποτέ.

Στὰ «δ ι ο ρ ρ ο θ μ α» ὅμως μοναστήρια, ὅπου οἱ καλόγηροι δὲν κάθονται σὲ κοινὴν τράπεζα, μὰ τρῶνουν στὰ κελλιά τους, τρῶνε κατὰ τὸ σαρανταῖο καὶ κρεὰτα τράγου ἢ γουρουνόπουλου ἢ ὀρνίθας. Μερικοὶ τρῶνε καὶ αὐγά καὶ πιτσούνια. Μὰ αὐτὰ τὰ τελευταῖα κανονικὰ ἐπιτρέπονται μόνο στοὺς ἀρρώστους καλόγηρους.

"Ετσι ἀλλάζουν ὅλα στὸ "Αγιον "Ορος κατὰ τὸ Πάσχα καὶ κατὰ τὸ σαρανταῖο. "Ανθρώποι καὶ φύσις πανηγυρίζουν. Καὶ μέσα στὴ σιωπὴ τῆς μοναστικῆς πολιτείας, ὅπου ἀπαγορεύεται κάθε «κοσμικὸν ἄσμα», κάθε πυροβολισμὸς ἢ κρότος, κάθε χαρμωσυνή φωνή, ἀκούγονται γιὰ σαραντὰ μόνο ἡμέρες ψαλμοὶδες χαρούμενες. Εἶναι τὰ ἀναστάσιμα τροπάρια τῆς περιόδου αὐτῆς: τὸ «Αναστάσεως ἡμέρα καὶ λαμπρυνθῶμεν λαοί» καὶ τὰ ἄλλα. Καὶ συχνότερα ἀπὸ ὅλα ἀκούεται ἀπὸ κελλιά, σκήτες, καλύδες καὶ καθίσματα ἀσκητῶν τὸ «Χριστὸς "Ανέστη» — τὸ χαρμόσυνο καὶ αἰώνιο κήρυγμα τῆς "Αναστάσεως τοῦ Χριστοῦ. . .

ΦΩΤΟΣ ΓΙΟΦΥΛΛΗ Σ

ΤΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ ΤΟΥ ΗΕCΤΟΡ ΜΑΛΟΤ

Χωρίς οικογένεια

(Συνέχεια

έκ του προηγούμενου).
Την ώρα που μ' έπαιρνε ο ύπνος, θυμήθηκα ένα λόγο που τόν έλεγε συχνά ο Βιτάλης: «Η τύχη πηγαίνει σ' εκείνους που δεν

την έχουν ανάγκη». Μια τόσο καλή εισπραξι ήταν βέβαια σημάδι πως από στιγμή σε στιγμή θα παρουσιάζονταν οι γονείς μου! Κι, είχα τότε πεποιθήσι στα πρασιδηματά μου, ώστε την άλλη μέρα θα καθόμουν στο ξενοδοχείο να τους περιμένω, αν ο Μαρτίνας δεν με άναγκαζε να βγω έξω, να παίξω και να τραγουδήσω μαζί του. Έτσι και την ημέρα αυτή κερδισαίμε άλλα ένδεκα φράγκα.

— Αν δεν ήταν να πλουτίσουμε σε λίγο από τους γονείς σου, θα πλουτίσας μοναχόι μας, κι' αυτό θα ήταν πολύ πιο ώραιο! έλεπε γελώντας ο Μαρτίνας.

Πέρασαν έτσι τρείς ημέρες χωρίς να παρουσιασθώ κανείς και τίποτα. Κάθε φορά που ρωτούσα την ξενοδόχα, μου απαντούσε στερεότυπα: «Κανέναν δεν έζητησε το Μπαρμπερή! κανένα γραμμα δεν ήλθε για σάς ή για το Μπαρμπερή!». Αλλά την τετάρτη ή μέρα μου έδωσε ένα γραμμα.

Ήταν η απάντησι της μάνας Μπαρμπερίνας, η καλύτερη η απάντησι που έσπευ να μου γράψουν, γιατί δεν ήξερε γραμματα. Μου έλεγε πως είχε μάθει το θάνατο του άντρου της και πως λίγων καιρό πρωτύτερα είχε λάθει απ' αυτόν ένα γραμμα που μου το έστειλε, γιατί ένόμιζε πως μπορούσε να μου χρησιμεύσι, αφού είχε πληροφoρίες για την οικογένειά μου.

— Γρήγορα, γρήγορα! φώναζε ο Μαρτίνας. Να διαβάσουμε το γραμμα του Μπαρμπερή! Τό άνοιξα με συγκίνησι και διάβασα:

«Αγαπητή μου γυναίκα,

Είμαι άρρωστος στο νοσοκομείο και φοβάμαι πως δεν θα ξανασηκωθώ. Αν είχα τη δύναμι, θα σου έγραφα πως με βρήκε αυτή η άρρωστεια· μα δεν μπορώ, ούτε είναι ανάγκη να γράψω πολλά, κι' έρχομαι εύθους στα σπουδαιότερα. Μάθε λοιπόν, πως αν δεν την γλυτώσω, εσύ πρέπει να γράφης στους κυρίους Γκρήθ και Γκέλλε, Γκρήν-σκουέρ, Λίνκολν-σ' Ινν, στο Λονδίνο. Είναι οι δικηγόροι που επιφορτίσθηκαν να βρουν τον Ρεμύ. Να τους γράφης πως εσύ μόνο μπορείς να τους δώσης πληροφορίες για το παιδί, άλλα κοιτάξε να σου πληρώσουν καλά τις πληροφορίες σου. Με τα χρήματα αυτά θα περάσης και συ καλά γεράματα.

Για να μάθης τώρα που βρίσκεται ο Ρεμύς, γράψε σε κάποιον κύρ-Πέτρο Άκκέν, πρώην κηπουρό, φυλακισμένο τώρα για κρή στο Κλιού, στο Παρίσι. Όλα σου τα γραμματα να σου τα γράφω ο παπός μας, γιατί σε τέτοια ύποθεσι δεν πρέπει να εμπιστευθής τον τυχόντα. Και μην κάμης τίποτα, πριν μάθης το θάνατό μου.

Σε φιλώ για ύστερη φορά.

Μπαρμπερή ς

Δεν είχα καλά-καλά τελειώσει το διάσασμα, όταν ο Μαρτίνας πετάχθηκε μ' ένα πήδημα.

— Έμπρός! εφώναξε, στο Λονδίνο! Ήμουν τόσο σκατάμενος απ' όσα είχα διαβάσει, ώστε σκόταξα το Μαρτίνα χωρίς να καταλάβω τί έλεπε.

— Μα αφού ο Μπαρμπερής γράφει, εξακολουθήσε, πως Άγγλοι δικηγόροι επιφορτίσθηκαν να σε βρουν, θα πή πως και οι γονείς σου είναι Άγγλοι.

— Μα...
— Τι; Σου κακοφαίνεται που είναι Άγγλοι;

— Ναι. Ήθελα να είναι Γάλλοι, από την πατρίδα της Λίζας και των παιδιών.

— Κι' εγώ ήθελα να είναι Ιταλοί.

— Αν είμαι όμως Άγγλος, θα είμαι από την πατρίδα του Άρθούρου και της κυρίας Μιλλιγκαν. Πάλι καλά!

— Τι θα ή αν είσαι Άγγλος; Μα είσαι βεβαίωτα! Αν οι γονείς σου ήταν Γάλλοι, δεν θάβασαν Άγγλους να τους βρουν το παιδί που έχασαν στη Γαλλία! Κι' αφού είναι

Άγγλοι, πρέπει να πάμε στην Άγγλία. Είναι ο καλύτερος τρόπος για να βρής τους γονείς σου, Ρεμύκό μου!

— Να γράψω, καλύτερα, σ' αυτούς τους δικηγόρους;

— Μπα! Εύκολότερα συνεννοείται κανείς μιλώντας παρά γράφοντας. Από την ημέρα που ήλθαμε στο Παρίσι, μαζέψαμε 52 φράγκα· εσδέξαμε τα 9, μάς μένουν 43, θάβουν και περισσεύουν για να πάμε στο Λονδίνο. Από τη Βουλώνη θα μπούμε σ' ένα πλοίο που θα μάς πάη κατ' ευθείαν. Και δεν θα πληρώσουμε πολλά.

— Πως το ξέρεις; Πηγες ποτέ στο Λονδίνο;

— Όχι· στο Ιπποδρόμιο όμως είχαμε δυο κλάουν που ήταν Άγγλοι. Πολλές φορές μου μίλησαν για το Λονδίνο. Μ' έμαθαν μάλιστα και κάμποσα άγγλικά, για να μιλούμε χωρίς να καταλαβαίνω η γρηγό-Καασόταίνα, που ήταν μια περίεργη!... Ένοια σου κι' εγώ θα σε οδηγώ στο Λονδίνο.

— Μα κι' εγώ έμαθα άγγλικά με το Βιτάλη.

— Ναι, μα τρία χρόνια τώρα θα τα ξέχασες, ενώ εγώ τα θυμώμαι ακόμα, θα ίδης.

— Έπειτα, να σου πω την αλήθεια, θέλω νάρθω μαζί σου στο Λονδίνο και για άλλο λόγο.

— Τι λόγο;

— Να, αν οι γονείς σου έρχονταν να σε βρουν στο Παρίσι, μπορούσε εξαίρετα να μη σ' αφήσουν να με πάρης μαζί σου· ενώ, άμα θα είμαι κι' εγώ στην Άγγλία, δεν θα με διώξουν.

Ο συλλογισμός αυτός μου φάνηκε κάπως προσδλητικός για τους γονείς μου· δεν ήταν δηλαδή και μια μικρή πιθανότης να γίνη έτσι, όπως έλεγε ο Μαρτίνας· γι' αυτό και μόνο δεχόμην να πάω άμσως στο Λονδίνο, και να πάω μαζί του.

— Φεύγουμε, τού είπα.

— Έμπρός!

Σε δυο λεπτά οι σάκκοι μας δέθηκαν και κατεβήκαμε έτοιμοι να φύγουμε.

— Άμα μάς είδε με τα πράγματά μας, η ξενοδόχα έβγαλε τις φωνές:

— Πως!; Ο μικρός κύριος φεύγει; (ο μικρός κύριος ήμουν εγώ). Δεν θα περιμένω λοιπόν τους γονείς του; Δεν θα κάμη καλά· γιατί οι γονείς του εδω πάντα θάρχονταν και θάβελπαν μάλιστα και πόσο τον περιποιούμαστε.

Μα η εύλογητι αυτή δεν μπόρεσε να με

κρατήσι, κι' αφού επλήρωσα το λογαριασμό μας, βγήκα στο δρόμο, όπου με περιμέναν ο Μαρτίνας κι' ο Κάπης.

— Δεν μπορώ να ξέρω τουλάχιστο που πάτε; μου φώναζε η ξενοδόχα.

— Αλήθεια, φρόνιμο ήταν να της αφήσω τη διεύθυνσί μου. Έγύρσια και την έγγραφα στο βιβλίο της.

— Στο Λονδίνο! Έβγαλε πάλι τις φωνές η γρηγό. Δυο μούρέλια δλομόναχα στο Λονδίνο! Φοβερό!

Πριν φύγουμε για τη Βουλώνη, έπρεπε να πάμε ν' αποαιρετηθούμε τον πατέρα.

Δεν ήταν θλιβερή αυτή η επίσκεψι. Με μεγάλη του χαρά έμαθε ο πατέρας πως πηγαίνα να βρω την οικογένειά μου, κι' εγώ πάλι με μεγάλη ευχαρίστησι του ύποσέθηκα πως δεν θ' άργουσα να γυρίσω με τους γονείς μου για να τον βγάλω από τη φυλακή.

— Στο καλό, παιδί μου, και καλή τύχη! Άν δεν είναι να γυρίσης όσο γρήγορα λές, γράψε μου.

— Όχι, θα γυρίσω!

Την ημέρα εκείνη περπατήσαμε χωρίς να σταθούμε ως τη Μουσαέλλη, όπου κοιμηθήκαμε σ' ένα κτήμα, γιατί έπρεπε να οικονομήσουμε τα λεπτά μας για το ταξίδι. Ο Μαρτίνας έλεγε πως δεν θα έστοιχίσε πολύ· αλλά πόσο;

Καθώς πηγαίναμε, μου μάθαινε άγγλικές λέξεις, γιατί μια σκέψι μου είχε προενησί μεγάλη ανησυχία: «Αν οι γονείς μου δεν καταλαβαίνουν γαλλικά, ούτε Ιταλικά, πως θα μπορούσαμε να συνεννοηθώμε; Κι' αυτό θα μάς στενοχωρούσε πολύ. Τι θάλεγα σ' αδέλφια μου, αν είχα; Δεν θάμουν γι' αυτά σαν ξένος, αφού δεν θα μπορούσα να τους μιλώ; Όσες φορές συλλογιόμην και την επιστροφή μου στο πατρικό σπίτι, ποτέ δεν μου ήλθε η ιδέα πως μπορούσα να βρεθώ μπερδεμένος επειδή δεν θάξερα μια ξένη γλώσσα.

Και θα χρειάζονταν, βέβαια, πολυς καιρός για να μάθω τ' άγγλικά, που μου φαινόταν πολύ δύσκολα.

Εκάμαμε όκτώ ημέρες για να φθάσουμε από το Παρίσι στη Βουλώνη· γιατί σταμάτησαμε από λίγο στις κυριότερες πόλεις που βρέθηκαν στο δρόμο μας: στο Μπωβαί, στην Αρπεέλλη, για να μη λιποστούμε το κεφάλι μας. Όταν φθάσαμε στη Βουλώνη, είχαμε ακόμη τριανταδύο φράγκα, δηλαδή πολύ περισσότερα απ' όσα χρειάζονταν για τα ναυλά μας.

Επειδή ο Μαρτίνας δεν είχε ιδή ποτέ θάλασσα, ο πρώτος μας περίπατος έγινε στην προκυαία. Στάθηκε λίγες στιγμές με τα μάτια προσηλωμένα στα διμυλωδή βάρη του όριζοντα· έπειτα κροτάλισε τη γλώσσα του κι' εδήλωσε πως το θέαμα ήταν άσχημο, μελαγχολικό και βρώμικο.

— Άνοιξε τότε συζητησι μεταξύ μας, γιατί πολλές φορές είχαμε μιλήσει για τη θάλασσα κι' εγώ τού έλεγα πάντα πως ήταν τ' ωραιότερο πράγμα που μπορούσε κανείς να ιδή. Υποστήριξα και τώρα τη γνώμη μου.

— Μπορεί να έχης δίκιο, έλεπε ο Μαρτίνας, όταν η θάλασσα είναι γαλανή, σαν αυτή που λές πως είδες στη Σέττη. Μα όταν είναι σαν και τούτη δώ κιτρινοπράσινη κι' έχη απάνω της έναν ουρανό στακτερό με μεγάλα σύννεφα ήκουρα, είναι άσχημο πράγμα, πολύ άσχημο και δεν σου κάνει καμιά όρεξι να ταξιδέψης.

Τις περισσότερες φορές ο Μαρτίνας κι' εγώ ήμαστε σύμφωνοι· η παραδεχόταν τη γνώμη μου ή παραδεχόμουν τη δική του. Μ' αυτή τη φορά κανέναν δεν έννοουσε να ύποχωρήσι κι' εγώ μάλιστα εδήλωσα πως αυτή η πράσινη θάλασσα με τον διμυλωδή όριζοντα και με τα μεγάλα σύννεφα που τα έσπρωχνε ο άνεμος εδω κι' εκεί, ήταν πολύ πιο ώραια από μια γαλανή θάλασσα κάτω από γαλανό ουρανό.

— Τό λές αυτό γιατί; έλεσι Άγγλος, αποκρίθηκε ο Μαρτίνας και γιατί αυτή η θάλασσα είναι της πατρίδας σου!

Τό βαπόρι του Λονδίνου, καθώς εμάθαμε, θάφευγε στις τέσσερις το πρωί. Και από τις τρισημίση ήμαστε μέσα, έγκατεστημένοι όσο

μπορούσαμε καλύτερα, πίσω από ένα σωρό κασσόνια, που μάς προφύλαγε κάπως από τον ύγρο κρύο βοριά.

Στο φως μερικόν φαναριών είδαμε που φόρτωναν το πλοίο. Τα καρούλια έτρεζαν, οι κάσες που κατέβαναν στο άμπάρι κροτούσαν και κάθε τόσο οι ναύτες πετούσαν λίγες λέξεις με τραχεία προφορά. Άλλα τόν περισσότερο θόρυβο τόν έκανε ο ατμός, καθώς ξέφευγε από τη μηχανή σε μικρά άσπρα κουδάρια. Κτύπησε ένα κουδούνι, λύθηκαν τα σχοινιά και ξεκινήσαμε για την πατρίδα μου!

Πολλές φορές είχα πη στο Μαρτίνα πως δεν υπάρχει τίποτα πιο διασκεδαστικό από ένα περίπατο με πλοίο. Γι' αυτό έπρεπε να πάμε στο νερό, χωρίς να καταλαβαίνω το δρόμο που κάνεις. Κάτι έξοχο, αλήθεια, ένα όνειρο!

Μιλώντας έτσι, θυμώμουν τόν «Κύνκο» και τα ταξίδια που είχαμε κάνει στα διάφορα κανάλια. Η θάλασσα όμως δεν είναι κανάλι. Και μόλις βγήκαμε από το μώλο, το βαπόρι άρχισε να κουνιέται φοβερά, να χώνεται βαθειά στα νερά και πάλι να σηκώνεται ψηλά και πάλι να χώνεται, ακατάπαυστα. Με τα κουνήματα αυτά ο ατμός εξέφευγε από το φουγάρο με κρότο σπασρακτικό, έπειτα εξαφανιζόταν ησυχία και δεν άκουγες παρά τους τροχούς που κτυπούσαν τη θάλασσα, πότε από τ' ένα πλευρό και πότε από τ' άλλο, κατά την κλίσι του βαποριού.

— Τι όρασι πού γλιστράμε! μου είπε περιπατητικά ο Μαρτίνας.

Τι να τού πω; Μιλιά!

Άκόμα χειρότερα όταν βγήκαμε σ' ανοικτά, γιατί βρήκαμε μια θάλασσα πολύ φουσκωμένη.

— Αέφανα ο Μαρτίνας, που κάμποση ώρα δεν μιλούσε, σηκώθηκε απότομα.

— Τι έχεις; τού είπα.

— Άσε με, γιατί δεν είμαι καλά. Παραχoreύουμε και ιουδρείται έμετός.

— Σε πιάνει η θάλασσα, καθώς λένε.

— Και δεν μ' αφήνει!.

— Έτρεξε κι' έσκυψε από την κουπαστή...

Α, πόσο υπέφερε ο καμμένος μου ο Μαρτίνας! Τόν πήρα στην αγκαλιά μου, τόν κάθισα πιο αναπαυτικά σ' ένα κασσόνι, τόν έβαλα ν' ακουμπήσι το κεφάλι του στο στήθος μου. Τού κάκου! Άναστενάξε, βογγούσε και κάθε τόσο σηκώνονταν εαφνικά, έτρεξε στην κουπαστή και ξαναγύριζε σε λίγο, τρικλιζόντας, να καθήσι κοντά μου και ν' ακουμπήσι το κεφάλι του στο στήθος μου.

Κάθε φορά που ξαναγύριζε, μου έειχνε τ' όργό του, μισογελώντας και μισοθυμωμένος, και μου έλεγε:

— Αχ, έσεις οι Άγγλοι!... Δεν έχετε σωθικά να σάς τ' ανακατέψη η θάλασσα;

— Όχι, εύχυνώ!

— Όταν ημερώσε, — και ήταν μια μέρα χλωμή, σκουνοφλισμένη, χωρίς ήλιο, — βρεθήκαμε μπροστά σε κάτι βραχώδη ακρογιάλια και βλέπαμε δώ κι' εκεί καρόδια ακίνητα και χωρίς πανιά. Λίγο-λίγο η τρικυμία έπεσε και το βαπόρι μας γλιστρούσε τώρα απάνω σε γαλήνια νερά, τόσο απαλά όσο σχεδόν και ο «Κύνκος» στο κανάλι. Δεν ταξιδεύσαμε πια σε θάλασσα. Δεξιά κι' αριστερά βλέπαμε όχθες δασωμένες, η καλύτερα τις μαντεύαμε μέσα στην πρωινή ομίχλη. Είχαμε μπή στον ποταμό, στον Τάμεσι.

— Φθάσαμε στην Άγγλία! έλεπα τού Μαρτίνα.

Μα δεν υποδέχθηκε με χαρά αυτή την είδησι και, εξαπλώνόμενος φαρδύς-πλατύς χαμω, μου είπε:

— Άσε με να κοιμηθώ!

Επειδή έμένα δεν με ζάλιζε η θάλασσα και δεν είχα υποφέρει στο ταξίδι, δεν αισθανόμουν καμιά ανάγκη να κοιμηθώ. Άφησα λοιπόν το Μαρτίνα εξαπλωμένο σε μια άκρη του καταστρώματος κι' εγώ με τόν Κάπη ανέβηκα κι' εκάθησα στο ψηλότερο κασσόνι.

Κι' ο Κάπης επίσης δεν υπέφερε στο ταξίδι. Ποιός ξέρει! Με τόν Βιτάλη μπορεί να είχε ταξιδέψει πολλές φορές.

Από εκεί-πάνω έβλεπα όλον τόν ποταμό, μπροστά και πίσω. Από τ' όδεξί μέρος ήταν μια άμμουδιά, που ο άρρος την έστόλιζε με μια άσπρη ταινία· από τ' αριστερό όμως ένόμιζε πως ξαναγύριζε πάλι θάλασσα.

Μ' αυτό ήταν όπτική απάτη. Γιατί σε λίγο φάνηκαν κι' οι δυο όχθες, πρώτα υποκύνανες και κατόπι καθαράτες, κιτρινωπές.

Στη μέση του ποταμού στεκόταν δλόκληρος στόλος από άγκυροβολημένα πλοία κι' άναμεσα σ' αυτά έτρεχαν βαπόρια, βαποράκια, ρυμουλκά, που άφιναν πίσω τους μακριές ταινίες από μαύρο καπνό.

Πόσα πλοία! πόσα πανιά! Ποτέ δεν έφανταζόμουν πως ένας ποταμός μπορούσε νάχη τόσο πληθος! Ο Γαρόνους, που μου είχε κάμει τόσο έντύπωση, δεν ήταν τίποτα μπροστά στον Τάμεσι που μ' εθάμπωνε τώρα.

(Ακολουθεί)

ΤΟ ΕΙΔΙΟ ΚΑΙ Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΣΤΗ ΖΩΗ ΜΑΣ

Θα μιλήσουμε σήμερα για κάτι που, αν και είναι χιλιοειπωμένο, δεν έπαυσε όμως, ούτε ποτέ και θά παύση, να είναι επίκαιρο, γιατί είναι αφάνταστα μεγάλη η σημασία, που έχει το βιβλίο στη ζωή μας.

Ύπηρε μια έποχή, πάνε 7 ή 8 χιλιάδες χρόνια από τότε, που οι άνθρωποι δεν είχαν στη διάθεσί τους χαρτί για να γράψουν τα διανοήματά τους και βιβλία για να τα μεταδίδουν. Έτσι στη Βαβυλώνα, όσες σκέψεις και άποφάσεις είχαν σπουδαία σημασία, και ήταν απαραίτητο να τις διατηρήσουν, τις χάραζαν απάνω σε λαοπρόφραχτους πλίνθους, που έπειτα τους ξήραιναν και τους έψηναν, για να σκληρύνουν και έτσι να διατηρηθούν. Έννοείται πως δεν μπορούσε ο καθένας να έχη στη διάθεσί του τέτοια μέσα γραφής, ούτε ήταν δυνατόν να γράφουν πάνω στους πλίνθους ούτε καν όσα περιέχει ένα όχι και πολύ μεγάλο σμημερινό βιβλίο, γιατί θα χρειάζονταν τόσο πολλοί και θα έπαιναν τόσο χώρο, που δεν θάξεραν που να τους φυλάξουν και πως να τους μεταχειριστούν.

Πολύ άργότερα οι άνθρωποι έγραφαν απάνω σε παπύρους και σε περιγαμηνές. Οι παπύροι ήταν φύλλα από ένα φυτό της Αιγύπτου, τόν πάπυρο, και οι περιγαμηνές ήταν κατεργασμένα δέρματα ζώων. Επειδή τα υλικά αυτά ήταν πιο εύκολο να τα άποκτούν, άρχισαν να γράφουν περισσότερα πράγματα, ακόμα και δλόκληρα συγγράμματα, που τ' αντέγραφαν σε περισσότερα αντίγραφα. Έτσι η παιδεία διαδόθηκε άρκετα, μορφώθηκαν πολλοί, και μέσα σ' αυτούς εαχώρισαν μερικά εξαίρετικά πνεύματα, που μάς κληροδότησαν τα άθάνατα μνημεία της τέχνης και της φιλοσοφίας, που τα θαυμάζει σήμερα όλος ο πολιτισμένος κόσμος και μάς κάνουν τόσο περήφανους γιατί είμαστε Έλληνες.

Ας μη φαντασθώμε όμως ότι την εποχήν εκείνην το βιβλίο ήταν τόσο κοινόχρηστο όσο είναι σήμερα. Για ν' αντιγραφή με τ' όχει ένα δλόκληρο συγγράμμα χρειάζονταν όχι μόνο πολλός κόπος και πολυς χρόνος αλλά και οι περιγαμηνές κόστιζαν πολύ ακριβά. Έτσι, μόνον οι πλούσιοι μπορούσαν να έχουν βιβλία και να μορφώνωνται. Ο πολυς λαός έμενε άγραμματος. Και όμως τα συγγράμματα αυτά της Αρχαίας Ελλάδος με τα λίγα άντίγραφα τους εδημιούργησαν άργότερα τόν σύγχρονον πολιτισμό. Γιατί όταν άλώθηκεν η Κωνσταντινούπολις και οι σοφοί του Βυζαντίου καταφεύγαν στην Ιταλία και έδειξαν εκεί τα άντίγραφα από τα έργα του Όμηρου, τού Σοφοκλή, τού Θουκυδίδη, τού Πλάτωνα, τού Αριστοτέλη και τών άλλων σοφών της αρχαιότητος, τόσο ένθουσιαστήκαν οι άρχοντες τών Ιταλικών πόλεων, ώστε ίδρυσαν σχολές για να διδάσκουν οι σοφοί πρόσφυγες της βασιλίδος τών πόλεων και άργάωσαν ειδικές άποστολές στην Άνατολή, για να αντιγράψουν και να τους φέρουν όσο τ' δυνατόν περισσότερα συγγράμματα. Και επειδή έν τώ με-

ταξύ είχε άνακαλυφθί το χαρτί και τα βιβλία κόστιζαν πολύ φθηνότερα από πριν, — αν και πάλι πανάκριβα άμα τα συγκρίνουμε με τα σμημερινά, — πολύ περισσότεροι φιλαναγνώστες μπορούσαν ν' άποκτήσουν μια συλλογή από βιβλία, μια βιβλιοθήκη. Κι' έθεωρείτο τότε σπάνιο πράγμα να έχη κανείς μια βιβλιοθήκη από 50 — 100 βιβλία, που κόστιζε μιάν δλόκληρη περιουσία, ενώ σήμερα κάθε σχεδόν σπίτι έχει τόνσον αριθμό βιβλίων γιατί κόστιζουν ελάχιστα. Και η πνευματική κίνησι που δημιουργήθηκε τότε στην Φλωρεντία, την Βερόνα, την Ρώμην και τις άλλες Ιταλικές πόλεις, όνομάζεται «Αναγέννησις», γιατί τ' άνθρωπιο πνεύμα άναγεννήθηκε από τ' πνευματικό σκοτάδι τού Μεσαίωνα.

Την μεγαλύτερη όμως επίδρασι στην εξάπλωσι τού βιβλίου και γενικότερα στην εξάπλωσι της παιδείας είχαν η εφεύρεσις της τυπογραφίας στα μέσα του ΙΕ' αιώνα από τόν Γουτεμβέργιο. Με την μεγάλην εύκολία στην έκτύπωσι ένός συγγράμματος σε πολλές χιλιάδες άντίτυπα, με τα μέσα που διαθέτει σήμερα η τυπογραφία, τ' ό βιβλίο έγινε προσιτό και στόν πιο φτωχό φιλαναγνώστη και η άγραμματοσύνη περιωρίστηκε. Τ' πνευματικό επίπεδο της κοινωνίας άνέθηκε και τ' πολιτισμός διαδόθηκε σ' όλον τόν κόσμο. Τα προϊόντα της σκέψως δεν ύπάρχει πια φόδος να χαθούν, ώστε να χρειάζωνται άνασκαφές για να βρεθούν, όπως για τα συγγράμματα τών αρχαίων, άλλα σήμερα ύπάρχουν μεγάλες βιβλιοθήκες, όπου φυλάγονται όλα τα βιβλία, που κάποτε κυκλοφόρησαν και που είναι πάντοτε στη διάθεσι όποιου τα ζήτησι για να τα διαβάσι. Έτσι από τις παλές βιβλιοθήκες της άναγεννήσεως με τις λίγες εκατοντάδες τόμους, φτάσαμε στις σμημερινές δημόσιες βιβλιοθήκες, με τις εκατοντάδες χιλιάδες τόμους.

Σήμερα το βιβλίο έπαμε ν' άποτελή είδος πολυτελείας, στόλισμα τών παλατιών τών άρχόντων και τών πλουσίων, άλλα έγινε είδος πρώτης ανάγκης τόσο για τούς σοφούς επιστήμονες, που περνούν τη ζωή τους σκυμμένοι πάνω στα βιβλία, όσο και για τούς φτωχούς εργάτες, που μετά τη δουλειά τους ζητούν σ' ένα εύχάριστο βιβλίο, τ' εακούρασμα τού όλοήμερου μόχθου τους.

Και η σμημερινή Έθνική μας Κυβέρνησι, που έταξε για καινούργιο ιδανικό της Φυλής μας την δημιουργίαν τού τρίτου ελληνικού πολιτισμού, ξέρετε καλά ότι το βιβλίο θά είναι ο μεγαλύτερος βοηθός μας στην προσπάθειά μας αυτή και γι' αυτό δεν τ' άφησε έξω από τόν κύκλο της μερίμνας της. Η πρώτη άρχη της φροντίδας της ήταν τ' σχολικό βιβλίο, και οι μαθηταί και οι μαθήτριες τών μικροτέρων τάξεων τού γυμνασίου χαίρονται τώρα τα καινούργια τους σχολικά βιβλία γραμμένα με πολύ περισσότερη προσοχή και τυπωμένα με πολύ μεγαλύτερη καλαισθησία και έπιμέλεια.

Γ. Ι. Φουσάρας

— Να πάμε στο Λονδίνο!...

«Πρέπει να συνηθίσωμεν οι Έλληνες στο πνεύμα της οικονομίας».

I. ΜΕΤΑΞΑΣ

ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΤΙΚΟ ΠΝΕΥΜΑ

Νέο κορίτσι.

Άγαπητή μου Φαλαγγίτισσα,

Θυμάστε ότι πριν από καιρό γίνηκε πολλός λόγος για την αποταμίευση. Μάλιστα αφιερώθηκε και μία μέρα στην ιδέα της αποταμίευσης. Πολλές από σας θα προμηθευτήκατε από τότε τους κουμπάρδες του ταχυδρομικού Ταμειυτηρίου και ίσως σήμερα να έχετε ένα ποσό μικρό ή μεγάλο εξοικονομήσει.

Πόση χαρά δεν θα νοιώθετε για τις οικονομίες σας αυτές! Τώρα έρχεται πάλι το Συμβούλιο του Ταχυδρομικού Ταμειυτηρίου και διαθέτει 200 χιλιάδες δραχμές και άλλα ακόμα ποσά για βραβεία εκείνων, που είναι κάτοχοι κουμπάρδων, δηλαδή εκείνων που ένοιωσαν τη σωτήρια αυτή ιδέα της αποταμίευσης και την εφηύρισαν στην πράξη. Κι αυτό γίνεται κυρίως για τους νέους και τις νέες, που άρχισαν να οικονομούν. Το γεγονός αυτό θα τους δώσει σε μία αρετή, και θα τους είναι τόσο ωφέλιμη σ' όλη τους τη ζωή. Γιατί όταν από μικρό παιδί άρχισα να σπαταλά τις δεκάρες και τις δραχμές, που θα τόν φιλοδωρήσουν, σε γλυκά και γλέντια κι όταν μεγαλώσει θα του πέφτη δύσκολο να οικονομήσει τα εκατοστάρικά και να έχει κάποια βάσι οικονομική για όλες τις δύσκολες της ζωής του περιστάσεις. Όλα θα του φαίνονται απαραίτητα και αναγκαία, τα λούσα, το φαγοπότι, τα γλέντια, και μόνο η αποταμίευση θα του φαίνεται περιττή. Γι' αυτό είναι μεγάλο πράγμα και πολύ σοφό αυτό που θέλει το Κράτος μας να μάς κάνει να νοιώσουμε και στο δ-ποίο να εξασκηθούμε.

Για κάθε Έλληνα η αποταμίευση πρέπει να γίνει μία ανάγκη. Και σε κείνον που παίρνει πολλά και σ' αυτόν που κερδίζει ελάχιστα. Όταν σκεφθούμε τη βαθεία σημάσια της αποταμίευσης, τότε θα καταλάβουμε

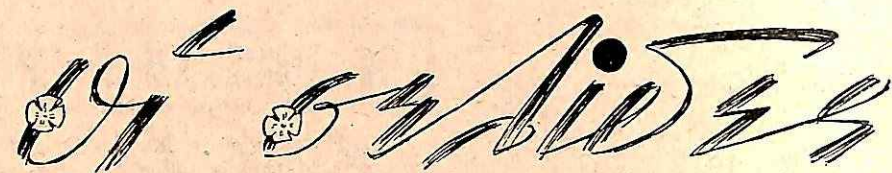
ΠΩΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΜΠΑΛΩΝΩΜΕ

Τα μπαλώματα που γίνονται για να διατηρηθούν όσον το δυνατόν περισσότερο καιρό τα φορέματα, τα έσώρουχα, τα είδη οικιακής χρήσεως πρέπει να είναι ανάλογα με τη φύση του υφάσματος για να γίνονται στερεότερα, αλλά και για να έχουν εμφάνιση καλύτερη. Π. χ. κατ' άλλο τρόπο πρέπει να μπαλωνώμε τα σκέτα βαμβακερά υφάσματα, κατ' άλλον τα τρικό, ενώ διαφορετικά πρέπει να μπαλωνώμε τα είδη της οικιακής χρήσεως, τα οποία σχηματίζουν γραμμές ή τετράγωνα χρωματιστά και για τα οποία μπορεί να χρησιμοποιήσουμε ένα είδος μπαλώματος που δεν φαίνεται καθόλου όταν η εκτέλεσής του γίνει καλή.

Για να γίνει καλό ένα μπάλωμα πρέπει:

1) Το μέγεθος του κομματιού που θα χρησιμοποιήσωμεν για μπάλωμα να είναι τόσο μεγάλο ώστε να φθάσει σε όλο το έμφανισμένο μέρος του ενδύματος.

2) Το κομμάτι το ξένο που θα σχηματίσει το μπάλωμα πρέπει να τοποθετηθεί επάνω στο έμφανισμένο κατά τρόπον ώστε να συμπίσουν τα σιμόνια και τα υφάδια του έμφαν-

την αξία της. Δεν προσπορίζει μόνο την άμεση ασφάλειά της στο άτομο, αλλά βοηθεί σε πολύ μεγάλο βαθμό το σύνολο. Βοηθώντας όμως το σύνολο παρέχει άνεση στα άτομα. Δηλαδή γίνεται μία διαρκής κυκλοφορία με πολυσύνθετα καλά για τις μονάδες και τους λαούς.

Στις περασμένες εποχές, που κανείς δεν φρόντιζε να εξηγήσει στις γιαγιάδες μας πολλά ζητήματα, ήταν και η αποταμίευση, χτίζει σχολεία, ρίχνει μώλους, κάνει γεφύρια, αντιπλημμυρικά έργα κι ένα σωρό παρόμοια. Μ' αυτά όμως δίνει συγχρόνως δουλειά σε χιλιάδες συμπατριώτες μας, τους βοηθεί να κερδίζουν το ψωμί της οικογενείας των, να ζούν και να σπουδάζουν τα παιδιά τους. Αυτά όλα κάνει η αποταμιευμένη δραχμή μας, που από νικήρινη γίνεται σιγά - σιγά με την κυκλοφορία της λαμπερή κι όλοχρυσή και δυναμική. Στην συναλλαγή αποκτά δύναμη και κύρος, στην κασέλα κρυμμένη είναι ένα κομματάκι άχρηστο μέταλλο.

Και η πράξη της αποταμίευσης δεν μάς απαλλάσσει μόνο από το φόβο του μέλλοντος. Μας διδάσκει και μας άσκει στο αποταμιευτικό πνεύμα, που θα μάς βοηθήσει ν' αντιμετωπίσουμε όλες τις δυσκολίες της ζωής μας με ένα ήσυχο συναίσθημα ασφαλείας.

Ακόμα όμως κάτι πολύ πιο μεγάλο μάς χαρίζει. Ξέρουμε ότι μέσα στα 1.345 εκατομμύρια - μνή εκπλήττεσαι, νέο κορίτσι! Τόσα ξεδεύει το Κράτος μας τώρα κάθε χρόνο - που διαβέτονται για έργα ωφέλιμα στο λαό μας, είναι και η δική μας δραχμή. Αυτό πρέπει να μάς κάνει περιφάνες. Γιατί έτσι βοηθούμε και με τις χιλιάδες καλύτερη αύριο, που θα διαιωνίσει α-θόρυβα και τη δική μας ζωή και θέλ-λησι μέσα στα μεγάλα αυτά έργα. Αυτή είναι η βαθεία σημάσια του αποταμιευτικού πνεύματος και γι' αυτό πρέπει να συνηθίσουμε στην αρετή της οικονομίας, όπως το θέλει ο Άρχηγός μας.

Σ. Καρ.

μένου υφάσματος και του μπαλώματος. Στη θέση αυτή θα τρυπωθεί από την ανάποδη χωρίς να είναι πιο μπόλικο ή πιο τετνωμένο το ένα από τα δύο υφάσματα, διότι και στερεό δεν θα γίνει το μπάλωμα και η εμφάνισή του δεν θα είναι καλή.

3) Οι βελονιές μας δεν πρέπει να είναι ούτε πολύ αραιές, οπότε θα ξηλώνεται το μπάλωμα, ούτε πολύ πυκνές, οπότε θα σχίζεται το υφάσμα. Έπίσης η κλωστή μας πρέπει να είναι μαλακή και όχι πολύ χονδρή, άλλως θα καταστραφεί γρήγορα το μέρος του ραψίματος στο υφάσμα.

4) Δίνουμε ένα κανονικό ορθογώνιο σχήμα στο μπάλωμα μας, το ράβουμε πρώτα από την ανάποδη με βελονιά στριφώματος, μετά γυρίζουμε τη δουλειά μας από την καλή, αφαιρούμε το έμφανισμένο κομμάτι του υφάσματος, ανοίγοντας μία τρύπα σχήματος ομοίου αλλά μικρότερου από το ξένο κομμάτι, πατούμε στις 4 γωνίες μικρές διαγώνιες ψαλιδιές για να γυρίσουν κανονικά τα άκρα, τα οποία επίσης ράβονται με βελονιά στριφώματος.

Κατ' αυτόν τον τρόπον έχομεν ένα μπάλωμα στερεό και πολύ καλής εμφάνισως.

ταχυδρομικά ταμειυτήρια, τοκίζονται εκεί για τον αποταμιευτή και μαζί με άλλα επίσης αποταμιεύματα αποτελούν τα αξιοσέβαστα εκείνα ποσά, που παίρνει το σημερινό μας νοικοκυρεμένο Κράτος και κάνει έργα δημοιουργικά και παραγωγικά βοηθώντας το λαό να ζήσει μία καλύτερη ζωή και ν' αποκτήσει έναν υψηλότερο πολιτισμό. Κάνει δρόμους, αποξηραίνει έλη, μεταβάλλοντάς τα σε χωράφια καλλιεργήσιμα, χτίζει σχολεία, ρίχνει μώλους, κάνει γεφύρια, αντιπλημμυρικά έργα κι ένα σωρό παρόμοια. Μ' αυτά όμως δίνει συγχρόνως δουλειά σε χιλιάδες συμπατριώτες μας, τους βοηθεί να κερδίζουν το ψωμί της οικογενείας των, να ζούν και να σπουδάζουν τα παιδιά τους. Αυτά όλα κάνει η αποταμιευμένη δραχμή μας, που από νικήρινη γίνεται σιγά - σιγά με την κυκλοφορία της λαμπερή κι όλοχρυσή και δυναμική. Στην συναλλαγή αποκτά δύναμη και κύρος, στην κασέλα κρυμμένη είναι ένα κομματάκι άχρηστο μέταλλο.

Και η πράξη της αποταμίευσης δεν μάς απαλλάσσει μόνο από το φόβο του μέλλοντος. Μας διδάσκει και μας άσκει στο αποταμιευτικό πνεύμα, που θα μάς βοηθήσει ν' αντιμετωπίσουμε όλες τις δυσκολίες της ζωής μας με ένα ήσυχο συναίσθημα ασφαλείας.

Ακόμα όμως κάτι πολύ πιο μεγάλο μάς χαρίζει. Ξέρουμε ότι μέσα στα 1.345 εκατομμύρια - μνή εκπλήττεσαι, νέο κορίτσι! Τόσα ξεδεύει το Κράτος μας τώρα κάθε χρόνο - που διαβέτονται για έργα ωφέλιμα στο λαό μας, είναι και η δική μας δραχμή. Αυτό πρέπει να μάς κάνει περιφάνες. Γιατί έτσι βοηθούμε και με τις χιλιάδες καλύτερη αύριο, που θα διαιωνίσει α-θόρυβα και τη δική μας ζωή και θέλ-λησι μέσα στα μεγάλα αυτά έργα. Αυτή είναι η βαθεία σημάσια του αποταμιευτικού πνεύματος και γι' αυτό πρέπει να συνηθίσουμε στην αρετή της οικονομίας, όπως το θέλει ο Άρχηγός μας.

Σ. Καρ.

ΣΥΝΤΑΓΑΙ ΓΛΥΚΙΣΜΑΤΩΝ

ΠΟΥΤΙΓΚΑ ΨΩΜΙΟΥ ΜΕ ΣΟΚΟΛΑΤΑ

Δόσεις: 2 κεσέδες κοπανισμένο παξιμάδι ή ψίχα ψωμιού υπαγιάτικου, 4 κεσέδες καυτό γάλα, 7-10 δ. ζάχαρη σοκολάτα (χωρίς ζάχαρη), 50 δράμα ζάχαρη, 2 αυγά, 1 πρέζα αλάτι, βανίλια.

Εκτέλεσις: Μαλάκωσε το παξιμάδι ή το ψωμί στο γάλα ως μισή ώρα. Αυώςε την σοκολάτα, πρόσθεσε εις αυτήν την μισή ζάχαρη και αρκετό γάλα, το όποιον παίρνεις από το ψωμί ώστε η σοκολάτα να χύνεται εύκολα. Πρόσθεσε κατόπιν την υπόλοιπη ζάχαρη, το αλάτι, την βανίλια, τα αυγά ελαφρώς κτυπημένα και το μαλακωμένο ψωμί. Ψήσε το σε βούτυρο μέγνη φόρμα επί μίαν ώρα σε φούρνο μέτριο. Σερβίρεις με μία όποιανδήποτε αλάτσα που-τίγκας.

ΜΠΙΣΚΟΤΑ ΣΟΚΟΛΑΤΑΣ

Δόσεις: 1/2 κεσέ βούτυρο, 1 δκά ζάχαρη, 1 αυγό, 2 1/2 κεσέδες αλεύρι, 1/2 κεσέ γάλα, 18 δράμα σοκολάτας (χωρίς ζάχαρη), 2 κουταλιές γλυκού πίκιν-πάουντερ (την αγοράζετε σε πακετάκια), πρέζα αλάτι.

Εκτέλεσις: Άσπρισε τα βούτυρο, πρόσθεσε την ζάχαρη σιγά-σιγά, το καλοκτυπημένο αυγό, το αλάτι και την λωμένη σοκολάτα. Άνακάτευσε καλά το μίγμα, πρόσθεσε το αλεύρι κοσκινισμένο και ανακατωμένο με την πίκιν-πάουντερ και πρόσθεσε το γάλα έναλλάξ με το

αλεύρι. Άφησε το μίγμα να κρυώσει, άνοιξέ το κατόπιν σ' ένα λεπτό φύλλο, κόψε το με φορμίτσες σε διάφορα σχήματα και ψήσέ το εις βουτυρωμένην λαμαρίναν και μέτριο φούρνο.

Παρατηρήσεις: Την φόρμαν των μπισκοτών πριν κόψουμε το μίγμα την βουτάμε σε αλεύρι για να μη κολλά.

ΚΕΪ'Κ ΜΕ ΜΕΛΙ

Δόσεις: 1 1/2 κεσέ μέλι, 1/2 κεσέ βούτυρο, 3 κρόκους αυγών, 5 κεσέδες αλεύρι, 2 κουταλιές γλυκού κανέλλα σκόνη, 1/2 κουταλιά γλυκού τριμμένο μοσχοκάρυδο 1 κεσέ κομμένες σταφίδες, 75 δράμα χονδροκομμένα αμύγδαλα, άσπρα τριών αυγών.

Εκτέλεσις: Άνακάτεψε την ζάχαρη, το μέλι, τους κρόκους των αυγών και κτύπησε πολύ καλά. Πρόσθεσε το αλεύρι κοσκινισμένο από τα άσπρα των αυγών, ανακάτεψε πολύ καλά. Πρόσθεσε ελαφρά τα άσπρα των αυγών κτυπημένα ταψία και εις χαμηλόν φούρνο επί μισή ώρα (ή ζώμη εις το ταψί δεν πρέπει να έχει πάχος περισσότερο από δύο δάκτυλα) και κάλυψε το με το επόμενο μίγμα: 1 1/2 δκά ζάχαρη, 3 άσπρα αυγών, 1/4 κεσέ νερό.

Βράσε την ζάχαρη με το νερό έως δτου πέφτοντας από ψηλά το σιρόπι να σχηματίζει κλωστή. Ένώ είναι ακόμη ζεστό, χύσε το σιρόπι επί των άσπρων των αυγών, τα όποια είναι κτυπημένα μαρέγκα, και κτύπησε καλά έως δτου γίνη αρκετά πηχτό ώστε να απλώνεται.

ΤΟ ΒΟΥΤΥΡΟΝ

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΟΥ ΣΚΩΡΟΥ

Το βούτυρον είναι προϊόν του γάλακτος και παράγεται δια του κτυπήματος αυτού επί ένα χρονικόν διάστημα. Το νωπόν βούτυρον είναι και αυτό θερμαντική τροφή, το όποιον τα συστατικά είναι τα ίδια σχεδόν με τα συστατικά του γάλακτος, με την διαφοράν ότι υπερσχύει το λίπος, το όποιον εύ-ρίσκεται εις αναλογία 80% κατά

μέσον δρον, πράγμα που εξαρτάται από τόν τρόπον της παρασκευής του.

Το βούτυρο εξάγεται ή απ' ευθείας από το γάλα ή από την κορυφήν αυτού ή από το τυρόγαλο.

Όταν είναι νωπόν και άνακατον είναι πάρα πολύ εύπεπτον και από τόν πλέον άτονον πεπτικόν σωλήνα. Περιέχει νερό, άλατα, λίπος και την βιταμίνη Δ, την αντι-ραχτικήν, δι' αυτό δε άκριβώς πρέπει να θεωρηθή απαραίτητον εις την διατροφήν όλων, ιδίως των μικρών παιδιών.

Το νωπόν βούτυρον, άφιέμενον κατά το θέρος εις την επιδράσιν του άέρος, ταγγίζει εύκολως, οπότε χάνει τας φυσικάς του ιδιότητας και την θρεπτικήν του αξίαν. Οι έμποροι όμως δια της διαλύσεως τούτου εντός γάλακτος και δια της προσθήκης λίγης σόδας και σταγόνων άρώματος (άρώματος πικραμυγδαλού), εξαφανίζουν την ταγγισιν.

Το βούτυρον από την στυγμένην του θά άλατισθή παύει ν' αποτελή την ελαφράν και εύπεπτον τροφήν της παιδικής ηλικίας και των άσθενών και χρησιμοποιείται εις την μαγειρικήν και ζαχαροπλαστικήν. Νοθεύεται δια προσθήκης έξι-ω λίπους, τεχνητού βούτυρου ή μαργαρίνης, δια χρωστικών και διαφόρων άλλων οργανικών ουσιών. Σκοπός δέ τών νοθεύων τούτων είναι άρ' ενός μόν ή εξασφάλις της διατήσεως από διαφό-ρους αλλοιώσεις και άφ' έτέρου ό υποθέσασμός της θρεπτικής του αξίας.

Το βούτυρον του γάλακτος τό άντικαθιστούν πολλές φορές και με βούτυρον τεχνητόν και τέτοιον βούτυρο είναι ή μαργαρίτη, ή όποια παρασκευάζεται ως έξης: Άνακατεύουν φυτικά έλαια (σπασμέ-λαια κλπ.) με γάλα και τα μαλάσσουν με νερό δια να φύγη τό περίσσευμα του γάλακτος, κατόπιν δέ προσθέτουν χρώμα και άρωμα βούτυρου και γίνεται όμοιον.

Η μαργαρίτη όταν είναι καλά

Προσθές κάποια φύλη μου ήτανε απαραίτητη, γιατί παρατήρησε σε κάτι φορέματά της και στην τα-πεσαρία των επίπλων της σημά-δια από σκώρο. Το ζήτημα είναι δυσεύρεστο και σπουδαίο, όχι όμως και άπελπιστικό. Μπορούμε να καταπολεμήσουμε αποτελεσμα-τικά τόν έχθρον αυτόν κάθε νοικο-κυράς. Μόνον χρειάζεται ύπομνη-και φροντίδα. Ο σκώρος άπο-στρέφεται τό φώς, τόν άγέρα και τόν ήλιο. Αυτά τα φτηνά για μάς πολεμικά μέσα άς τα μεταχειρι-σθούμε σε μεγάλη κλίμακα. Άς άφύσσουμε τό φώς, τόν άγέρα και τόν ήλιο να πλημμυρίσουν την κα-τοικία μας. Έπειτα τό σκώρονο από άρέσει ή σκόνη. Άς εξοκονι-ζούμε λοιπόν με φροντίδα φορέ-ματα και έπιπλα και άς σφουγγα-ρίζουμε τά τυαυλάτια με ζεστό ύδ-ο καλύτερα.

Κατόπιν — τώρα που είναι ή-ποχη — άς τοποθετήσουμε τά χει-μωνιάτικά μας σε ιδιαίτερο κασά-νι, βαλίτσα ή κουτί, άφού πρώτ-τερα τά καθαρίσουμε καλά από ό-λες τις κηλίδες. Άς μη ξεχάσου-με τις τσέπες, που πρέπει να κα-θαρισθούν με φροντίδα. Υπάρχουν πολλά μέσα για να προφυλάξουμε τά ρούχα από τό καταστρεπτικό αυτό έντομο. Τα πιο γνωστά είναι τριμμένο πιπέρι, κάμφορα, ναφθα-λίνη και τερπεντίνη, με την όποία βρέχουμε σκουπίστια και τά το-ποθετούμε άνάμεσα στα φορέματα. Έπίσης και φύλλα καπνού κάνουν καλή δουλειά.

Προσέξτε στο έξής: Τό κασόνι, που θα κλείσετε καλά και μάλιστα θα κολλήσετε τις ραγμές, μην τό άνοίξετε επί 24 ώρες. Τόσο άρκει για να καταστραφούν αυτοί οι μι-κροσκοπικοί έχθροι.

Παρασκευασμένη είναι άδυσχε-στη τόν οργανισμόν, δύσκολως αλλοι-οῦται και είναι κατά πολύ εύθη-νότερα του βούτυρου. Κατά δέ τούς Γερμανούς ύγιεινολόγους, δεν ύστερεί κατά πολύ και εις θρεπτι-κήν δύναμιν.

ΠΩΣ ΝΑ ΠΡΟΦΥΛΑΞΟΥΜΕ ΤΑ ΧΑΛΙΑ ΜΑΣ

Τα καθαρίζουμε καλά και τα βουρτσίζουμε με ένα άφύσμημα 1/4 της λίτρας φλοοδι του δένδρου κλάσας (είναι σάν πεύκο) σε 2 1/2 λίτρες νερό. Έπειτα τα τυλί-γουμε άφού τα στρώσουμε με έφη-μερίδες, που ή μυρωδιά τους δεν άρδσει καθόλου στο σκώρο και σκορπίσουμε μερικά σακκαουλάρια ναφθαλίνη.

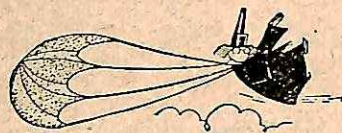
Ο σκώρος περνά και τό μετά-ξι, τεχνητό και φυσικό, όταν πρό-κειται να φθάση προς τό μαλλί. Πρέπει με κάθε μέσο να τόν πο-λεμήσουμε. Γιατί έδώ δεν πρόκει-ται μόνον για ζήτημα οικουκρικής ή ιδιωτικής οικονομίας, άλλα πρό-κειται για ένα καθήκον ένδικής οικονομίας. Γιατί — θα έκπλαγη-τε γι' αυτό που σας λέω — μία μόνον χνεά σκώρων τρώγει σ' ένα χρόνο ένα καντάρι μαλλί!

ΠΟΛΛΑ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑ

Επικοινωνούν με τους ασθενείς

Ο χειμώνας, όπως γνωρίζετε όλοι, δεν άστειεύεται στη Σουηδία. Και δεν είναι λίγοι εκείνοι—οι κάτοικοι μικρών όρεινων χωριών συνήθως—που βρίσκονται αποκλεισμένοι από τη λοιπή χώρα, όταν το χιόνι φθάση το μεγάλο ύψος

και καλύψη τους δρόμους με το άσπρο του αδιαπέραστο στρώμα.

Εννοείται βέβαια ότι ένας τέτοιος αποκλεισμός μπορεί να έχει πολλές φορές τραγικές συνέπειες. Σκεφθήκατε ποτέ την αγωνία ενός αρρώστου, που καταλαβαίνει ότι είναι αδύνατον να τον επισκεφθί ο γιατρός; Ευτυχώς όμως τα σύγχρονα μέσα επιτρέπουν να αντιμετωπισθί μία τέτοια περίπτωση σε αποκλεισμένα χωριά, αλλά και γενικότεροι κίνδυνοι επιδημιών. Με το τηλέφωνο ή τον ασύρματο ειδοποιούνται οι κρατικές υπηρεσίες, οι οποίες στέλνουν αεροπορικούς γιατρούς και φάρμακα. Στην περίπτωση όμως που θα είναι αδύνατος ή προσγελωσις του αεροπλάνου, υπάρχουν γιατροί οι οποίοι έχουν εκπαιδευθί ειδικώς και πέφτουν από το αεροπλάνο με αλεξίπτωτα στα αποκλεισμένα χωριά!

Οι σάλπιγγες του Τούτ - Άνχ - Άμόν

Χάρis στην έπιμονή μερικόν Άμερικανών θα άκουσθον ύστερ' από χιλιάδες

χρόνια οι σάλπιγγες του Φαραώ της Αιγύπτου Τούτ - Άνχ - Άμόν! Οι σάλπιγγες αυτές εύρέθησαν σε

γειτονικά διαμερίσματα του τάφου του περίφημου Αιγυπτίου Φαραώ και το ένδιαφέρον είναι ότι εύρέθησαν σε άριστη κατάσταση. "Υστερ' από την τελευταία διαπίστωση, μερικοί Άμερικανοί περιηγηταί ήθέλησαν να ακούσουν τον ήχο των σαλπίνγων, και οι Αιγύπτιοι για να τους ευχαριστήσουν απέφασαν να δώσουν μία συναυλία.

Οι σάλπιγγες του Τούτ - Άνχ - Άμόν δίδουν μόνον δύο νότες, το Σί και το Ρέ, οι οποίες όμως είναι αρκετές για να παιχθούν ωριμένα απλά κομμάτια.

Η περίεργος αυτή συναυλία θα χαραχθί σε φωνογραφικούς δίσκους.

Καταρράκτης 500 μ.

Η άποστολή των εξερευνητών δεν έχει τελειώσει ακόμη, αφού υπάρχουν πολλά σημεία του πλανήτη

μας άνεξερευνήτα. Η τελευταία σημαντική εξερεύνησις είναι του Άγγλου Πώλ Ζάχ, ο οποίος ανέκαλυψε στη Βρετανική Γουϊνέα, στην Άφρική, μία πτώση ύδατος από ύψους 500 περίπου μέτρων. Ο καταρράκτης αυτός είναι δέκα φορές μεγαλύτερος από τον περίφημο του Νιαγάρα!

Τα ραδιόφωνα

Το ραδιόφωνο είναι η τελευταία από τις μεγάλες ε-

φευρέσεις που έπραγματοποίησεν ο άνθρωπος, αλλά και εκείνη που διεδόθη ταχύτερα από κάθε άλλην. Σήμερα, σ' όλο τον κόσμο,

υπάρχουν εκατοντάδες ραδιοφωνικών σταθμών και δεκάδες εκατομμυρίων ραδιόφωνων.

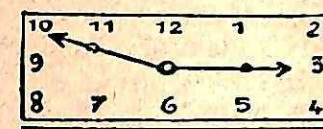
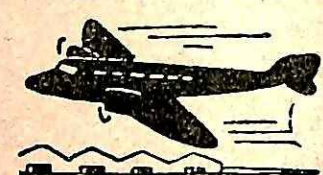
Ποιά όμως είναι η περισσότερον «ραδιοφωνική» χώρα; Άν πητε η Άμερική, δεν θα πέσετε έξω. Γιατί η μεγάλη χώρα της πρόόδου έχει τα περισσότερα ραδιόφωνα αλλά και την μεγαλύτερη αναλογία εν σχέσει με τον πληθυσμόν της: 37.666.666 δέκτες ραδιοφώνων έδωσαν η τελευταία στατιστική έναντι 130 εκατόν μ. κατοίκων. Το όποιον σημαίνει ότι αναλογούν 300 ραδιόφωνα σε 1000 κατοίκους!

Τα ευρωπαϊκά κράτη μένουν αρκετά πίσω. Η Γαλλία π.χ. έχει 5.000.000 δέκτες ραδιοφώνων επί 40 εκατομμυρίων κατοίκων.

Το ωρολόγι

Το ωρολόγι είναι ένα από τα απαραίτητα όργανα που πρέπει να έχει μαζί του ο αεροπόρος. Έπειδή όμως οι αφηρημένοι υπάρχουν παντού και πάντοτε έγινε μία καλή άρχη για να εφοδιασθόν τα αεροδρόμια με τεράστια επίγεια ωρολόγια. Η άρχη έγινε στο αεροδρόμιο του Νιού - Ράντ, στη Νότιο Άφρική, όπου

έτοποθετήθη, οριζόντια, ένα ωρολόγι με διάμετρο δέκα μέτρων. Ο δείκτης των λεπτών έχει μήκος πέντε μέτρων και ο δείκτης των ωρών τεσσάρων περίπου μέτρων. Ο πιλότος ενός αεροπλάνου που πετά σε ύψος 1000 μέτρων, μπορεί εύκολα να διακρίνη την ώρα. Ο μηχανισμός του ωρολο-

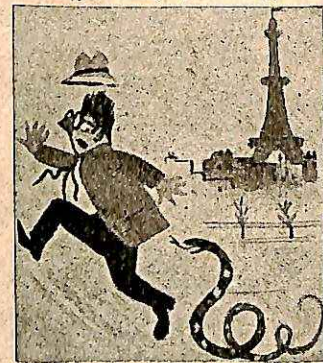

γιού εύρίσκεται κάτω από την πλάκα και κινείται με ηλεκτρισμό.

Φίδια στο Παρίσι

Η είδησις που συνετάρραξε τελευταία τους κατοίκους της Γαλλικής πρωτεύουσας, είδησις όχι πολεμική ωστόσο, είναι ότι στο Παρίσι ζουν και βασιλεύουν 10.000 έχιδνες! Όλοι ανήσυχσαν στην άρχη, αλλά ο φόβος τους υπεχώρησεν όταν έμαθαν ότι τα δηλητηριώδη φίδια είναι καλά φυλαγμένα στο Ίνστιτούτο Παστέρ, που τα χρησιμοποιεί για τα έπιστημονικά του πειράματα.

Άλλά ποιός προμηθεύει ή μάλλον ποιός ανανεώνει τον μεγάλον αυτόν αριθμόν των φιδιών που φαίνεται ότι είναι απαραίτητα στις έπιστημονικές μελέτες; Ά-

πλούστατα: Οι ειδικοί «κυνηγοί» φιδιών που άφθονούν καθώς φαίνεται στη Γαλλία. Το Ίνστιτούτον πληρώνει κάθε έχιδνα προς 4-8 φράγκα.

ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ

Ο ΧΩΡΙΚΟΣ, ΤΟ ΦΙΔΙ ΚΙ' Η ΑΛΕΠΟΥ

Ήταν ένας χωρικός κι' έκανε το χωράφι του και στη μέση του χωραφιού ήταν μία ξερολιθιά. Κι' είπε μοναχός του:

Νά κάψω τ' άγκάθια, να ρέξω τα λιθάρια, και να φτιάξω και κείνο τον τόπο χωράφι.

Εκεί που πήγαινε να βάλη φωτιά στις άγκάθια, μέσα ήταν ένα φίδι, και το έλεγε:

Κύτταξε καλά, να μη μου κάψης το σπίτι μου!

— Τίποτε, θά το κάψω, του λέει ο χωριάτης.

— Έ, άς είναι! είπε το φίδι, άς μου κάψης το σπίτι! μόν βάλε το δεκανίκι σου έδω στην άγκαθιά, να πατήσω να βγω έξω!

Και καθώς κρατούσε το δεκανίκι ο χωριάτης, το φίδι περνάει άπάνω του και τόν περικυκλώνει.

Τότες είπε ο χωριάτης του φιδιού να πάνε να κριθούν σε τρεις κριτάδες. Πρώτα βρήκαν ένα άλογο, και το έλεπαν: Τουτό και τουτό έχουμε μεταξύ μας.

Τότες τους λέει το άλογο: "Όταν ήμουν κι' έγώ στον άφέντη μου κι' ήμουν σ'α νειάτα μου, με καβαλλέκευαν και μου 'διναν κι' έτρωγα. Τώρα μ' άπόλυσαν στις έρημιές τώρα και σένα πρέπει να σε φάη το φίδι.

Πήγαν παρακάτω και βρήκαν ένα

μουλάρι, και τους είπε τα ίδια. Βρίσκουν ύστερα μία άλεπού και της λένε: "Έλα, κυρά Μαριά να κριθούμε σε σένα, γιατί έχουμε μία διαφορά.

— Τι κρίσι να κάνω έγώ, που ο ένας είναι καθάλλα στον άλλο; Κατεβήτε και ξεχωριστήτε, κι' ύστερα να σ'ας κρίνω!

Κατεβαίνει το φίδι χάμω. Τότες λέει η κυρά Μαριά στο χωριάτη: Τι κάθεσαι τώρα, καύμενε; Πάρε αυτό το έζυλο, και δός του κάνα-δυο στο κε-

Τί καλό θέλεις να σου κάνω για την καλωσύνη σου;

φάλι να πάη στη δουλειά του, και σε βοηθάω έγώ.

Πάρνει το έζυλο ο χωριάτης, το δίνει μία και το σκοτώνει.

Τότες ο χωριάτης λέει της άλεπούς: "Άχ, τί καλό να σου κάνω για την καλωσύνη που μου κάνεις;

Δέ θέλω άλλο, είπε, παρά τίποτε κλωσσόπουλα από κόττες, άν έχης.

— Καλά! σου φέρνω, κυρά Μαριά, της είπε.

Πάει στο σπίτι, βρίσκει τη γυναίκα του και της λέει: "Άχ, καύμένη γυναίκα, τουτό και τουτό έπαθα, και με γλύτωσε η κυρά Μαριά, και τώρα θά της πάω μία κλωσσαριά με τα πουλιά.

Εκείνη του άπάντησε: Τι ζουρλός που είσαι, καύμενε! Δέν παίρνεις τα ζαγάρια να τα βάλης στο σακκούλι, και να π'ας να την πιάσης;

Κι' ο άντρας της τότε πήρε τα ζαγάρια και τάβαλε στο σακκούλι και πήγε. Η κυρά Μαριά καρτερούσε. Εκεί όμως που έβγαλε το σακκούλι ν' άρπάξη τα πουλιά, τότες χύνονται τα ζαγάρια, την κυνηγούν και την καταξερκίζουν. Κι' αυτή καθώς χώνουνταν στην τρύπα της είπε: Ούτε ο πάππος μου, ούτε ο πατέρας μου ήτανε κριτής, κι' έγώ γίνηκα κριτής να τους λύσω τη διαφορά! Βάλε κυρά Μαριά γνώσι για άλλη φορά!

Η ΣΤΗΛΗ ΤΟΥ ΣΙΑΛΟΥ

Θεραπεία των χιονιστρών

Όσα νοσήματα δεν δύναται να γιαντρέψη άποτελεσματικώς ή έπιστήμη, τα αναλαμβάνουν εργολαβικώς οι πρακτικοί και ιδίως τα γραΐδια, που έχουν προικισθί από τους παθούς να έχουν το θεϊον χάρισμα της ίπποκρατικής έπιστήμης. Για τις χιονίστρες υπάρχει σωρεία θεραπευτικών πρακτικών μεθόδων, ή πλέον όμως περίεργος είναι αυτή που άκουσα προχθές από μία κυρία. Πηγαίνετε σ' ένα φορνό τη στιγμή που ξεφουρνίζουν και ζητάτε από τον κλιβανά να σ'ας δώση το πανί με το όποιο καθαρίζει το φορνό και όπως είναι ζεστό και πρόπαντός άκάθαρτο τυλίγετε τα πονεμένα σας χέρια. Το άποτέλεσμα; Δέν μου το είπε η κυρία, διότι αυτή φοβήθηκε να το κάμη στον έαυτό της για να μη πάθη έγκαυμα και προσθέση και άλλο βάσανο. Άλλοι πάλιν συμβουλεύουν, ούτε πολύ ούτε λίγο, να περιβρέξετε χέρια και πόδια με οινόπνευμα και κατόπιν... να βάλετε φωτιά και να προσπαθήσετε να τη σήσετε άμέσως, το άποτέλεσμα είναι άμεσον, ίσως ή θάνατος. Άλλοι συμβουλεύουν λεμόνι με άλάτι ζεστό, άλ-

λοι θερμό λουτρό των χεριών σε κασιανόζουμο, αφού βεβαίως φαγωθούν προηγούμενως τα κάστανα. Επίσης και το ποδόλουτρο ή χειρόλουτρο σε φασουλάδα θεωρείται υπό των παθών ως πανάκεια και πλείστα όσα άλλα κομπογιαννίτικα σκευάσματα, άνωκ έστιν αριθμός. Και τώρα με την σειράν της ή έπιστήμη. Είναι άλλωστε άτυχώς εις όλους γνωστόν ότι ή ιατρική λαμβάνει τον λόγον κατόπιν, αφού δηλ. χρησιμοποιηθόν όλα τα γιαντροσόφια και άποτύγουν. Η ιατρική λοιπόν συμβουλεύει για τις χιονίστρες τα ακόλουθα: Κάθε πρωί να βυθίζη ο άσθενής τας χείρας του σε άφέψημα φύλλων καρυδιάς ή ευκαλύπτου, κατόπιν θά τα τρίψη με καυφορούχο οινόπνευμα ή κολώνια και θά τους βάζη την έξης σκόνη:

Ίτεϊλίκον Βιαμούθιον 5 γραμμ.
Ρυζάλευρον ή άμυλον 45 »

Την νύκτα συμβουλεύομεν να φορή γάντια, τα όποια να είναι άλειμμένα έσωτερικώς με την ακόλουθο άλοιφή:

Γλυκερούχον άμυλον 30 γραμμ., Λαυόλιν 10 γραμμ., Βορικόν δξύ 1 γραμμ., Περουβιανόν βάλαμον 10 γραμμ., Ταννίνη 1 γραμμ.

Κατά την διάρκεια της ήμέρας ωφελεί σπουδαίως ή έπίτριψις των χεριών με την ακόλουθο άλοιφή:

Φαινικόν δξύ 0,50 γραμμ., Μαντόλη 2 γραμμ., Βαζελίνη 20 γραμμ., Λανολίνη 10 γραμμ.

Επίσης όταν οι χιονίστρες προκα-

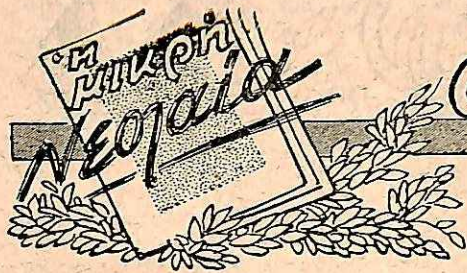
λουν έξελκώσεις ή ραγάδες, τότε χρησιμοποιόμεν την ακόλουθο άποτελεσματικήν άλοιφήν:

Σαλόλη κοινισπονημένη 5 γραμμ., Περουβιανόν βάλαμον 5 γραμμ., Βαζελίνη 30 γραμμ.

Τας άνωτέρω συνταγάς θά έκτελέσπε εις τον φαρμακοποιόν σας αφού αντιγραφούν με προσοχή. Τελευταίως οι δερματολόγοι συνιστούν την έπίτριψιν των πασχόντων μελών με μπουρουνέλαιον, όσοι δέ το έχρησιμοποίησαν είδον λαμπρά άποτελέσματα. Το μόνον μειονέκτημα του μπουρουνελαιου είναι ότι μυρίζει και δέν καθαρίζεται εύκολα. Πάντως όσοι ενδιαφέρονται περισσότερο δια την ύγείαν των καί ολιγώτερον έάν μυρίζουν μπουρουνέλαιον, άς το χρησιμοποιήσουν και θά ωφεληθόν άσφαλώς.

Τέλος πάντες οι χιονιστροπαθείς είναι απαραίτητον να παίρνουν έσωτερικώς άσθεσίον, διότι βελτιώνει τους χυμούς του οργανισμού και μπουρουνέλαιον εις δόσιν 1-2 κουταλάκια του γλυκού, άδιαφόρως ήλικίας. Αί μεγάλοι ποσότητες είναι όχι μόνον άχρηστες, αλλά και ένιστε έπιβλαβείς εις τον στόμαχον. Τα άλλα δυναμωτικά είναι άχρηστα και έπιβλαβή εις το βαλάντιον. Το άπριλιάτικο νερό είναι νομίζω γνωστόν εις όλους ώστε να περιττεύη έντάθθα ή περιγραφή της χρήσεως αούτο.

Γ. Μπαμπούρης
Παιδιάτρος

Ο Κήρυς

Η Πρωτομαγιά μας

Προχθές την Πρωτομαγιά είχαμε την επίσκεψη του Κυβερνητικού Έπιτρόπου στον Τομέα μας. Πρωί πρωί ο Τομέας μας ήταν σε κίνηση. Έπρόκειτο να κάμουμε μία μακρινή έκδρομή. Όλα ήταν εν τάξει και ήμαστε έτοιμοι να ξεκινήσουμε, όταν βλέπουμε άξαφνα μία ομάδα από Σκαπανέκια άλλου Λόχου ναρχωνται τρεχάλα και να φωνάζουν: Σταθήτε! Έρχεται... Μην φεύγετε... Όταν τέλος πάντων έπλησίασαν, μας είπαν ότι ο Κυβερνητικός Έπίτροπος θα έρχόταν να μας μιλήσει. Κι' αλήθεια σε λίγο στο βάθος του δρόμου, είδαμε πολλούς μεγάλους βαθμοφόρους ναρχωνται και στη μέση ήταν ο Έπίτροπος. Ήταν γελαστός και ευχαριστημένος και αφού μας χαιρέτησε, παρελάσαμε με τραγούδια μπροστά του. Αμα έτελείωσε η παρέλασι μας έπλησίασε και μας είπε:

«Παιδιά, είμαι πολύ ευχαριστημένος από την παρέλασι, από το παράστημα και το ζωηρό σας βάδισμα. Την ημέρα την σημερινή θα την αφιερώσουμε ολοκληρωτά στην έξοχή και στα λουλούδια. Και όχι μονάχα η Οργάνωσή μας, αλλά όλος ο Έλληνικός Λόχος, οι άνθρωποι των πόλεων και των αγρών και οι έργατες των εργοστασίων, μικροί και μεγάλοι, την σημερινή ημέρα την χαρίζουν στο να εορτάσουν τα λουλούδια. Η συνήθεια αυτή είναι από τα παλαιά χρόνια και οι άρχαίοι μας πρόγονοι έώρταζαν επίσης την ίδια εορτή που την ώνόμαζαν «Ανθεστήρια».

Γι' αυτήν θα σας μιλήσουν σήμερα οι βαθμοφόροι σας και μαζί για την Έλλάδα μας και για το καθήκον που έχουμε να την αγαπούμε και να θυμούμαστε πάντα τα λόγια του Αρχηγού πώς πρέπει να είμαστε υπέρφανοι γιατί είμαστε Έλληνες».

Ζήτω η Έλλάς! Ζήτω ο Αρχηγός! Τότε έβγινε στο τέλος του λόγου του Κυβερνητικού Έπιτρόπου δεν περιγράφεται. Ζητωκραυγές, πηδήματα, χειροκροτήματα. Όλη την ημέρα επέξαμε και ακούσαμε πολλές ομιλίες και το βράδυ στεφανωμένοι με λουλούδια έγυρίσαμε στον Τομέα με τραγούδια και ζητωκραυγές.

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ

Το ποιηματάκι μας.

Του σκύλου ή ούρα

Έχω άκουσει χίλια λόγια χαρωπά, λυπητερά
μά ποτέ, καμμιά φορά
δεν μου μίλησαν τα λόγια
σάν του σκύλου την ούρα.

★

Ανταμώνθηκαν άνθρωποι
κι' έχουν κλάψει από χαρά,
μά κανείς, καμμιά φορά,
«καλώς ώρισε» δε μούπε
σάν του σκύλου την ούρα.

★

Και σε φίλους και σε ξένους
έχω δώσει τη χαρά
— με ξεχάσαν μία φορά —
Μά πιστός μου μένει ο σκύλος
και σαλεύει την ούρα.

Ζαχ. Παπαντωνίου

5. (Συνέχεια)
Ο κύρ Μέντιος λοιπόν δεν μπορούσε να διακρίνη το βλέμμα της πίσω από τα μαύρα γυαλιά. Κι' ο νους του δεν πήγαινε ποτέ στο κακό, του κακομοίρη!

Ού-ού! Ού-ού, άκούστηκε πάλι περιγελαχτά πάνω από το κεφάλι του. Δυο ολοστρόγγυλα κίτρινα μάτια έλαμψαν στη νύχτα, ακίνητα.

— Άχ, πώς με νευριάζει η άνοητη! σκέφτηκε η άλεπού κι' έκαμε να χυμήξει κατά την κερασιά. Μά γρήγορα συγκρατήθηκε.

— Λέγατε, φιλάτη μου, για κάποιο νέο; ρώτησε με ευγένεια ο κύρ Μέντιος.

— Μάλιστα άποκρίθηκε η άλεπού. Μά θα κρατήσεις άράγε το μυστικό; Μου το όρκίσσεσαι;

— Να σπάσουν οι φωνητικές μου χορδές, αν το προδώσω! άποκρίθηκε με μεγάλη σοβαρότητα ο κύρ Μέντιος. Να τραγουδάω φάλτσα! Μεγαλύτερον όρκο δεν μπορώ να πάρω...

Τα κλαδιά της κερασιάς σείστη-

καν με όρμή! Ένα άγουρο κεράσι, σκληρό σαν πετραδάκι, έπεσε ανάμεσα στ' αυτιά του γαϊδάρου. Μά που να πάρη είδησι!

— Άκουσε λοιπόν, μουρμούρισε βιαστικά η θεία Άλεπού. Είδες ποτέ σου τον παράδεισο;

— Ποιόν παράδεισο; Τόν αληθινό παράδεισο; Μά δόξα σοι ο Θεός δεν πέθανα ακόμα! άποκρίθηκε ο κύρ Μέντιος πολύ ταραγμένος από το σοβαρό ύφος της άλεπούς.

— Να πεθάνης εσύ, να πεθάνης άγαπημένε μου μαέστρο! Κουνήσου από τη θέση σου! Να πάν χαμένα τόσα παχιά μεριά...

— Τέτοια γλυκεία φωνή, κλαψούρισε ο κύρ Μέντιος.

— Τέτοια σφιχτά καπούλια, εξακολούθησε η θεία Άλεπού κι' έγλυψε τα χείλια της. Ω, να μ' άφινες να σ' άγγίξω μόνο... Μά εσύ θα ζήσης εκατό χρόνια, μαέστρο μου, τί λέω, εκατό μονάχα;

— Τότε λοιπόν τί μου μιλάτε για παράδεισο; ρώτησε με παράπονο ο κύρ Μέντιος.

— Μά έννοώ τόν άλλον παράδεισο, άγαπητέ μου...

— Τόν άλλον;

— Ναί... τόν επίγειο!

— Άχ, αναστέναξε ο κύρ Μέντιος, κι' ένα μεγάλο βάρος έπεσε από την καρδιά του. Τώρα καταλαβαίνω. Ναί, ναί, μάλιστα, κάτι έχω άκού-

Ο Σκαπανεύς Σ. Γρηγορόπουλος

Των Οκαθάνέων

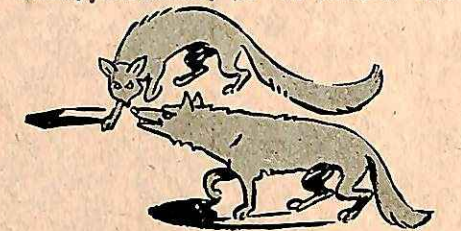
Το παραμυθάκι μας.

Ο ΓΑΪΔΑΡΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΕΠΟΥΔΕΣ

Σε κάποιο χωριό μία φορά ζούσε ένας γεωργός με το γαϊδάρό του. Την ημέρα ώργωνε το χωράφι του, όταν ένύκτωνε έκρυβε τα λουριά του σε κάτι θάμνους και έπειτα έπήγαινε στο σπίτι του. Όταν όμως έπήγαινε την άλλην ημέρα πάλι στο χωράφι του, δεν εύρισκε τα λουριά του εκεί και άναγκαζότανε ν' αγοράζει άλλα. Ο γαϊδάρος που έβλεπε τόν κύριό του λυπημένο, τόν έρώτησε μία μέρα για να μάθη την αίτια της λύπης του. Σάν έμαθε λοιπόν, είπε στον κύριό του: «Μη λυπάσαι! Να μου δώσης έμένα ξύλον κήπο με γλωρό σιτάρι και θα σου βρώ έγώ τούς κλέφτες».

Τότε ο κύριός του με μεγάλη χαρά του έδειξε τόν κήπο με το σιτάρι που θα φάη άν πιάση τούς κλέφτες. Ο γαϊδάρος τó βράδυ της ίδιας ημέρας έπήγε και έκρύφτηκε κοντά εκεί που είχε τα λουριά κρυμμένα ο κύριός του. Σε λίγο είδε να έρχωνται προς τα εκεί κάτι άλεπούδες. Αυτές έζύγωσαν στα λουριά και αφού τα άρπαξαν, έφυγαν. Ο γαϊδάρος τις άκολουθήσε τότε κρυφά. Οι άλεπούδες τρέχοντας έφθασαν στη φωλιά τους, σε λίγο δε έφθασε και ο γαϊδάρος και ξαπλώθηκε έξω άπ' τη φωλιά κάνοντας τόν ψόφιο. Υστερα από κάμποση ώρα ξανάβγήκαν έξω οι άλεπούδες. Όταν

είδαν τόν γαϊδάρo ξαπλωμένον έτσι, τόν ένόμισαν άληθινά για ψόφιο, και άρχισαν να χορεύουν άπό την χαρά τους γιατί θα είχαν τροφή για πολλές ημέρες. Έπειτα μπήκαν πάλι στη φωλιά τους και έπήραν όλα τα κλειμμένα λουριά για να τραθήξουν τó γαϊδάρo μέσα. Μία άλεπού έκάθησε έξω, κρυφά από τις άλλες, και άρχισε να μασά το γαϊδάρου τó αυτί. Έκείνος πονούσε φοβερά, αλλά δεν έφώναζε, γιατί συλλογιζόταν και τόν κήπο με τó σιτάρι. Σε λίγο έφθασαν και οι άλλες άλεπούδες με τα λουριά και

αφού έδεσαν καλά τó γαϊδάρo, έδέθηκαν και αυτές και άρχισαν να τραθούν. Ο Γαϊδάρος όταν ένιωσε ότι οι άλεπούδες είναι καλά δεμένες, έσηκώθηκε και σάν δυνατότερος άρχισε να τρέχη σέρνοντας και τις δεμένες μαζί του άλεπούδες, κι' έτσι έφθασε στον κύριό του. Και τότε, ένω έκείνος έσκότωνε μία μία τις άλεπούδες, αυτός έτρωγε τó σιτάρι.

(Έστάλη άπό τόν Κολοκοτρώνη, ψευδώνυμον μαθητού Β' τάξεως Γυμνασίου Ιωαννίνων).

Ξενοφάνης Κουτάρης

Ο Τοτός που έφαγε ξύλο άπό τó Γιαννάκη κλείνει τó ένα μάτι του και άρχίζει να διαβάζει.

— Γιατί τó κάνεις αυτό παιδί μου; τού λέει η μαμά του.

— Για να γίνω κύκλωπας μαμά, να δείρω τόν Γιαννάκη.

σει... Κάτι έχω διαβάσει κι' έγώ. Να ξέρετε, άγαπητή μου, πώς τó συλλογίζομαι όταν κυλιέμαι στο χορτάρι... στο σεληνόφωτο... Μά που να βρίσκεται άρα γε; Κανένας δεν ξέρει...

Η άλεπού ξεροκατάπτε. Ως τώρα καλά τα είχε καταφέρει. Κι' άς ένιωθε όλη την ώρα τα κίτρινα κρύα μάτια της κουκουβάγιας άπάνω στη ράχι της. Τα κομπλιμέντα της τά έχαφτε πολύ ώραίά ο κύρ Μέντιος. Μά τó μεγάλο τούτο χάπι;

— Έ, λοιπόν, ένδοξότατε μαέστρο μου, φώναξε και χτύπησε τη γλώσσα της, έγώ ξέρω!

— Έσείς; έκαμε ο κύρ Μέντιος και γούρλωσε τα μάτια. Μιλήσατε, μιλήσατε, φιλάτη! Είμαι όλος αυτιά!

Η θεία Άλεπού προχώρησε ένα βήμα χαμήλωσε τη φωνή.

— Άκουσε λοιπόν, είπε. Ο Παράδεισος βρίσκεται στην άπέναντι όχθη. Έκεί πέρα, πίσω άπό τó ποτάμι! Τόν είδα με τα μάτια μου!

— Κι' είναι άρα γε τόσο όμορφος όπως τόν περιγράφουν τά βιβλία;

— Άγαπητή μου φίλη, είπε, μην τύχη και μού λέτε υπερβολές;

— Έγώ υπερβολές! φώναξε η άλεπού κι' έκανε τάχα πώς πειράχτηκε.

ρώτησε με κάποια δειλία ο κύρ Μέντιος.

— Κι' ακόμα ωραιότερος! φώναξε μ' ένθουσιασμό η θεία Άλεπού. Φαντάσου, στον Παράδεισο αυτόν φυτρώνει ένα χορτάρι ψηλό, να, ως τó πηγούνι σου. Δε άχνης άνάγκη πιά να κουράζεσαι να σκύβης για να τó φας. Και να σου πώ κάτι κατι... Μά δε θα τó πιστέψεις...

— Τί; Τί; έκαμε ο κύρ Μέντιος που δεν βασιλιώταν πιά άπό την περιέργεια.

— Τó χορτάρι αυτό έχει ένα μικρό μηχανισμό, ξέρεις, να, κάποιο έλατήριο και... κλικ! μπαίνει μονάχο μέσ' στο στόμα σου!

Κάτω άπό ένα μαρουλόφυλλο, μία μικρή πυγολαμπίδα, που κρυφάκουγε την άλεπού, έπεσε άνασκελά άπ' τó πολύ γέλιο. Έλαμψε τó πράσινο φαναράκι στην κοιλιά της, μά δεν ντράπηκε καθόλου κι' εξακολούθησε να χαχανίζει.

— Άχ, τί νόστιμα, τί νόστιμα τα λέει η θεία άλεπού, συλλογίστηκε. Και πώς τα χάφτει ο κουτεντές ο Μέντιος!

Κάτι ύποψιάστηκε τώρα κι' ο κύρ Μέντιος.

— Άγαπητή μου φίλη, είπε, μην τύχη και μού λέτε υπερβολές;

— Έγώ υπερβολές! φώναξε η άλεπού κι' έκανε τάχα πώς πειράχτηκε.

Τά χάχανα της πυγολαμπίδας δεν είχαν πιά τελειώμó.

«Νά μπορούσα να την τσαλαπάτησω, την ξεδιάντροπη! συλλογίστηκε η θεία Άλεπού. Νά μπορούσα να την κάτασπαράξω!»

«Μά όχι, όχι, σκέφτηκε πάλι, άς μην τρομάξω τó φίλο μας. Συχαίνεται τη βία. Κι' έπειτα, αυτή δεν είναι η κερά Καλή, που μούφεξε στο γάμο μου με τά ξαδέρφια της, όταν μας σώθηκαν τά κεριά και δεν μπορούσαμε πουθενά να βρούμε άλλα;

Κι' η μακαρίτισσα η γιαγιά μου δε μούλεγε πάντα: Παιδάκι μου, παιδάκι μου, να μην είσαι ποτέ ευχάριστη;»

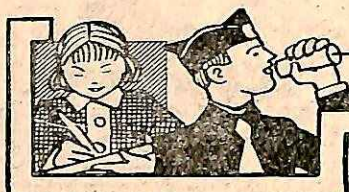
«Άχάριστη» ήθελε να πη η θεία Άλεπού, μά δεν ήξερε τη λέει αυτή. Νόμιζε λοιπόν πώς «ευχάριστη» θα πη τó ίδιο κι' όλο τόλεγε και τó ξανάλεγε, περήφανε που θυμώταν τόσο καλά τις συμβουλές της γιαγιάς της.

Ο κύρ Μέντιος όστόσο χτύπησε με άνυπομονησία τó χώμα με τó άριστέρó του μπροστινό ποδάρι. Η άλεπού τινάχτηκε.

— Έγώ να γελάσω έσένα, έσένα! είπε κι' έκανε πώς κλαίει.

Ο κύρ Μέντιος γονάτισε μετανοιωμένος.

(Άκολουθεί)

Για να μαθαίνετε

ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

Γκάζι, νερό, φως.

ΛΙΓΗ ΕΥΘΥΜΙΑ

Αριθμός 7β

Ο Πέτρος γράφει ένα γράμμα σ' ένα φίλο του και στον φάκελλο βάζει την έξης διεύθυνση: «Κύριον Νικόλαον Γεωργόπουλον δόδον Πατησίων αριθμός β β β β β β β».

Μα τί έγραψες εκεί; του λέει ο μπαμπάς του.

Οδός Πατησίων αριθμός έπτά βήτα. Πώς αλλιώς να το γράψω;

Απορία.

Στο αντικρινό σπίτι έχουν υπηρέτρια μιά μικρή άραπιάνα. Και ο Τοτός ρωτά την μητέρα του:

Μαμά, πώς μπορούν κι έχουν τέτοια υπηρέτρια; Δεν τούς μουντζουρώνει ό,τι πιάνει;

Τί σκυλιά, τί παιδιά!

Στην έξοχή:

Λάκη μου, βάλε παιδί μου το καπέλλο σου και μη τρέχεις έτσι στον ήλιο...

Μαμά, ρωτά άφελώς ο Λάκης, γιατί τὰ σκυλιά τρέχουν στον ήλιο χωρίς καπέλλο;

Μεγάλο κακό!

Η μικρή Λιλή είναι συναχωμένη και την κρατούν στο κρεβάτι. Οί άλλοι όλοι βγήκαν περίπατο. Όταν γύρισαν, την θρήκαν μόνη και παραπονεμένη.

Τί κάνεις Λιλή; την ρωτούν.

Τί να κάνω; άπαντά η μικρή, μόνη μου φτερνίζομαι και μόνη μου λέω γεια σου!

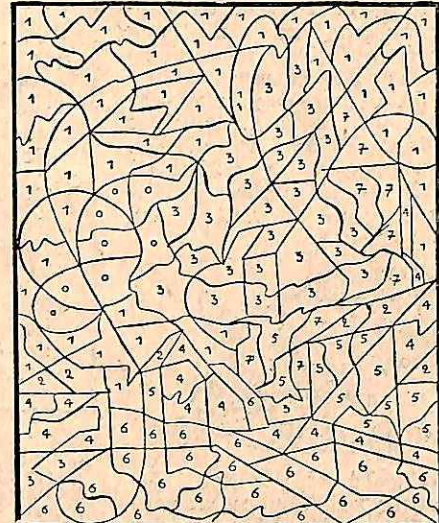
Κακή μανία...

Μιά μικρή που είχε την μανία να μιλά στην καθαρεύουσα, είπε σε μιά φίλη της:

«Μ' έμειδιάσες!» μοι είπες ότι θα έλθης και δεν ήλθες.

Και ήθελε να πη «Μ' έγέλασες!».

Το σχέδιο που βλέπετε παραπλεύρως, είναι μιά ώραία εικόνα ή όποια θα παρασκευασθή μόνον άν την χρωματίσετε.

Για να φτιάξετε την εικόνα, χωρίς τις γραμμές και τους αριθμούς, στερεώσατε ένα διφανές χαρτί επάνω στο σχέδιο.

Επειτα, οδηγούμενοι από τους αριθμούς που φαίνονται από κάτω, χρωματίσατε με προσοχήν τὰ μέρη της εικόνας ως έξης:

Όπου υπάρχει 1 με μπλε άνοιχτό. Όπου υπάρχει 2 με πορτοκαλί. Όπου υπάρχει 3 με πράσινο σκούρο. Όπου υπάρχει 4 με βιολετί σκούρο. Όπου υπάρχει 5 με καστανό. Όπου υπάρχει 6 με κίτρινο. Όπου υπάρχει 7 με βιολετί άνοιχτό.

Τὰ μέρη της εικόνας που έχουν 0 θα μείνουν λευκά.

Τὰ περιγράμματα των αντικειμένων της εικόνας θα σχηματισθούν από το τέλος κάθε χρώματος.

Ακροστιχίς.

Τὰ αρχικά των κάτωθι ζητούμενων λέξεων αποτελούν πρωτεύουσας Ευρωπαϊκού κράτους:

1) Καιρός χωρίς σύννεφα, 2) Αποτελεί το μεγαλύτερο μέρος της έπιφανείας της γής, 3) Με αυτά οδηγούμεν τους ίππους, 4) Περιβάλλεται από θάλασσαν, 5) Αρχαία θεά, 6) Αρχαιότατος Έλλην θαλασσοπόρος.

Τὰ δεύτερα γράμματα των αυτών λέξεων, σαν όμως αί λέξεις ληφθούν κατά την σειράν 6, 5, 4, 3, 2, 1 αποτελούν την αυτήν πόλιν. Σ. Ι. ΣΦΕΤΣΟΥ

Τρίγωνον.

* * * * * 1η σειρά: Ποταμός της Ιταλίας, 2α σειρά: Βασιλεύς της αρχαίας Σπάρτης, 3η σειρά: Πρόθεσις, 4η σειρά: Αναφορική άνωταυμιά, 5η σειρά: Σύμφωνον. Καί καθέτως τὰ ίδια. Ζ. ΚΟΚΚΙΝΗ

Λεξιγριφος.

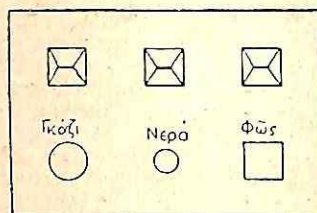
Άρνησι σε ξένη γλώσσα, σε δυο νότες άν προσθέσης, ένα ευχάριστο παιχνίδι θάχης μπρός σου γιά να παίξης.

Κρυπτογραφικόν.

12345678 = Αρχ. ποιητής. 15678 = Νήσος. 45325 = Εύρ. Κράτος. 6745378 = Ποταμός Γαλλίας. 123478 = Βουνό. 3578 = Έρως τόπος. 654273 = Πολύτιμον όρυκτόν. 15628 = Αφορμή πολέμου. Π. ΣΕΦΑΛΙΔΗΣ

Μαγική εικών χωρίς εικόνα.

— Έν τώ μεταξύ ήλθε και ο Νίκος. — Πώς ήλθε; — Στο είπα! Κ. ΖΑΡΑΦΩΝΙΤΗΣ

(γκάζι), νερό και ηλεκτρικό φως, υπό τον όρον να μη διασταυρώνονται οι σωλήνες ή τὰ σύρματα. Τὰ έργαστάσια του αερίοφωτος και του ηλεκτρισμού και ή πηγή του νερού υποτίθεται ότι έχουν την τοποθέτησι του σχεδίου.

Ο μηχανικός χωρίς μεγάλη δυσκολία κατήρτισεν άμέσως τὰ σχέδια της κατευθύνσεως που έπρεπε να ακολουθήσουν οι σωλήνες και τὰ σύρματα, γιά να μην έρχωνται σ' έπαφή ή να μη διασταυρώνονται μεταξύ τους.

Πώς έγιναν οι έγκαταστάσεις του αερίοφωτος, του νερού και του φωτός;

Οί αριθμοί.

Τὰ περίεργα των αριθμών είναι άπειρα και μ' όλον ότι στηρίζονται στη λογική, δημιουργούν πάντοτε κατάπληξιν.

Ο φίλος μας κ. Α. Σπυρόπουλος μάς απέστειλε μεταξύ άλλων και τας κάτωθι πράξεις, αί όποίαι δίδουν άποτέλεσμα ένα έως όκτώ 1.

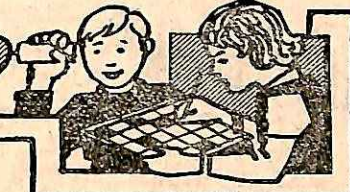
Ίδου τὸ περίεργον: 1x9+2=11, 12x9+3=111, 123x9+4=1111, 1234x9+5=11111, 12345x9+6=111111, 123456x9+7=1111111, 1234567x9+8=11111111, 12345678x9+9=111111111

Διά να πεισθήτε, δέν έχετε παρά να κάμετε τας πράξεις.

Τετράγωνον.

* * * * * Αρώματα. * * * * * Νέκταρ. * * * * * Πρωτεύουσα. * * * * * Αρχ. Θεός. Καί καθέτως τὰ ίδια. Κ. ΛΥΜΠΕΡΙΑΔΗΣ

Δυσκολεύονται

ΚΥΚΛΟΛΕΞΟΝ

Αναποδιές ονομάτων.

— Να είσαι δειλός και να σε λένε Άχιλλέα!

— Να μην μπορείς ν' άρθώσης δυο λέξεις και να σε λένε Δημοσθένη!

— Να είσαι ο πιο βραδυκίνητος των συμμαθητών σου και να σε λένε Γρηγόρη!

— Να σε λένε Άριστο και να παίρνεις μηδενικά γιά βαθμούς.

— Να είσαι μελαγχολικός και να σε λένε Εύθυμιο!

— Να είσαι κακός και να ονομάζεσαι Άγγελος!

— Τί κρίμα να ονομάζεσαι Νίκη και να νικηθής στο τρέξιμο.

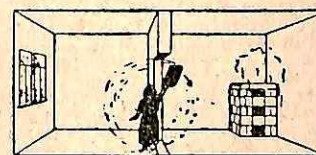
Ι. ΣΚΟΛΑΡΙΚΟΣ

Ερωτήσεις.

1. Ποία πόλις της Έλλάδος παίζεται στο θέατρο;
2. Ποία πόλις της Έλλάδος αποτελείται από δύο ύγρά;
3. Ποία πόλις της Έλλάδος ρωτάει ένα κορίτσι άν θέλη κι' άλλο;
4. Ποία πόλις της Γαλλίας λέγει μόνη της να την βρής;
5. Ποία πόλις της Έλλάδος λέγει ότι είναι καλά;
6. Ποία νήσος της Έλλάδος είναι δηλητήριο;
7. Ποία πόλις της Έλλάδος είναι αρχαίο σπίτι;
8. Ποία νήσος της Έλλάδος λύει ένα μέλος του σώματος;

Ενήργησε καλά;

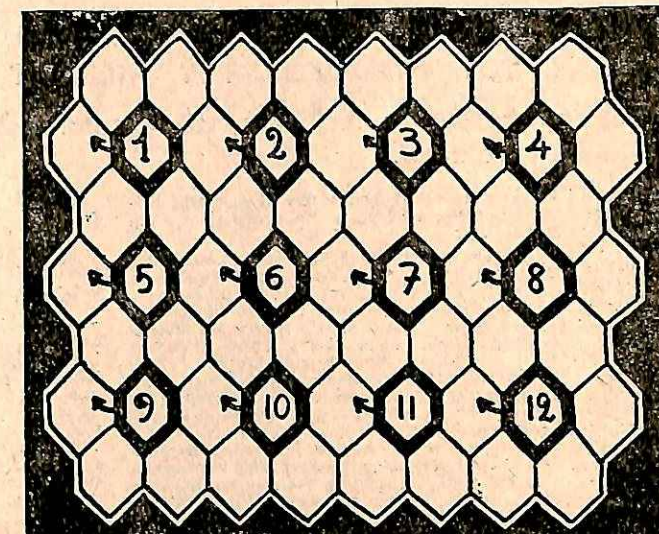
Η γυναίκα που βλέπετε στην εικόνα, γιά να μεταφερθή γρήγορα ή θερμή άτμόσφαιρα του δωματίου με τη φωτιά στο άλλο, πήρε τη σκούπα της, στάθηκε στο άνοιγμα της πόρτας και έκαμε την κυκλική κίνησι που φαίνεται άπ' τις κουκκί-

δες και από την κατεύθυνσι του τόξου.

Η κίνησι αυτή ήταν ευνοική γιά την επιτυχία του σκοπού της; Η έπρεπε να είναι διαφορετική;

Σε κάθε ένα από τὰ έξη έξάγωνα που υπάρχουν γύρω από κάθε αριθμό να τοποθετηθή ένα γράμμα ώστε να

σχηματισθούν λέξεις που να έχουν την έξης σημασίαν: 1. Απαραίτητος διά την διεξαγωγήν δίκης. 2. Σημείον στίξεως. 3. Τὰ έχοντα κύρος. 4. Η θεά της υγείας. 5. Καταφύγιον των πτωχών. 6. Δεν είναι κληρικοί, αλλά άνθρωποι του λαού. 7. Τους δίδουν τὰ δένδρα. 8. Παιχνίδι (άρχ.). 9. Τὸ να άνεβαίνει κανείς. 10. Φόρος των τροχοφόρων. 11. Πέρασμα (καθ.). 12. Σατανάς.

Μ. Ε. ΜΑΤΣΑΚΗΣ

Μεσοστιχίς.

Τὰ μεσαία γράμματα των κάτωθι ζητούμενων λέξεων αποτελούν ήρωα το 1821:

1) Κουρέλι, 2) Πόλις της Ν. Έλλάδος, 3) Νήσος των Κυκλάδων, 4) Πόλις της Β. Έλλάδος, 5) Εύωδιάζει στην έκκλησία, 6) Μ' αυτήν στρώνουν τούς δρόμους, 7) Μονάς βάρους, 8) Άξιος Άρχηγός, 9) Έχθρός των προβάτων, 10) Νήσος της Έλλάδος, 11) Άρρώστεια (καθ.).

Α. ΧΟΥΣΙΑΔΗΣ

Ναι ή όχι;

- 1) Τὸ φίδι γεννάει αυγά. Ναι ή όχι;
- 2) Ο υδράργυρος είναι μέταλλον. Ναι ή όχι;
- 3) Η μυίγα έχει τέσσερα πόδια. Ναι ή όχι;
- 4) Ο ήλιος τὸ χειμώνα βρίσκεται πιο κοντά στη γή. Ναι ή όχι;
- 5) Τὸ γυαλί γίνεται από άμμο. Ναι ή όχι;

Στοιχειόγριφος.

Με λατρεύει όλος ο κόσμος όπως είμαι άν μ' άφήσης, μέρος λόγου άπλως θα γίνω άν με άποκεφαλίσης!

Α. ΛΙΜΑΝΤΖΑΚΗ

Απορίες.

Γιατί λέμε Άμερική (Άμερικοί) και όχι Άόλοι;

Γιατί έφημερίς (έφημερίς) και όχι έφηκομμάτι;

Γιατί έταξέρα (έταξέρα) και όχι έλεγέρα;

Γιατί τετράδιον (τετράδιον) και όχι τετραδιόφωνον;

Γιατί βιβλίο (βιβλίο) και όχι βιβδένω;

Μ. Κ. ΧΩΡΑΦΑ

Αίνιγμα.

Μ' άφαιρείς και μεγαλώνω μὸ προσθέτεις και μικραίνω!

Τί είναι;

Κ. ΠΑΠΑΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ

ΛΙΓΗ ΕΥΘΥΜΙΑ

Την έσθησε!

Η μητέρα: Γιαννάκη, έδωσες τις δέκα δραχμές στον έμπορο που τις χρωστούσας;

Ο Γιαννάκης: Ναι μαμά και μὸ είπε ότι σ' έσθησε.

Η μικρή Λιλικα: Μά πὸ ήσουν άναμμένη μαμά;

Φοβάται!

Σ' ένα σχολικόν διαγωνισμόν, διάλογος μεταξύ μαθητών:

— Τί δειλός που είναι αυτός ο Καθηγητής!

— Και πὸ τὸ ξέρεις;

— Μά δέν βλέπεις πὸ φοβάται... μήπως αντίγραψωμε;

Πολυτέλεια.

Στη Γλυφάδα ένα άπόγευμα ώραιάς ήμέρας:

Η μαμά: Κική έδωσες τή δραχμή σε κείνον τὸν φτωχό;

Η Κική: Ναι, μαμά, τὸ έδωσα γιάτι μὸ τὸ είπες. Μόνη μου δέν θά τὸ έδινά ποτέ!

Η μαμά: Μά γιάτι παιδί μου;

Η Κική: Μά είναι φτωχός αυτός πὸν κατεβαίνει στην Γλυφάδα;

Φιλοσοφία.

Στὸ τραπέζι:

— Άχ! μαμά μου, φώναξε έξαφνα ή μικρή Μαρίκα, τί πικρή που είναι ή καρδιά τὸν πουλιού!

Και μετὰ σιγώτερα:

— Ποιός ξέρει τί βάσανα έχει περάσει τὸ καυμένο και πικράθηκε έτσι ή καρδούλα του...

Ήταν στρογγυλό!

Στὸ τραπέζι:

— Γιατί Περικλή μου ρίχνεις τὰ κουκκούτσι στο τραπέζι-οάντηλο; Δεν σου είπα τόσες φορές να τὰ βάλης σε μιά γωνιά τὸν πιάτου σου;

— Μά μπαμπά μου, κοίταξα τόσην ώρα, και δέν βρήκα καμμία γωνιά στο πιάτο.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κινήσεις Περιφερειακών Διοικήσεων

Αποδείχτην

Το απόγευμα της 19ης 'Απριλίου εις το θεατρὸν Ἀργυροπούλου ἐγένετο ἡ πρώτη ἐφετηνὴ ἐμφάνισις τοῦ Καλλιτεχνικοῦ Τμήματος τῆς Δ. Α. Σ. Ἀρρένων, τῇ συμπράξει τῆς Δ. Α. Σ. Ὡλέων, συμφώνως πρὸς τὸ ὑπὸ τοῦ Τμήματος Ψυχαγωγίας τῆς Δ. Α. Σ. ἐκπονηθέν πρόγραμμα.

Τὴν ἑορτὴν παρηκολούθησαν ἀνώτατοι βαθμοφόροι τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως Ε.Ο.Ν., καθὼς καὶ ἐπιτελικοὶ βαθμοφόροι τῆς Διοικήσεως Ἀνωτάτων Σχολῶν Ὡλέων, ὁ Διοικητὴς τῆς Διοικήσεως Ἀνωτάτων Σχολῶν Ἀρρένων μετὰ τῶν Διοικητῶν τῶν Ὑποδιοικήσεων τῆς καὶ τοῦ Ἐπιτελείου αὐτῆς, ὡς ἐπίσης καὶ πλῆθος κόσμου, ἰδίως σπουδαστῶν καὶ σπουδαστριῶν Φαλαγγιτῶν καὶ Φαλαγγιστῶν.

Κατὰ πρῶτον ἐπαύθη ὑπὸ τοῦ Θεατρικοῦ Τμήματος τὸ ὑπὸ συναγινιστοῦ μεταφρασθέν ἔργον τοῦ Δουμῆ. Ἐ.Η. παντοεινὴ παρουσίασις. Ἐπικολοούθησαν ἐκτελείας μικρῶν συνθέσεων τοῦ Μότσαρτ καὶ τοῦ Χάινδ ὑπὸ τῆς κλασσικῆς ὀρχήστρας τῆς Διοικήσεως Ἀνωτάτων Σχολῶν Ἀρρένων, καθὼς καὶ ὁλο βιολιὸ ὑπὸ συναγινιστοῦ.

Ἡ μουσικοθεατρικὴ αὐτὴ ἑσπερίς ἐκλείσει διὰ τῆς κωμωδίας τοῦ Νίκου Λάσκαρη ἔ.Υπὸ ἐξέμφανισιν.

Γενικῶς ἡ πρώτη αὐτὴ ἐμφάνισις τοῦ καλλιτεχνικοῦ τμήματος τῆς Διοικήσεως Ἀνωτάτων Σχολῶν ἐστέφθη ὑπὸ ἐξαιρετικῆς ἐπιτυχίας, προκαλέσασα τὰ εὐμενέστατα σχόλια τῶν παρκαλουθησάντων αὐτῇ.

Ἐν συνεχείᾳ τῶν ὕγειονομικῶν του παραγγελευμάτων ὑπὸ τοῦ Ραδιοφωνικοῦ μας Σταθμοῦ ὁ βαθμοφόρος τοῦ Τμήματος προπαγανδῆς ὕγεινῆς τῆς Δ.Α.Σ.Α. ὤμιλουν τὴν παρελθούσαν ἐβδομάδα περὶ τῶν ἀλλοιώσεων καὶ τῶν βαδῶν τὰς ὁποίας ἐπιφέρει τὸ κάπνισμα εἰς τὸν ἀνθρώπινον ὄργανισμὸν.

Αποδείχτην

Κατὰ τὸν λήξαντα μῆνα αἱ συγκεντρώσεις τῆς ἰδεολογικῆς διαρτίσεως διεξήχθησαν κανονικὰ εἰς ὅλους τοὺς ὕπομεις.

Τὸ θέμα τὸ ὁποῖον ἀνεπτύχθη ὑπὸ τοῦ ΙΙΙ Γραφείου ἦτο «Περὶ Πολιτισμοῦ» καὶ εἰδικῶς «Περὶ Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ». Ἐγίναν δὲ καὶ συζητήσεις ἐπ' αὐτοῦ.

Ἐξεδόθη καὶ ἐκυκλοφόρησε τὸ 4ον «Δελτίον κινήσεων» τῆς Διοικήσεως μας τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου μὲ πλουσίαν ὕλην. Ἡ ἐξέλιξις πού παρουσιάζει μᾶς δίδει ἐλπίδας γιὰ τὸ σύστημα τελειοποιήσας τοῦ.

Τὸ Σάββατον καὶ Κυριακὴ 20 καὶ 21 Ἀπριλίου ἐγένιν ἐδωρίστη ἐκδρομὴ βαθμοφῶν καὶ Φαλαγγιστῶν εἰς Δελφούς. Θὰ μενῶν ἀξέχαστος αὐτὴς οἱ δύο ἡμέρες στὶς Φαλαγγιστῶν, πού ἀπὸ πόλιν κατὰ ἐπιθυμίαν αὐτὰ τέτοια ἐκδρομὴ.

Τὴν 12ην Μαΐου θὰ γίνῃ ἑορτὴ στὸ Γυμνασίον Καϊσαριανῆς, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ λάβουν μέρος ἡ ὁμάς Α.Σ.Ο.Ε.Σ., οἱ λόχοι Πειραιῶς, Ψυχικοῦ καὶ ἡ ὁμάς τῆς Γυμναστικῆς Ἀκαδημίας.

Ἡ ἑορτὴ αὕτη ἔχει χαρακτῆρα ἐπιδείξεως τῶν γνῶσεων, τίς ὁποίας ἀπέκτιναν οἱ Φαλαγγιστῶν στὴν τεχνικὴ ἐκπαίδευσιν, στὶς πρῶτες βοήθειες καὶ στὴν ψυχαγωγίαν.

Εἰς τὴν ἑορτὴν ἐκλήθη νὰ παραστῇ καὶ ἡ Α.Ε.δ Ἀρχηγός.

Ἐκ τῆς Διοικήσεως μετεβιβάσθη πρὸς τίς Φαλαγγιστῶν ἡ κατάθεσις ἀνακοινώσεων.

Ἐχὼ τὴν τιμὴν νὰ φέρω εἰς γνῶσιν τῶν δοκιμῶν βαθμοφῶν καθὼς καὶ εἰς τὰς Φαλαγγιστῶν ἐκείνας, αἵτινες ἐπιθυμοῦν νὰ γίνουν βαθμοφόροι, ὅτι τὸν μῆνα Μαΐου θὰ γίνουν προφορικὰ καὶ πρακτικὰ ἐξετάσεις ἐνώπιον ἐπιτροπῆς.

Διὰ περισσώτερας πληροφορίας παρακαλῶ ὅπως ἀποταχθῇ εἰς τὴν Δοκίμιν Συντονιασμοῦ Ἐκπαίδεως τῆς Διοικήσεως.

Τὸ πρόγραμμα δὲ τῶν ἐξετάσεων ἔχει ὡς ἑξῆς:

Τὴν 15ην καὶ 16ην Μαΐου θὰ γίνουν ἐξετάσεις προφορικὰ καὶ πρακτικὰ τῶν βαθμοφῶν καὶ Φαλαγγιστῶν ἐπὶ τῶν θεμάτων τοῦ ΙΙ Γραφείου, Δ)σεως Τεχνικῆς Ἐκπαίδευσας καὶ Δ)σεως Ὑγειονομικῆς.

Τὴν δὲ 1ην καὶ 2αν Ἰουνίου προφορικὰ ἐξε-

τάσεις διὰ τὰ θέματα τοῦ Ι καὶ ΙΙΙ Γραφείου. Ἡ δὲ ἥρσιαν ἐπαναλήψει ἐπὶ τῆς διδασκαλίας ὕλης κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΘΗΛΕΩΝ ΑΤΤΙΚΟΒΟΙΩΤΙΑΣ

Ἡ Ὑποδιοικήτρια Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ὡλέων Ἀττικοβοιωτίας μετὰ τῆς Διευθυντρίας τοῦ ΙΙΙ Ἐπιτελείου Γραφείου ἐπισκέφθησαν τὰ Μεσογεία καὶ δὴ τὸν Σχηματισμὸν Ὡλέων Κερατέας, ἐμειναν δὲ ἀπολύτως ἱκανοποιημέναι ἀπὸ τὴν ὁρᾶσιν τοῦ Σχηματισμοῦ. Ἐπίσης ἐπισκέφθησαν καὶ ἐπεθεώρησαν τοὺς Σχηματισμοὺς Ὡλέων, Λεσβοῦ καὶ Περιχώρων.

Αἱ συγκεντρώσεις τῶν Φαλαγγιστῶν καὶ Σκαπανιστῶν γίνονται τακτικώτατα, κατὰ τὰς ὁποίας αὐτὰ ἀσχοιοῦνται εἰς ἀβλοπαιδία καὶ ψυχαγωγικὰ παιχνίδια. Ὡσαύτως ἡ πολιτικὴ διαφώτισις γίνεται ἀνελλιπὴς.

Ἡ Ὑποδιοικήτρια προέβη εἰς τὰς καταλλήλους ἐνεργείας πρὸς σύστασιν Ἐπαγγελματικῆς Βιοτεχνικῆς Σχολῆς, τῆς ὁποίας ἡ λειτουργία ἐλπίζεται ὅτι θὰ ἀρχίσῃ ἀμέσως μετὰ τὰς διακοπὰς τοῦ Πάσχα.

Περὶ Ἑλλάδος

ΛΑΜΙΑ. — Τὴν 16ην λήξαντος εἰς τὴν τακτικὴν συγκεντρώσιν τῶν ἀξιωματικῶν τῆς ἑδρας, παρουσιάσθαι τὸν Γενικὸν Ἐπίτοπον καὶ τὸν κ. Γεν. Γραμματέα τῆς Νομαρχίας ὁ Τετράρχης Παπαχρήστου Γεωργίου ἀνέπτυξε τὰς διατάξεις τοῦ κανονισμοῦ περὶ παρατάξεων καὶ παρελάσεων.

Τὴν 17ην Φαλαγγίταις τῆς 39ης Φάλαγγος Ἀθ. Διάκου, περιελθόντες τὰ καταστήματα καὶ τὰς οἰκίας τῆς Λαμίας, συνέλεξαν διάφορα δώρα διὰ τοὺς φρουροὺς τῶν συνόρων μας.

Εἰς τὴν Ὑποδιοικήσιν Λακρίδος ἐγίναν αἱ κατωθὶ ὁμιλίαι: 1) Περὶ Πατρίδος ὑπὸ τοῦ Ἐν)ρχου Κωνσταντίνου. 2) Περὶ θύσεως πρὸς τὴν Πατρίδα ὑπὸ τοῦ Λοχίτου Παπααργύρου Ἀντων. 3) Περὶ σπουδασιῶν ὑπὸ τοῦ κ. Μωραΐτου. 4) Περὶ ἀνεμοπληρίας ὑπὸ τοῦ κ. Ζακοπούλου. 5) Περὶ παθητικῆς δερμύνης ὑπὸ τοῦ χημικοῦ κ. Βέλλιου.

Ὁ Διοικητὴς τῆς Ὑποδιοικήσεως Ε.Ο.Ν. Δομοκοῦ ἐπεθεώρησε τὰ Τμήματα Ἐκκάρας, Γαβρακίου, Βελεσιωτῶν, Κάτω Δομοκοῦ καὶ Σοφιάδος.

Ὁ κ. Χρήστος Μπατάγιας, κάτοικος Στυλίδος, προσέφερεν εἰς τὴν Τετραρχίαν Στυλίδος ἓν κινηματογραφικὸν ἔργον, ὃ εἰς τὴν βοήθῃς τοῦ ὁποίου διετέθησαν αἱ εἰσπρατικαὶ κατὰ τὸ ἥμισυ ὑπὲρ τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ κατὰ τὸ ἥμισυ ὑπὲρ τῶν μαθητικῶν συσσιτίων. Ἡ προσφορά αὕτη ἐγένιν εἰς μνήμην τοῦ ἀποβιώσαντος μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ Σκαπανέως, ὅστις ὀλίγον πρὸ τοῦ θανάτου του ἐζήτησεν ἀπὸ τοὺς γονεῖς του ὡς τελευταίαν χάριν νὰ τοῦ φορέσῃ τὴν στολὴν τοῦ Σκαπανέως. Ὁ ἀτυχὴς Σκαπανεὺς, ἀφοῦ ἐφόρεσε τὴν στολὴν του καὶ ἐγαρήνησεν, εἶπεν εἰς τὸν πατέρα του: «Πάτερ, θέλω πάντοτε νὰ φορῶ τὴν στολὴν μου, νὰ μὴ μοῦ τὴν βγάλῃς». Μετὰ πάροδον ὀλίγων λεπτῶν ὁ ἀτυχὴς Σκαπανεὺς ἐγκάτελλεψε τὴν ζωὴν.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

ΠΥΡΓΟΣ. — Τὰ μαθήματα τοῦ Οὐλαμοῦ βαθμοφῶν τῆς Φάλαγγος Κρεσσινῶν ἐξακολούθησαν κανονικώτατα. Οἱ Φαλαγγίταις τῆς ἰδίας Φάλαγγος παρηκολούθησαν μετὰ ζωρὸν ἐνδιαφέρον ὁμιλίαν περὶ ὕγεινῆς καὶ περὶ παθητικῆς δερμύνης.

Οἱ Φαλαγγίταις καὶ Σκαπανεῖς τῆς 104ης Φάλαγγος Καθασίλων ἤκουσαν ὁμιλίαν περὶ ἀρχαίας Σπάρτης.

Ὁ Λόχος τοῦ Σχηματισμοῦ Βάρδας ἐξεδραμῆν εἰς τὴν ὥρᾳν τοποθεσίαν Ἁγίου Γεωργίου, ὅπου ἐγένοντο διάφοροι ἀσκήσεις.

Ἡ Φάλαγξ Βαρβολομίου κατήρτισεν ἐρασιτεχνικὸν θεατρικὸν ὁμιλόν, ὅστις τὴν Κυριακὴν τῶν Βατίων ἀνεβίβασεν ὀρεῖς ἀνωτάτων θεατρικῶν ἔργων.

— Ζωρὰ κίνησις παρατηρεῖται ἐπίσης εἰς τὰς Φάλαγγας Γαστούνης, Ζαχαρώς καὶ Καράουλας.

ΘΕΣΣΑΛΙΑ

ΛΑΡΙΣΑ. — Ἡ πόλις τῆς Λαρίσης ἐπανηγάγισε τὴν 21ην λήξαντος κατὰ τὸν ἐπιθετικώτερον τρόπον τὴν μεγάλην ἑορτὴν τῆς Νεολαίας τῆς, ἡ ὁποία παρελάσθη ἀπὸ τὸν Κ.Ε.Ν. κ. Ἀλέξανδρον Κανελλόπουλον ἐκ μέρους τοῦ Ἑθνικοῦ Κυβερνήτου τὰς σημαίας τῶν Φαλαγγῶν τῆς, ἀφοῦ ὀρκίσθη πίστιν εἰς τὴν Πατρίδα, τὸν Βασιλέα καὶ τὸν Ἀρχηγόν Ι. Μεταξῶν.

Ὁλόκληρος ἡ πόλις ἐπλημύρυσεν εἰς τὸ γαλανόλευκον τῶν σημαιῶν καὶ οἱ κάτοικοι τῆς συνγοναίᾳ καὶ τέκνοις ἀπὸ πολὺ ἐννορίε τὸ πρῶτον κατέκλυσαν τὴν πλατείαν τοῦ Β'. Σώματος Στρατοῦ, ὅπου ἐγένιν ἡ τελετὴ καὶ κατόπιν ἡ παρέλασις τῶν Φαλαγγῶν Φαλαγγιτῶν καὶ Σκαπανέων καὶ Φαλαγγιστῶν καὶ Σκαπανιστῶν.

Ὁ Κ.Ε.Ν. κ. Ἀλ. Κανελλόπουλος ἀφῆκε ἀεροπορικῶς. Τὴν 11ην π. μ. κατέθεσε στέφανον δάφνης εἰς τὸν Ἡρώον Λαρίσης καὶ τὴν 11.30' ἐγένιν ἡ τελετὴ τῆς παραδόσεως τῶν σημειῶν.

Εἰς τὴν τελετὴν παρέστησαν ὅλοι οἱ ἐκπρόσωποι τῶν ἀρχῶν τοῦ νομοῦ.

Ἐν ἀρχῇ ἐψάλη ἀγισμὸς, μετὰ τὸν ὁποῖον ὁ Μητροπολίτης Ἐλασσῶνος, ἀσθενοῦντος τοῦ Λαρίσης, ἐκάλεισε τοὺς παρατεταγμένους Φαλαγγίτας καὶ τὰς Φαλαγγιστῶν νὰ δώσουν τὸν ὄρκον. Ὅταν ὁ ὄρκος ἐδόθη, αἱ χιλιῶδες τοῦ λαοῦ πού ἐπλησίασαν τὴν παρατάξιν τῆς Ε.Ο.Ν. ἐξέσπασεν εἰς ἐκδηλώσεις ἐνθουσιασμοῦ: «Ἀξιοι! Ἀξιοι!».

Μετὰ τὴν ὀρκωμοσίαν ὁ κ. Κανελλόπουλος ὤμιλουν εἰς τοὺς ὀρκισθέντας, ἐξέρας τὴν σημασίαν τοῦ ὄρκου πού ἔδωσαν καὶ καλέσας αὐτοὺς νὰ εἶναι ἑτοιμοὶ νὰ δώσουν καὶ τὴν ζωὴν τὸν ἀκόμη ὅταν τοὺς καλέσῃ ἡ Πατρίς εὐθὺς ὡς παραστῇ ἀνάγκη.

Πρὸ τοῦ λόγου τοῦ δ. Κ.Ε.Ν. παρέδωσε τὰς σημαίας εἰς τὰς Φάλαγγας ἀρρένων καὶ θηλέων τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Λαρίσης. Μετὰ τμητικὰς φρουρὰς Φαλαγγίταις καὶ Φαλαγγιστῶν ἔφεραν τὰς σημαίας τῶν ἐπὶ κεφαλῇ τῶν Φαλαγγῶν τῶν.

Μετὰ τὴν ὥρᾳν αὕτην τελετὴν τὰ μετασχόντα αὐτῆς τμήματα παρήλασαν πρὸ τοῦ Κ.Ε.Ν.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

ΦΛΩΡΙΝΑ. — Εἰς τὴν Ὑποδιοικήσιν Ε.Ο.Ν. Παγαγιάννης συνεχίζονται τὰ μαθήματα τῆς σχολῆς βαθμοφῶν.

Ὡσαύτως ἐν τῇ αὐτῇ Ὑποδιοικήσει ἐδόθησαν δύο θεατρικὰ παραστάσεις, ἡ μία εἰς Μελίτην, ἡ δὲ ἑτέρα εἰς Ἰτιά μὲ ἀρίστα ἀποτελέσματα.

Ἡ Ὑποδιοικήσις Ἀμυνταίου ἐξέδραμῆν εἰς τὰς πλησίον Κοινότητας Βεγόρας καὶ Λακκιάς. Κατ' αὐτὴν ὤμιλουν διὰ μακρὸν πρὸς τοὺς Φαλαγγίτας ὁ Ὑποδιοικητὴς κ. Μαρτίνος περὶ τοῦ σκοποῦ τῶν ἐπιδιώξεων τῆς Ε.Ο.Ν. Μετὰ ταῦτα ἐψάλησαν πατριωτικὰ θούρια καὶ ἐπικολοούθησε παρέλασις.

Ἐπίσης ἡ Ὑποδιοικήσις Ἀμυνταίου ὡς καὶ ἅπαντες οἱ Σχηματισμοὶ παρέστησαν ἐν σώματι κατὰ τὰς τελεστονίας ὑπὲρ τῶν ἐν πολέμοις πεσόντων μνημόσους.

Εἰς τὴν Ὑποδιοικήσιν Πρεσπῶν συνεχίζονται τὰ μαθήματα τῆς σχολῆς βαθμοφῶν κανονικώτατα. Εἰς συγκεντρώσεις ἐνὸς ἐκάστου τμήματος πραγματοποιεῖται ἡ ἐγκυκλοπαιδικὴ αὐτῶν διαπαιδαγώγησις.

Ὡσαύτως ὁ Ὑποδιοικητὴς τῆς αὐτῆς Ὑποδιοικήσεως, συνοδευόμενος ὑπὸ τῶν ἐπιτελῶν του, περιώδευεν εἰς τοὺς Σχηματισμοὺς τῆς Ὑποδιοικήσεως του.

Ἐκ τῆς ἐν λόγω περιόδου αἱ ἐντυπώσεις τοῦ Ὑποδιοικητοῦ ὑπῆρξαν ἱκανοποιητικώταται γενικῶς ἀπὸ τὸ συντελούμενον ἔργον διὰ τὴν ἐθνικὴν μας ἀναγέννησιν.

Ἐν τῇ ἑδρᾳ τῆς Ὑποδιοικήσεως Πρεσπῶν καθήρτισθη χοροδρία ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν ἀξιωματοῦχοῦ ταύτης.

Ὁ Σχηματισμὸς Πεσοδρίου Πρεσπῶν ἔδωκε θεατρικὴν παράστασιν μὲ τὸ ἔργον «Ἡ Γκόλφω», ὁ δὲ Σχηματισμὸς Ψαράδων μὲ τὸ ἔργον «Ἐσάμ».

ΚΑΣΤΟΡΙΑ. — Ὑπὸ τῆς Ὑποδιοικήσεως Ἀρρένων Καστοριάς ἐφυτεύθησαν 5.770 δεν-

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κινήσεις Περιφερειακῶν Διοικήσεων

δρύλλια καὶ ἐσπάρησαν 130½ στρέμματα μεσῶν, βρύλων, σκαλιν κλπ.

— Ὑπὸ τῆς Ὑποδιοικήσεως Ὡλέων ἐφυτεύθησαν 1.150 δενδρύλλια καὶ ἐσπάρησαν 61 στρέμματα μεσῶν καὶ σκαλιν.

ΕΔΕΣΣΑ. — Κατὰ τὸν διαρρέσαν χρονικὸν διάστημα ἐγένοντο τακτικαὶ αἱ προκαθορισμέναι συγκεντρώσεις τῶν ταγματῶν τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ Σκαπανέων, καθ' ἃς ἀνεπτύχθησαν τὰ κατωθὶ θέματα:

Ἑλληνικὸς πολιτισμὸς, πειθαρχία, διακριτικὰ βαθμοφῶν καὶ συνεργατῶν, συνθέσεις μονῶν, ὁρμῶν ἐκ τοῦ κανονισμοῦ στρατιωτικῶν ἀσκήσεων.

— Ἐκ παραλλήλου ἐγένετο διάλεξις με θέμα: «Τὸ πνεῦμα τοῦ καθενὸς» καὶ ἀνάγνωσις τῶν Ἡμερησίων Διαταγῶν τοῦ κ. Κυβερνητικοῦ Ἐπιτοπου Νεολαίας τῆς 27ης καὶ 28ης Μαρτίου ἔ. ἔ.

— Ὡσαύτως ἐν τῷ Γυμνασίῳ Ἐδέσσης ὑπὸ συνεργατῶν καὶ καθηγητῶν ἀνεπτύχθη τὸ θέμα: «Τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος καὶ ἡ Νεολαία».

ΗΛΕΙΔΟΣ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ. — Πρὸ ἡμερῶν ἐπισκέφθη τὴν Περιφερειακὴν Διοικήσιν Ἰωαννίνων συνεργατῆς τοῦ ΙΙΙ Γραφείου τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως Νεολαίας, παρακολούθησας τὴν συντελούμενην ἐργασίαν τῆς Διοικήσεως, ἡ ὁποία ἐκτελεῖται πρὸς ὅλους τοὺς τομεῖς.

Ὁ ἀπεσταλμένος τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως, συνοδευόμενος ὑπὸ τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως καὶ τοῦ ἀναπληρωτοῦ τοῦ Περιφερειακοῦ Διοικητοῦ, ἐπισκέφθη τὰς οἰκοτροφείας καὶ τὰ ἐργαστήρια τῆς πόλεως, ὁμιλῶν διὰ μακρὸν πρὸς τὰς ἐργατριάς.

ΑΡΤΑ. — Τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν, ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς κυρίας Νομάρχου, ἔλαβε χώραν ἐκθεσις ἔργων λαϊκῆς τέχνης καὶ λαχειοφόρος ἀγορὰ εἰς τὴν αἰθούσαν τοῦ κεντρικώτερου καφεαχαροπλαστοῦ Μπουκουβάλα. Αὗται παρεσκευάσθησαν ὑπὸ τῶν Περιφερειακῶν Διοικήσεων Ἀρρένων καὶ Ὡλέων Ἀρτῆς ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῶν κυριῶν Μαραγκοῦ Ιατροῦ, Κολιού Ιατροῦ, Λαλάκου ἐπιθυνοῦ Τ.Τ. καὶ Τσέτη ἐμπόρου, αἵτινες μετὰ τῆς κυρίας Νομάρχου καὶ βαθμοφῶν τῆς Ε.Ο.Ν. ἐμερίμνησαν καὶ διὰ τὴν ἐπιτυχὴ διεξαγωγὴν τῆς ἐκθέσεως καὶ τῆς ἀγορᾶς.

Καθ' ὅλον τὸ ἀπόγευμα εἰς τὴν αἰθούσαν τῆς ἐκθέσεως ἐπαινεῖν ἡ φιλαρμονικὴ ἔδωκεν ὑπὲρ τῆς Ε.Ο.Ν. προσηφερθεῖσα προθύμως δωρεάν ὑπὲρ τῆς Ε.Ο.Ν.

Ἡ λαχειοφόρος ἀγορὰ, χάρις εἰς τὴν ἄθροισαν προσέλευσιν τοῦ κοιντοῦ ἔλθεν ἐνωρίς ὁστέρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας, ἀποβάσασα καθάρων ὑπὲρ τῆς Ε.Ο.Ν. κέρδος 7.000 δραχμῶν.

ΚΡΗΤΗ

ΧΑΝΙΑ. — Διὰ τὴν ψυχαγωγίαν τῶν μελῶν τῆς Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων καὶ Ὡλέων ἐπανελήθη εἰς τὸ θέατρον «Ὁ Ὀλύμπιος» ἡ πανηγυρικὴ παράστασις τῆς 25ης Μαρτίου, ἥτις εἶχε τὸς λαμπρὰν ἐπιτυχίαν. Οἱ Φαλαγγίταις, αἱ Φαλαγγιστῶν, οἱ Σκαπανεῖς καὶ αἱ Σκαπανισσῶν μετὰ ζήτωκραυγὰς ἐξεδήλωσαν ἐπανελημμένους τὸν ἐνθουσιασμόν των καὶ τὴν ἄκραν ἱκανοποίησιν των. Ἡ κοινωφελὴς δρᾶσις τῆς Ε.Ο.Ν. κατέστη ἐντονωτέρα κατὰ τὸν διαρρέσαντα μῆνα. Διάφορα τμήματα Φαλαγγιτῶν καθ' ὁμάδας, ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν ὑπαλλήλων τῆς Δασικῆς Ὑπηρεσίας, μετέβησαν εἰς τοὺς περὶ τὴν πόλιν πευκῶνας καὶ κατεπολέμησαν συστηματικῶς τὴν κάμητην.

Ὁ Λόχος τῶν ἐργαζομένων διὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν μετέβη εἰς Προφήτην Ἠλίαν κατὰ τὴν προπαραλθούσαν Κυριακὴν. Διὰ τῶν μέσων τούτων ἀναπτύσσεται ἡ ἐνθερμος ἀγάπη τῶν μελῶν πρὸς τὰ δένδρα καὶ καλλιέργειαν ἐμπεράκτας ἡ ἀλληλεγγύη καὶ κοινωνικότης αὐτῶν, στοιχεῖα ἀπαραίτητα διὰ κάθε πρόδον.

ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ. — Ὁ Ὑποδιοικητὴς Ἀνατολικῶν Ἐπαρχιῶν ἐπανήλθεν ἐκ τῆς περιόδου τὸν εἰς τὴν ἐπαρχίαν Βιάννου, ὅπου ἐπισκέφθη τὰ χωρία Ἀνω καὶ Κάτω Βιάννου, Ἀνω καὶ Κάτω Σόμην, Συκολόγον, Κεφαλοδούρη, Ἀμυρά, Πεύκον, Χόνδρον, Λουτράκι.

Τὴν προπαραλθούσαν Τετάρτην, πλὴν τῆς συνηθούς ἀπασχολήσεως, ἐγένετο καὶ προβολὴ

τῆς κινηματογραφικῆς ταινίας τῆς παρελάσεως τῆς 25ης Μαρτίου ἐν Ἡρακλείῳ. Παρηκολούθησαν τὴν προβολὴν περὶ τοὺς 350 Φαλαγγίταις. Ἐπίσης ἐδόθη συναυλία ὅταν τυφλῶν καλλιτεχνῶν τοῦ Ἀσύλου Τυφλῶν Καλλιθέας διὰ τοὺς ἐξωσχολικοὺς Φαλαγγίτας. Παρέστησαν περὶ τοὺς 100, καταχειροκροτήσαντες τὰ ἐκτελεσθέντα ἔργα.

Τὰ μαθήματα τοῦ Οὐλαμοῦ βαθμοφῶν καὶ τῶν τηλεφωνητῶν συνεχίζονται.

ΡΕΘΥΜΝΟΝ. — Κατὰ τὸν παρελθόντα μῆνα τὰ ἐπαρχιακὰ τμήματα τῆς Ε.Ο.Ν. Ὡλέων ἐργάσθησαν μετὰ ζήλων καὶ ἐξαιρετικῆν προθυμίαν.

Εἰς τὸ Τάγμα Λούτρας τῆς 255ης Φάλαγγος Ὡλέων (Ἀρκάδι) συνετελέσθη ἡ κατωθὶ ἐργασία: Ἀνεπτύχθησαν τὰ θέματα:

1)

ΕΛΛΗΝΟΓΡΑΦΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μ. ΙΩΑΝΝΟΥ, 'Αργοστόλιον. Τὰ ἀποτελέσματα τῶν σχολικῶν ἀσμάτων ἐδημοσιεύθησαν περὶ τὰ τέλη Μαρτίου. — ΑΝ. ΓΚΟΤΑΝ. 'Ελήφθησαν τὰ ἐξέτιμα καὶ κούτω. Ὁ δὲ δημοσιεύσαμεν τὰ καλύπτα. — ΑΝΤ. ΑΠΛΑΟΔΗΜΑΝ. Τὸ ποίημα «Ἡ Ἑλλάς καὶ ἡ 4η Αὐγούστου» πολὺ μακρὸν. Τὸ «Ὅταν κυττὰ τὰ μάτια τοῦ Χριστοῦ ἔχει στίχους ἀνεπιτυχεῖς:

Ὅταν κοιτῶ τ' ἄδω σου τὰ μάτια, πού σπλαχνικά Χριστοῦλη μου κοιτᾷ, ξανοίγονται στὴς εὐτυχίας τ' ἀμείρητα τὰ

κ' ἡ δόλια ἡ καρδιά μου φτερουγίζει καὶ σκιρτά.

ΣΩΤΗΡΗΝ ΤΣΙΤΙΟΥΝΑΝ. Κάτι ἄλλο, ἀν θέλετε. — Ν. ΜΕΛΕΓΚΟΝ. Ἡ λέξις 'Ελλάς παίρνει βασεῖα. Κι' ὅπως ζητεῖς νὰ δημοσιεύῃ γρήγορα. Πᾶς νὰ τὸ διαβάσωμε σημεῖοντες στὴν ἀρχὴ-ἀρχὴ ἕνα τέτοιο ἀσυγχώρητο ὀρθογραφικὸ λάθος: — Ν. ΝΑΖΟΠΟΥΛΟΝ καὶ Δ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ. Συνεραδωθήκατε γιὰ νὰ γράψετε ἕνα τόσο ἀντίπαλο ἀντιπαραμύθη: — ΜΑΡΙΚΑΝ ΔΡΑΪΝΑ. Ἰσως νὰ ἔχη καλὴ 'προσώδω, νὰ ταιριάξῃ δηλαδὴ μὲ τὸν ρυθμὸν τῆς μουσικῆς. — ΤΑΚΗΝ ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΟΝ. Δὲν γίνονται ἐξαίρεσεις. Ὅταν κατὰ εἶναι καλὸ δημοσιεύεται. — ΑΝΤΩΝΙΟΝ ΑΡΜΑΟΝ. Εἶναι γραμμένον καὶ στὴς δύο θύεις τοῦ χαρτίου. — ΙΩΑΝΝΗΝ ΒΑΡΕΛΑΝ. Ἡ πνευματικὴ ἀσκήσις ἐδόθη στὸν ἀρμόδιον συντάκτην. Τὸ ποίημα ἀπεριφύγη. — ΜΑΡΙΑΝ ΚΑΤΣΙΜΑΝΤΗ. Δυστυχῶς ὄχι. — ΚΑΙΤΗΝ ΤΖΙΟΥΤΟΥ(,). Ἡ φωτογράφις πού μᾶς ἐστεῖλες εἶναι πολὺ θαυμάσια. ΦΙΑΤΕΛΟΝ ΟΜΑΔΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΟΥ ΘΗΛΕΩΝ ΣΤΑΜ. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ ΒΑΛΑΓΙΑΝΝΗΝ. Θεοκίνη. Ἀπὸ τοῦ παρελθ. τεύχους καθιερώσαμεν στήλην φιλοτεχνήσαν. — ΝΙΚ. ΔΙΦΩΝΗΝ. Αἱ ἀδελφίκα ἀνταποκρίσεις πρέπει ν' ἀποστέλλωνται στὸ ἀρμόδιο γραφεῖο τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως καὶ διχ' ἀπ' εὐθείας στὸ περιοδικό. — ΑΘΑΝ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΝ. Κρατοῦμε πολλὰ, πάρα πολλὰ δικά σου. Μὴ στελεῖς ἄλλο, ἀν δὲν πάρῃς προηγούμενος εἰσδοκίμοι μᾶς. Ἐλήφθησαν τὰ «Ὁ καλὸν ἥτορ», «Ἐπιγράμματα», «Ἐσπεράς», «Ἡ γλαυκὴ». Ὅλα βιαστικά καὶ πρόχειρα γραμμένα. Σοῦ τὸ συνεστήσαμε καὶ πρὸ καιροῦ: — γράφετε λιγώτερα πράγματα καὶ διαβάστε πολλὰ. Μόνον εἶται δὲ ἐξελιχθῇ. — ΑΡ. ΓΗΝ ΑΡΑΒΑΝΟΠΟΥΛΟΝ. Δημοσιεύουμε στὴ στήλη αὐτὴ τὸ δεύτερον:

Τὸ σπῖτι τοῦ καπετάνιου

Στοὺς ἀσπρούς τοίχους ζωγραφίεις — καὶ ἰσχυρὰ μανόμενα τάσπρα πανιά, νὰ σκίζουν τὸ πρᾶν, γαλᾶζιο κύμα καὶ νὰ γυρνοῦν στὸν τόπο τους πίσω μα- [κρὰ ἀπ' τὰ ξένα, μετ' ἡ βοήθεια τοῦ Θεοῦ, δὲ τὸ μαϊστράλι [πρῶμα...

Πὰ στὸ τραπέζι πῶναι στολισμένο με- [χούλια χιλιόπλουμα, τοῦ ναυτικοῦ ἡ εἰκόνα ἀκούμ- [ημένην βουθῇ, μετ' ἑκάστοις ἀχνόγυλον ἀνθισμένο πᾶ [στοῖα χεῖλια κοιτάει γλυκὰ τῇ φαμελίᾳ τὴν πολυαγα- [ημένην...

... Καὶ σάν πέπλο ἀπαντοχῆς ἀερένιο ἔ- [χει σκεπασίει τὸ σπῖτι καὶ τὴν κάμαρῃ καὶ τὴν εἰκόνα [κ' ἑλ...

... Καὶ τὸ καντήλι π' ἄγρυπνον, ψηλὰ στὸ [κονιστόν, στὸ μαυρισμένο εἰκόνα σκιδωτὴ μὲ πρὸς [τ' ἄν...

ΝΙΚ. ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗΝ. Ἡ ἐπιστολὴ σου ἐδόθη εἰς τὴν διεκπεραίωσίν σου τοῦ περιοδικοῦ. Ἐσυνά- [διάβασε τὸ 2ο καὶ 3ο τετράστιχο τοῦ ποιήμα- [τός σου «Ἡ ἀντίστις» καὶ γράφε μᾶς ἂν ἐκά- [μομε καλὰ πῶς δὲν τὸ δημοσιεύσαμε. (Σ 476). — Ι. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝ. Γιὰ τὰ γεωργικά θέματα ἀπολογεῖται εἰδικὸς συντάκτης. — ΤΑΚΗΝ ΣΑ- [ΛΑΠΑΤΑΝ. Μετὰ τῶν ἄλλων μᾶς γράφετε: «Ἐν ἄλλο πρέπει νὰ διορθωθῇ, τὸ ὁποῖον ὀλοὶ τὸ βλέπομε καὶ ὅλους μᾶς λυπεῖ, δὴλ. τὰ κον- [τὰ φορέματα τῆς γυναικὸς, διότι ἡ ὀμορφία αὐτῆς ἐνδυναμίζεται, ὡς γνωρίζομεν, φέρει τὰ χροσὰ ἡθῆ». Αὐτὸ μόνον μποροῦμε νὰ κά- [μομε: νὰ φέρωμε στὴ δημοσίωσιν τὴν πρό- [τασί σου. Δι' ὅλα τ' ἄλλα δὲν ἐμμεθα οἱ ἀρ- [μόδιοι. — ΓΕΩΡΓ. ΑἴΓΩΡΑΚΗΝ. Ἀπαντοῦ-

με σ' ὅλους ἀνεκταίρετος. Μὴ ἐσχῶς διτὸ δὲν ἀλληλογραφούμε μόνον με σένα κι' ἀκόμη διτὸ ὁ χρόνος τοῦ περιοδικοῦ εἶναι περιορισμένος. — Γ. Π. ΣΩΤΗΡΙΟΥ. Ἰδοὺ ἐνα μικρὸ μέρος τοῦ ἄρθρου σου: «Μπροστὰ στὸ ἄπλο μ' ἱερὸ μάμαρο, τὸν τάφο τῶν «Ἐπιφανῶν ἀνδρῶν», ἔγινε τὸ ἱερὸ προσκύνημα τῶν παιδιῶν τῆς Πατρίδος. Στὴ μέρα τοῦ γενικοῦ ἐορτασμοῦ τῆς Λεπτερίδας τῆς Ἑλλάδος, πρωτοπόρος στὸ κα- [θῆκον ἡ Νεολαία ἐδείξε τὴν εὐγνωμοσύνην τῆς σ' αὐτοῦς πού τῆς χάρισαν ἐλευθερίαν τῇ σημε- [ρινῇ Ἑλλάδι. Σ' αὐτὸν τὸ ἱερὸ μνημόσυνο γονάτισε εὐλαστικὰ ἡ Νεολαία. Εἶναι πραγμα- [τικά μεγάλη ἡ στιγμή πού ἐνώνει τὰ πνεύματα τῶν δοξασμένων. Ἡρώων-πατέρων, μετ' ἡ συ- [κίνησι καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην τῶν παιδιῶν. Ἀπ' τοὺς Μαραθωνομάχους μέχρι τοὺς Ὑπερασπι- [στὰς τοῦ Μπιζανίου, τοῦ Κιλίκι, τῶν παλλη- [καριῶν τῆς Μ. Ἀσίας, σὲ κάθε ἐποχῇ καὶ κάθε γωνίᾳ τῆς Ἑλληνικῆς γῆς, πολέμησαν, ὤμωσαν τὴν Γαλανόλευκὴν κι' ἐσπῆσαν περήφα- [νι τρόπαια νίκης. Κράτησαν τὴν Ἑλλάδα ψη- [λά, τὴν ἐτίμησαν καὶ μὴ τὴν παρέδωκαν. Ἀ- [γώρσαν καὶ τὸ αἷμα τους τὴν Ἑλληνικὴν γῆν καὶ τὴν ὤρσαν κληρονόμια στὰ παιδιά τους, πού ἴσως νὰ μὴν πρόφταναν νὰ δοῦν, γυρίζον- [τας στὰ σπῖτια τους, ἄλλα ἔπσαν στὸν βωμὸ τῆς πίστεως καὶ τῆς Πατρίδος, μετ' ἡ λαχτὰρα τοῦ γυρισμοῦ. Κι' ἔργεται σήμερᾳ ἡ Νεολαία μπροστὰ στὸν τάφο τῶν ἐπιφανῶν τῆς πατρίδος περήφανη, ἀπὸ βρῆκε πᾶς τὰ μεγάλα ἱδανικά, ἔργεται νὰ δειλὴ πᾶς συνεχίει τὸν δοξασμένο δρόμο, πού πᾶσαν κι' αὐτοί, καὶ νὰ τοὺς στεφανώσῃ μετ' ἡ ἀθάνατα στεφάνια τῆς τιμῆς τῆς δόξης, τῆς εὐγνωμοσύνης. — ΠΙΠΙΤΣΑΝ ΜΠΛΕΤΑ. Ἐλάσθε μετ' ἡ ἐξέτιμα καὶ κούτω. Ὁ δὲ δημοσιεύσαμεν τὰ καλύπτα. — ΝΙΚ. ΒΗ- [ΧΟΝ. Ἀπὸ τὰ δύο δημοσιεύσαμεν στὴ στήλη αὐ- [τῇ τὸ «25 Μαρτίου» 4η Αὐγούστου:

Ἦτανε ὅλα σκοτεινὰ, μουντὰ καὶ λυπημένα, δὲ οὐρανὸς κατὰμαυρος, τὰ δένδρα παραμμένα, καὶ τὰ πουλάκια στὸ βουνὸ κι' αὐτὰ δὲν κελαῖ- [δοῦσαν, μὲ ὀλιβερά τὰ βογγητὰ κι' οἱ θῆρινι ἀντη- [χοῦσαν.

Μέσα σ' αὐτὴ τὴν ἔρημιά, στὴ λυπημένη φύσιν τοῦ Ρήγα δὲ φοβήθηκε ὁ σπόρος νὰ βλαστήσῃ. Ἡ φλόγα πού κουρβόσκει, ἐξέσπασε μὴ μέρα, μεγάλας, γιγαντιαίας, ὠμόθυμης στὸν αἰθέρα. Πᾶς ἔγραψε πῶς ἡ Ἑλλάς παντοτεινὰ θὰ ζήσει καὶ δάφνης μετ' ὁ δόξα τῆς ἀκόμῃ θὰ ἔρθῃ. Χρόνια πολλὰ περάσαν. Στὸν οὐρανὸ μᾶς πάλι τὸ φάσμα τῆς καταστροφῆς τρομαχτικὸ προ- [βάλλει. Πάλι σπαίνονται τὰ πουλάκια τὸ ἄσπερ στὰ [δόξα τῆς μαυρίλα, λυπημασμένα ἀπλάνεται στὴ πλάσι... Ὅπως μὴ μέρα τ' Αὐγούστου δὲ οὐρανὸς γελαῖε κι' ὁ ἥλιος ἀλοφώτεινε ἀκτίνες τὸν σκορπᾷ. Ἡ Ἑλλάς ἀπὸ ἐσώθηκε. Ἀνοίχτηκαν μπρο- [στά τῆς καινούργιοι δρόμοι π' ὁδηγοῦν ψηλά, στὰ ἰθα- [κικά τῆς.

ΑΘΑΝΑΣ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΝ. Δημοσιεύεται ἐδῶ:

Ἡ Νέα μᾶς Ἑλλάδα...

1. Ὁ ἥλιος τῶρ' ἀνέτειλε... Ἐλευσάνε τὰ χιόνια... Φύγαν κι' οἱ βαρβαρικοί, τῶρα χρυσοὶ οἱ θημῶνες γεμίζουν τ' ἀλώνια...

2. Τώρα γιὰ δὲς βαδίζουμε γιὰ μὴ Ἑλλάδα νέα ἀδελφωμένα τὰ παιδιά. Καὶ μετ' ἡ Ἑλληνικὴ καρδιά, κρατοῦνε τὴ σημαία.

3. Τώρα τριγύρω κοιτάξτε... γλυκοκαλοῦν τ' ἀφῶνι... Γύρω τριγύρω εὐαδίες... Παντοῦ χαρούμενες καρδιές!! Εὐτυχισμένα χρόνια.

ΓΕΩΡΓ. ΛΟΥΜΟΝ. Τὸ ποίημα σου «Μᾶς-Γενάρης» βιαστικά γραμμένο:

Ὁ Μᾶς τὸ πράσινο δίνει στὰ βουνὰ πέπλο καὶ τὸ ἀπλάνει, μὲ τὸ Γενάρη μένον γυνὰ καὶ κάτασπρ' ἀπὸ χιόνι.

ΝΙΚΗΝ ΒΛΟΝΤΗ. Δημοσιεύουμε, στὴ στήλη αὐτῇ, τὴ σύντομη λαογραφικὴ πραγματεία σου «Ὁ Κρητικὸς ἄνθρωπος».

Ἐκείνη καὶ χιόνια δὲ λεβεντοκαρδὸς Κρητικὸς λαὸς στέναξε κάτω ἀπὸ τὸν πᾶν βαρὺ καὶ ἀναισθητικὸ ζυγὸ. Ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ μᾶς ὀλο- [θερμῇ ἐθγάνειν εὐχὴ νύχτα καὶ μέρα καὶ ἕνας διάπυρος πόθος θέρμαινε τὰ ἀνδρείωμένα στή- [θια του. Ἦταν ἡ εὐχὴ γιὰ τὴν ἀνάγκη τῆς χαμένης λευτερίδας καὶ ὁ πόθος τοῦ λυτρωμοῦ. Καὶ μετ' ὁ λακωνισμὸς, πού πάντα χαρακτηρίζει τοὺς ἀνδρείωμένους λαοὺς, ἔπλανε τὸ ὀλιγόλο- [γο δημοτικὸ τραγοῦδι τοῦ «Κρητικὸ Ἄνθρωπο»,

πὺ μέσα στὰ λίγα στιχάκια του κλείνει δλο- [κληρο τὸν πόθο τοῦ Κρητικοῦ λαοῦ με ὑπερόχη πλοκή καὶ ἀπλότητα:

«Σὲ ψηλὸ βουνὸ σὲ ριζιμὸ χαράκι, Κάθεται ἄνθρωπος βρεμένος, χιονισμένος. Καὶ παρακαλεῖ τὸν ἥλιο ν' ἀνατελεῖ: — Ἡλιε, ἀνάτειλε, ἥλιε, λάμψε καὶ δὸς μου, Γιὰ νὰ λυώσουν τὰ χιόνια ἀπὸ τὰ πτερὰ μου. Καὶ τὰ κρύσταλλα ἀπὸ τ' ἀκράνυχά μου».

Τὸ φιλελεύθερον καὶ περήφανον, μὰ κι' ἀντρεπ- [μένο πούλι, ὁ ἄνθρωπος, ἀπεικονίζει, στὸ λαϊκὸ Κρητικὸ τραγοῦδι, τὸν ἀνδρείωμένον καὶ φιλε- [λεύθερον Κρητικὸ λαόν, πού στὸ ριζιμὸ τῆς σκληραγῆς χαράκι, κάθεται καὶ θρηνηλογεῖ. Μὰ ὁ θῆρὸς τοῦ δὲν μοιάζει μοιρολόγι: Εἶναι εὐχὴ, εἶναι παρακλήσι. Παρακαλεῖ τὸν ἥλιο ν' ἀνατελεῖ. Τὸν ἥλιο τῆς λευτερίδας, πού θερμαί- [νει καὶ ζωντανεύει τὴν σκληραγῆς καρδίαν. Πού σκορπᾷ καὶ διαλύει τοὺς πάγους καὶ τὰ κρύσταλλα ἀπὸ τ' ἀκράνυχά τοῦ σκληραγῆς ἀν- [θρώπου, τοὺς πάγους καὶ τὰ κρύσταλλα τῶν ἐξου- [τελισμῶν καὶ τῶν δεινοπαθημάτων, πού γεννᾷ ἡ σκληραγῆ. Παρακαλεῖ τὸν ἥλιο τῆς λευτερίδας ν' ἀνατελεῖ, γιὰ νὰ τοῦ δώσει τὴ δύναμι νὰ σκορπίσῃ τῆς σκληραγῆς τὰ βάσανα, ν' ἀποτινά- [ξῃ τὸν ἀναισθητικὸ ζυγόν, νὰ πετάξῃ στὰ σύννε- [φα. Ἐκεῖ ὅπου δὲν φτάνει τῆς τυραννίας ἡ ἐπί- [δρασι, ἐκεῖ ὅπου τῆς λευτερίδας τὸ μωρομῆ- [γερὸ πνέει, ἐκεῖ ὅπου τῶν ἔργων τῶν τρανῶν μπορεῖ ν' ἀντικρύσῃ τὴν εὐχὴ. Τὸ τραγοῦδι αὐτὸ τὸ ἄπλο, μὰ ὑπέροχο, τὸ τραγοῦδι δὲ Κρητι- [κὸς λαός, στοὺς γάμους του, στὰ πανηγύρια του, στὴς χαρὲς του, μετ' ὁ ἰδιόρρυθμο μοτίβου του. Καὶ συγκινεῖ ὁ ἥθος του καὶ Κρητικὴ καρδιά, κάθε ἡλικία καὶ γένος. Καὶ ἐνδοιασ- [τεῖ τὰ Κρητικὰ νεῖδα, καὶ γεννᾷ τὴν περή- [φανεῖα στὰ Κρητικὰ γερατειὰ καὶ τὴν πεποθήσι στὴν δόξα τοῦ Κρητικοῦ λαοῦ γιὰ τὴ νίκη. «Ὁ Κρητικὸς Ἄνθρωπος» εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ πῶς καλὰ Κρητικὰ λαϊκά τραγοῦδια καὶ τὸ πῶς ἀγαπημένον τραγοῦδι τοῦ Κρητικοῦ λαοῦ. — ΧΡΗΣΤΟΝ ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΝ. Ἰδοὺ τὸ ποίη- [μά σου «Στὴ Νεολαία»:

Μπρὸς μᾶς περνᾷς περήφανη καὶ μ' ὁμορφιά [πρῶσσε, μᾶς ζωντανεύεις θνεῖρα, πού κοιμῶσαν τὰ χρόνια, θνεῖρα πλάνη, ὀλόγεμα μετ' ἡ μάγισ παραδείσια, πού τάλουξε ἡ λαχτὰρα μᾶς ἡ ἔθνηκ' αἰώνια. Περνᾷς!... καὶ στὸ περήφανον τὸ διάδα σου τ' ἄγνερι τὴ γαλανόλευκὴ ἐλαφρὰ μετ' ἡ χάδι ἀνατίναντε, πού πάντα ἐμπρός γοργόφτερο τὸ βῆμα σου [τὴν φέρι καὶ ὀλόκληρη στὸ διάδα σου ἡ πλάσι ἀναγαλ- [λιάζει.

Περνᾷς!... καὶ ἀπὸ τὰ στήθα μᾶς κάποια φωνὴ [ἐξεβαίνει, ὀλόθερμη, ὀλοζώντανη σάν σέ ἀτασάλιν ἱππότη, κάποια φωνὴ τοὺς πόδους μᾶς, πού κλείει καὶ [σφιγτοδένει καὶ χαίρει, κράζει μετ' ἡ παλμῷ, ὁ τῆς Ἑλλάδος [νείστη!

ΑΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΚΡΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΧΑΡΙΚΑ. ΒΟΥΛΓΑΡ. Καλὸ τὸ παραμύθι, ἄλλα μεγάλον. Καὶ γιὰ τὰ μεγάλα παραμύθια, ὅπως θὰ ἔχετε προσέξει, κάνουμε μὴ συνη- [ματικὴ ἐπιλογή μετ' ἡ εἰδικὸν συνεργάτη μᾶς ΑΝΤ. ΣΑΡΡ. Ἐκτός τοῦ διτὸ ἀρθρο μᾶς εἶναι πολὺ μεγάλον γιὰ τὸ περιοδικό μας, μᾶς ἤρθε ἔξω ἄλλο ἀρθρο καὶ ἔχασε τὴν ἐπιτακτι- [κότητά του. — ΝΙΚ. ΑΝΤΩΝΟΠ. Καλογράφω- [μεν τὸ μετ' ἡ μορφὴ παραμυθίου διήγημα σου, ἄλλα ἐνῷ ἡ κεντρικὴ τὸ ἰδεᾶ εἶναι καλὴ, ὁ λεπτο- [μέρειες εἶναι ἀνεπιτυχεῖς καὶ ἀκατάλληλεις γιὰ τὸ περιοδικό μας. — ΑΛΚ. ΜΥΡ. Ἰσως νάχτες δίκαιο, ἄλλα δὲν νομίζουμε διτὸ ὑπάρχει ἀνάγ- [κη ν' ἀνοίξουμε, στὸ περιοδικό μας τοῦλάχιστον, συζήτησι γιὰ τὴν λεπτομέρεια αὐτῇ. — Ε. ΚΑΦ. Καθαρὸς πολιτικῆς φύσεως ἄρθρο καὶ μελέτες στὸ περιοδικό μᾶς γράφονται ἀπὸ ὀρι- [σμένους ὑπευθύνους συνεργάτας μᾶς ἐπομένως δὲν μποροῦμε νὰ δημοσιεύσουμε τὴ μελέτη σου, ἡ ὁποία ἄλλως τὲ εἶναι καὶ πολὺ ἐκτενής. — ΑΘΑΝ. ΤΣΙΚΡΙΚ. Παρακαλοῦμε νὰ μᾶς γνω- [ρίσετε ἂν τὸ διήγημα «Τρεῖς ἀδελφεῖς» πού μᾶς στέλλετε εἶναι ἀποκλειστικὸ δικό σου ἢ ἂν προέκυψε περὶ διασκευῆς καὶ σὴν τελευταία αὐτὴ περὶ τῆς ποιῆς εἶναι ὁ συγγραφεὺς του καὶ ἀπὸ ποῦ τὸ πήρατε. — ΜΑΡ. ΠΑΠ. Πολὺ ὀλιθερὸ τὸ πασχάλινον διήγημα σου. Δὲν μπο- [ρούσατε νὰ βρῆτε θέμα πῶς εὐχάριστον, πῶς χα- [ρούμενον γιὰ μὴ τέτοια μέρα;

ΑΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΠΝΕΥΜΑΤ. ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Α. Φ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΝ. Ἡ ποσότης δὲν συμβαδίζει πάντοτε μετ' ἡ ποιότητα. — Εἴπαμε νὰ φτιάγνεται τὰ σχήματα μετ' ἡ σινικῇ. Ἐσέει κάνετε πολλὰ σχήματα μετ' ἡ πολὺθι, ἄλλα μετ' ἡ σινικῇ κακοσχεδιασμένα καὶ γράφετε τὸ κείμενον μετ' ἡ σινικῇ! Ὅπως ὁποῖτε ἐλήφθησαν ὅτι ὄνιν. — Σ. Α. ΜΟΥΡΑΤΙΑΝΗ, Μ. Σ. ΚΑΤΩΠΟΔΗΝ. Ἀπορρίπτονται (ἀνεπιτυχεῖς λέξεις). — Β. Ε. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΝ. Σωστὲς γενικὲς οἱ λύσεις. — Ν. ΛΑΜΝΑΤΟΝ. Πῶς κρινεῖτε διτὸ ἀξιζαν νὰ

(Συνέχεια τῆς ἀλληλογραφίας)

δημοσιεύοις; Καὶ τώρα δὲν εἶσθε ἐν τάξει, ἀφοῦ γράφετε 4 ἀσκήσεις καὶ ἰσαριθμὰ χαρτί- [α. Εἴπαμε: νὰ γράφετε σὲ κανονικὲς κόλ- [λες χαρτίου καὶ κυρίως ὅλα συνέχεια. — Π. Γ. ΑΛΕΚΟΠΟΥΛΟΝ. Οἱ λύσεις σωστὲς, ἄλλα τὰ ἄλλα διτὸ ἀπολύτως καλὰ. — Μ. ΝΙΚΗΦΟ- [ΡΟΥ. Τὶ θὰ πῇ χαρτηκόλ, ἀφοῦ δὲν εἶναι κα- [θόλου καλὰ: — ΧΡ. ΚΑΛΕΡΓΗΝ. Ἐγκρίνε- [ται ἕνα τετράγωνον. — ΣΤ. ΜΑΖΑΡΑΚΗΝ καὶ Δ. ΜΟΑΤΣΟΥ. Σωστὲς οἱ λύσεις. Συγ- [χαρητήρια. — Π. ΤΕΦΑΡΙΚΗ. Ἐφ' ὅσον εἶ- [ναι καλὰ καὶ μᾶς ἐνδιαφέρουν, θὰ δημοσιεύ- [θοῦν. — Σ. ΙΟΡΔΑΝΗΝ. Σὰς εὐχαριστοῦ- [με γιὰ τὰ καλὰ σας λόγια. Οἱ σελίδες τῶν πνευματικῶν ἀσκήσεων εἶναι ἀνοικτὲς σ' ὅ- [λους. — Α. Ι. ΣΤΥΛΟΥ. Τὸ ἕνα σταυρολέξο χωρίζεται σὲ ἄλλα μικρότερα. Ὅσο γιὰ τὸ ἄλλο, ἔχει σημαντικὰ ἀτέλειες (ΡΡΗΜΑ, ΑΩΝ. ΔΡΜΜΑ). — Ε. Α. ΚΟΥΠΗΝ. Νὰ γρά- [φετε ἀπὸ τὴν μὴ διτὸ χαρτίου. — Ν. Δ. ΤΣΙΟΥΡΑΝ. Ὁρᾶτο τὸ σταυρολέξο σας, ἄλλα οἱ λέξεις ΠΑΡΕΣΤΙΑΙ καὶ ΟΓΑΜ ἀνεπιτυ- [χεῖς. — Χ. Ε. ΤΖΑΝΕΤΟΠΟΥΛΟΝ. Συγχαρη- [τήρια γιὰ τὴν λύσιν. — Π. ΛΕΦΟΠΟΥΛΟΝ. Σωστὲς οἱ λύσεις. — Β. Ε. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝ- [ΝΗΝ. Νὰ γράφετε ἀπὸ τὴν μὴ διτὸ χαρτί. — Α. ΦΡΟΣΥΝΑΚΗΝ. Ἐλήφθησαν ὅτι ὄνιν. — Ε. Σ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΝ. Σωστὰ τὰ εἰ- [δη. — Τὰ αἰνίγματα γνωστότατα. — Ε. Δ. ΠΑΠΑΓΡΗΓΟΡΑΚΗΝ. Ὁ δὲ δημοσιεύοις ἀρ-

κετά. — Ε. Α. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΝ. Συγχα- [ρητήρια γιὰ τὴν λύσιν.

Γ. ΚΟΥΤΣΗΝ (συγκνερμένα τὰ μᾶρα), Ν. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΝ (δύσκολον), Β. Δ. ΦΟΡΗΝ, Δ. ΡΟΥΣΗΝ (ΙΩΤ, νῆς καὶ γενικὸς μικρὲς λέξεις), Θ. Γ. ΑΚΡΙΤΑΝ (πολλὰ μᾶρα, μι- [κρὲς λέξεις), Γ. Δ. ΜΕΣΗΝ (τὸ ἀριστέρᾳ κά- [τὰ τὴν μῆκα, λᾶσο, σὺ, εἶναι ἀπονομαζέον), Ι. ΒΑΡΕΛΑΝ, Γ. Ζ. ΓΡΑΙΚΟΝ (γνωστὰ), Ν. Ε. ΧΡΥΣΟΧΟΟΝ (γνωστὰ), Δ. ΚΟΝΤΕ- [ΚΑΚΗΝ (κρίμα στὸ σταυρολέξο. Ἐκεῖνο τὸ φῶν...), ΙΩ. ΠΕΤΡΙΔΗΝ (πολὺ γνωστὰ), Γ. ΚΟΡΕΑΝ (νὰ γράφετε ἀπὸ τὴν μὴ διτὸ χαρτίου), Ε. ΙΩΑΝΝΙΔΗΝ, Η. Μ. ΑΛΕΞΙΟΥ (ἀπὸ τὴν μὴ διτὸ χαρτίου), Α. Γ. ΤΕΡ- [ΖΗΝ (ἀνεπιτυχεῖς λέξεις), Κ. Γ. ΣΤΑΥΡΟΝ, Α. ΦΕΤΣΗ (γιὰ τὸ δύσκολον λέξεις, ΗΑΡΚΑ, ΣΤΑΛ κλπ.), Δ. Γ. ΑΛΙΜΟΝ, Ε. ΑΡΓΥΡΙΑ- [ΔΗΝ, Ι. ΠΟΥΛΟΥΜΑ, Γ. Δ. ΣΑΒΒΑΝ. Ν. ΣΥΓΓΡΟΝ, Χ. ΧΡΥΣΑΝΘΟΥ, Η. Δ. ΤΑΡ- [ΣΙΝΑΝ, Θ. Β. ΑΡΤΟΠΟΙΤΗΝ, Ν. Σ. ΚΟ- [ΛΙΟΝ, Α. Ν. ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΝ, Β. Γ. ΔΙ- [ΚΑΙΑΚΟΝ, Σ. Α. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΝ, Ι. ΓΚΟΥΜΑΝ, Γ. ΚΟΥΤΣΗΝ, Ν. ΣΚΑΡΑ- [ΚΗΝ, Α. ΒΟΥΔΟΥΡΗΝ, Ε. ΦΑΤΟΥΡΟΥ, Ι. ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΝ, Ι. ΝΤΑΪΦΑΝ, Ι. ΜΑΡΚΟ- [ΜΑΝΩΛΑΚΗΝ, Α. ΠΑΠΠΑΝ, Κ. ΓΙΑΝΝΑ- [ΚΟΠΟΥΛΟΝ, Π. Ι. ΜΕΤΑΞΑΝ, Χ. ΧΑΤΖΗ- [ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ, Μ. Σ. ΜΑΝΕΤΤΑΝ, Χ. Γ. ΤΣΙΑΡΑΝ, Φ. Ι. ΚΑΡΑΚΩΣΤΑΝ, Γ. Δ. ΤΣΑΛΕΡΑΝ, Π. Κ. ΚΟΛΟΚΟΥΡΗΝ, Α. Δ. ΚΑΡΙΩΤΟΥ, Ι. Α. ΛΟΓΟΘΕΤΗΝ, Ι. Δ. ΔΗ-

ΜΑΚΗΝ, Σ. Α. ΡΑΖΗΝ, Θ. ΜΠΟΡΑΝ (νὰ γράφετε ἀπὸ τὴν μὴ διτὸ χαρτίου), Α. Φ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΝ, Ν. Α. ΣΟΥΡΑΦΑΝ (λιγώ- [τερα καὶ πῶς προεγγμένα ἄλλη φορά), Σ. ΠΑΝ- [ΤΑΖΗΝ, Μ. Γ. ΒΟΛΟΓΙΑΝΝΗΝ, Σ. Ε. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗ, Γ. ΑΡΜΟΝΗΝ, Ι. Γ. ΚΑ- [ΤΣΙΜΕΡΑΟΝ, Ν. Κ. ΔΟΥΒΙΤΣΑΝ, Ν. Χ. ΤΑΜΒΑΚΗΝ, Α. Γ. ΛΑΜΠΡΑΚΟΠΟΥΛΟΝ, Σ. ΜΑΣΤΟΡΗΝ, Γ. Α. ΚΟΝΤΑΡΓΥΡΗΝ, Κ. Ν. ΓΙΑΝΝΟΥΛΑΤΟΝ, Δ. Η. ΣΤΑΘΟ- [ΠΟΥΛΟΝ, Ν. ΜΕΡΙΑΝΟΝ. Ἀπορρίπτονται.

Α. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΝ, Χ. Π. ΜΑΤΣΑΚΟΝ, Σ. Ι. ΣΦΕΤΣΟΝ, Ι. ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΝ (τὸ 7 x 7), Σ. Μ. ΚΟΥΤΑΒΑΝ, Τ. ΡΙΖΟΔΗΜΟΝ (περίφημον τὸ σταυρολέξο), Δ. ΦΡΟΣΥΝΑ- [ΚΑΚΗΝ (ἐκτός τῶν σχημάτων πού εἶναι γνω- [στὰ), Ζ. ΚΟΚΚΙΝΗ, Γ. ΔΕΝΔΡΙΝΟΝ, Α. ΖΩΗΡΟΝ, Γ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ, Α. Γ. ΑΙΜΑΝ- [ΤΖΑΚΗ, Κ. καὶ Π. ΠΑΠΑΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΥ, Ι. Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΝ (ἐκτός τοῦ σταυρο- [λέξου πού δὲν εἶναι ἐνομένον), Γ. Π. ΠΑΠΑ- [ΓΕΩΡΓΙΟΥ, Ν. ΓΕΩΡΓΙΑΝ, Φ. Ι. ΚΑΡΑ- [ΚΩΣΤΑΝ (μόνον οἱ ἀσκήσεις), Γ. Ν. ΜΠΑ- [ΛΑΣΚΑΝ (γιὰ τὸ μόνον ἀκροστιχίδας καὶ μαγι- [κὲς εἰκόνες), Α. ΜΟΛΦΕΤΑΝ, Κ. Μ. ΓΚΟΥΡ- [ΔΑΝ, Ν. Π. ΠΑΠΑΒΑΝΑΣΙΟΥ, Α. ΚΥΡΙΑ- [ΚΙΔΗΝ, Ι. ΠΙΚΡΟΝ, Α. ΑΓΓΕΛΗΝ, Α. Θ. ΓΚΙΝΗΝ, Ε. Ι. ΜΙΧΑΗΛ, Ν. Ζ. ΝΙΚΗΤΑ, Ε. Ι. ΚΑΡΑΚΩΣΤΑΝ, Φ. ΜΙΝΑΡΕΤΖΗ, Δ. ΜΥΤΙΑΝΗΝ (πάντως Ρίε καὶ διτὸ Ρίε), Η. Δ. ΦΟΝΤΑΛΗΝ, Κ. Π. ΠΟΥΛΑΚΟΝ, Σ. Ν. ΚΟΥΡΚΟΥΛΟΝ. Ἐγκρίνονται.

Ἐδῆγια διὰ τὴν οἰκιακὴν αὐτοπροστασίαν κατὰ τοῦ κινδύνου τῶν ἐμπρηστικῶν βομβῶν.

Β.

στ) Τρόπος προσβολῆς. Αἱ βόμβαι αὐταὶ δὲν σκοπεύονται λόγῳ τοῦ μικροῦ βάρους τῶν καὶ λόγῳ τοῦ ἀχάματος τῶν, ὅπερ δὲν εἶναι ἐντελὲς ἀεροδυναμικόν, ἐπίσης δὲν ρίπτονται ἀνὰ μίαν. Εἶναι συσκευασμέναι εἰς κιβώτια ἀνὰ 10 ἢ 20 καὶ ἡ προσβολὴ γίνεται διὰ τῆς ἐκκενώσεως ἐνὸς ἢ πολλῶν ταυτοχρόνως κι- [βωτίων, αὐταὶ δὲ πίπτουσιν ἐνὸς τοῦ νό- [μου τῆς διασπορᾶς καλύπτουσι μεγάλην ἐκτα- [σιν. Ἐκ γενομένων πειραμάτων ἐξήχθη διτὸ τοιαῦτα βόμβαι ριφθεῖσαι ἐξ ὕψους 1500 μ. ἐκάστῳν ἐκτῶν 8500 τετρ.μ., δηλαδὴ τε- [τραγώνων πλευρᾶς 90 μ. Τούτων τεθέντων, ἂν ὑποτεθῇ διτὸ ἐνέργειον τὴν προσβολὴν κατὰ μίαν πόλεως 3 ἀεροπλάνων καὶ διτὸ ἀερο- [πλάνον αὐτὰ εἶναι ἐκ τῶν συνήθων βομβαρ- [διστικῶν, ὡφελίμου βάρους 1 τόννου, τότε τὰ ἀεροπλάνα αὐτὰ θὰ φέρουν 3 τόννους βομ- [βῶν. ἢτοι 3000 βομβῶν, ἂς καὶ θὰ ρίξουν κατὰ τῆς πόλεως. Ἀν πάλιν ὑποτεθῇ διτὸ ἡ ὅλη ἐδαφικὴ ἐκτασις τῆς προσβαλλομένης πό- [λεως καταλαμβάνεται ὅπῃ κτισμάτων κατὰ τὸ 1/3 καὶ διτὸ τὰ ἄλλα 2/3 εἶναι ἐλευθεροὶ χώ- [ροι, δηλ. πλατεῖαι, κήποι, ὁδοί, αὐλαί, τότε συμφωνῶς πρὸς τὸν νόμον τῶν πιθανότητων, θὰ πρέπει τὸ 1/3 τῶν βομβῶν νὰ πέσῃ ἐπὶ τῶν κτισμάτων καὶ τὰ 2/3 εἰς τοὺς ἐλευθερούς χώ- [ρους, δηλ. θὰ πέσουν 1000 βόμβαι ἐπὶ κτιρίων. Ἐὰν πάλιν δεχθῶμεν διτὸ ἐκ τούτων αἱ ἡμίσεις εἶτε δὲν θὰ λειτουργήσουν διτ

